

大般若波罗蜜多经

(六百卷：第二百七十一卷至第二百八十卷)

唐三藏法师玄奘奉 诏译

南無本師釋迦牟尼佛

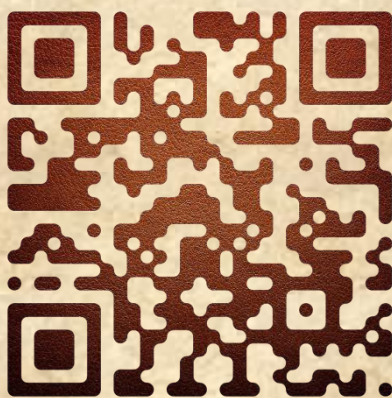
说明

本简体注音版《大般若波罗蜜多经》电子书，根据《乾隆大藏经》大乘般若部，第 0001 部，唐三藏法师玄奘奉诏译《大般若波罗蜜多经》原藏影印本校正注音，句读及注音仅供参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇二〇年一月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

目 录

起诵仪	- 1 -
香赞	- 1 -
净口业真言	- 1 -
净三业真言	- 1 -
安土地真言	- 1 -
普供养真言	- 2 -
开经偈	- 2 -
大般若波罗蜜多经卷第二百七十一	- 3 -
初分难信解品第三十四之九十	- 3 -
大般若波罗蜜多经卷第二百七十二	- 29 -
初分难信解品第三十四之九十一	- 29 -
大般若波罗蜜多经卷第二百七十三	- 53 -
初分难信解品第三十四之九十二	- 53 -
大般若波罗蜜多经卷第二百七十四	- 78 -
初分难信解品第三十四之九十三	- 78 -
大般若波罗蜜多经卷第二百七十五	- 104 -
初分难信解品第三十四之九十四	- 104 -
大般若波罗蜜多经卷第二百七十六	- 130 -
初分难信解品第三十四之九十五	- 130 -
大般若波罗蜜多经卷第二百七十七	- 155 -
初分难信解品第三十四之九十六	- 155 -
大般若波罗蜜多经卷第二百七十八	- 184 -
初分难信解品第三十四之九十七	- 184 -
大般若波罗蜜多经卷第二百七十九	- 210 -
初分难信解品第三十四之九十八	- 210 -
大般若波罗蜜多经卷第二百八十	- 233 -
初分难信解品第三十四之九十九	- 233 -
补阙真言	- 260 -
回向偈	- 260 -

●起诵仪

xiāngzàn

香赞

(一遍)

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié
炉香乍爇.法界蒙薰.诸佛海会悉遥闻.随处结

xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànuǎnshēn
祥云.诚意方殷.诸佛现全身.

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà
南無香云盖菩萨摩诃萨 (合掌三称)

jìngkǒu yè zhēnyán

净口业真言

(三遍)

ōng xiū lì xiū lì mó hē xiū lì xiū xiū lì sà pó hē
唵.修唎修唎.摩诃修唎.修修唎.萨婆诃.

jìngsān yè zhēnyán

净三业真言

(三遍)

ōng suō wǎ pó wǎ shú tuó suō wǎ dá mó suō wǎ pó wǎ shú dù hàn
唵.娑嚩.婆嚩秫驮.娑嚩达摩娑嚩.婆嚩秫度憾

ān tǔ dì zhēnyán

安土地真言

(三遍)

ná mó sān mǎnduō mǔ tuó nán ōng dù lū dù lū dì wěi suō pó hē
南無三满哆.母驮喃.唵度噜度噜.地尾.娑婆诃

pǔ gòngyǎngzhēnyán
普 供 养 真 言

(三遍)

ōng yé yé nǎng sān pó wǎ wà zǐ là hòng
唵.誝誝曩.三婆嚩.鞞日啰斛.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南 無 本 师 释 迦 牟 尼 佛 (合掌三称)

kāi jīng jì
开 经 偈

(一遍)

wú shàng shēn shēn wēi miào fǎ   bǎi qiān wàn jié nán zāo yù
无 上 甚 深 微 妙 法   百 千 万 劫 难 遭 遇
wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí   yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我 今 见 闻 得 受 持   愿 解 如 来 真 实 义

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì èr bǎi qī shí yī 大般若波罗蜜多经卷第二百七十一

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn nán xìn jiě pǐn dì sān shí sì zhī jiǔ shí 初分难信解品第三十四之九十

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bù shī bō luó mì duō qīng
“善现，一切智智清净故布施波罗蜜多清

jìng bù shī bō luó mì duō qīng jìng gù qī děng jué zhī qīng jìng hé yǐ
净，布施波罗蜜多清净故七等觉支清净。何以

gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò bù shī bō luó mì duō qīng jìng ruò
故？若一切智智清净，若布施波罗蜜多清净，若

qī děng jué zhī qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
七等觉支清净，无二、无二分、无别、无断故。

yī qiè zhì zhì qīng jìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě
一切智智清净故净戒、安忍、精进、静虑、般若

bō luó mì duō qīng jìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō qīng jìng gù
波罗蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清净故

qī děng jué zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò jìng
七等觉支清净。何以故？若一切智智清净，若净

jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō qīng jìng ruò qī děng jué zhī qīng jìng
戒乃至般若波罗蜜多清净，若七等觉支清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù nèi kōng qīng jìng nèi kōng
“善现，一切智智清净故内空清净，内空

qīng jìng gù qī děng jué zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故七等觉支清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò nèi kōng qīng jìng ruò qī děng jué zhī qīng jìng wú èr wú
净，若内空清净，若七等觉支清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wài kōng
二分、无别、无断故。一切智智清净故外空、

nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无

wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn
为 空、 毕 竟 空、 无 际 空、 散 空、 无 变 异 空、 本
xìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性 空、 自 相 空、 共 相 空、 一 切 法 空、 不 可 得
kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wàikōng
空、 无 性 空、 自 性 空、 无 性 自 性 空 清 净， 外 空
nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng gù qī děngjué zhī qīngjìng hé yǐ gù
乃 至 无 性 自 性 空 清 净 故 七 等 觉 支 清 净。 何 以 故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng
若 一 切 智 智 清 净， 若 外 空 乃 至 无 性 自 性 空 清 净，
ruò qī děngjué zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
若 七 等 觉 支 清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、 无 断
gù
故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhēn rú qīngjìng zhēn rú
“ 善 现， 一 切 智 智 清 净 故 真 如 清 净， 真 如
qīngjìng gù qī děngjué zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清 净 故 七 等 觉 支 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清
jìng ruò zhēn rú qīngjìng ruò qī děngjué zhī qīngjìng wú èr wú
净， 若 真 如 清 净， 若 七 等 觉 支 清 净， 无 二、 无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè fǎ
二 分、 无 别、 无 断 故。 一 切 智 智 清 净 故 法 界、 法
xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng píngděngxìng lí shēngxìng
性、 不 虚 妄 性、 不 变 异 性、 平 等 性、 离 生 性、
fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīngjìng fǎ
法 定、 法 住、 实 际、 虚 空 界、 不 思 议 界 清 净， 法
jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng gù qī děngjué zhī qīngjìng hé yǐ gù
界 乃 至 不 思 议 界 清 净 故 七 等 觉 支 清 净。 何 以 故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng ruò
若 一 切 智 智 清 净， 若 法 界 乃 至 不 思 议 界 清 净， 若
qī děngjué zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
七 等 觉 支 清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、 无 断 故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kǔ shèng dì qīngjìng kǔ
“ 善 现， 一 切 智 智 清 净 故 苦 圣 谛 清 净， 苦
shèng dì qīngjìng gù qī děngjué zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
圣 谛 清 净 故 七 等 觉 支 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智
zhì qīngjìng ruò kǔ shèng dì qīngjìng ruò qī děngjué zhī qīngjìng wú
智 清 净， 若 苦 圣 谛 清 净， 若 七 等 觉 支 清 净， 无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù jí
二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故集、
miè dào shèng dì qīng jìng jí miè dào shèng dì qīng jìng gù qī děng
灭、道圣谛清净，集、灭、道圣谛清净故七等
jué zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò jí miè
觉支清净。何以故？若一切智智清净，若集、灭、
dào shèng dì qīng jìng ruò qī děng jué zhī qīng jìng wú èr wú èr fēn
道圣谛清净，若七等觉支清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì jìng lǜ qīng jìng sì jìng
“善现，一切智智清净故四静虑清净，四静
lǜ qīng jìng gù qī děng jué zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
虑清净故七等觉支清净。何以故？若一切智智
qīng jìng ruò sì jìng lǜ qīng jìng ruò qī děng jué zhī qīng jìng wú èr
清净，若四静虑清净，若七等觉支清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì wú liàng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故四无量、
sì wú sè dìng qīng jìng sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng gù qī děng
四无色定清净，四无量、四无色定清净故七等
jué zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò sì wú liàng
觉支清净。何以故？若一切智智清净，若四无量、
sì wú sè dìng qīng jìng ruò qī děng jué zhī qīng jìng wú èr wú èr
四无色定清净，若七等觉支清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bā jiě tuō qīng jìng bā jiě
“善现，一切智智清净故八解脱清净，八解
tuō qīng jìng gù qī děng jué zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
脱清净故七等觉支清净。何以故？若一切智智
qīng jìng ruò bā jiě tuō qīng jìng ruò qī děng jué zhī qīng jìng wú èr
清净，若八解脱清净，若七等觉支清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bā shèng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù qīng jìng bā shèng chù jiǔ cì dì
处、九次第定、十遍处清净，八胜处、九次第
dìng shí biàn chù qīng jìng gù qī děng jué zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò
定、十遍处清净故七等觉支清净。何以故？若

yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
一切智智清净，若八胜处、九次第定、十遍处
qīngjìng ruò qī děngjué zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净，若七等觉支清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì niànzhù qīngjìng sì
“善现，一切智智清净故四念住清净，四
niànzhù qīngjìng gù qī děngjué zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
念住清净故七等觉支清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò sì niànzhù qīngjìng ruò qī děngjué zhī qīngjìng wú
智清净，若四念住清净，若七等觉支清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì
二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故四
zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì bā shèngdào zhī qīngjìng
正断、四神足、五根、五力、八圣道支清净，
sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng gù qī děngjué zhī qīngjìng
四正断乃至八圣道支清净故七等觉支清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì zhèngduàn nǎi zhì bā
何以故？若一切智智清净，若四正断乃至八
shèngdào zhī qīngjìng ruò qī děngjué zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn
圣道支清净，若七等觉支清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng
“善现，一切智智清净故空解脱门清净，
kōng jiě tuō mén qīngjìng gù qī děngjué zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī
空解脱门清净故七等觉支清净。何以故？若一
qiè zhì zhì qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng ruò qī děngjué zhī qīng
切智智清净，若空解脱门清净，若七等觉支清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清
jìng gù wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú xiàng wú yuàn jiě
净故无相、无愿解脱门清净，无相、无愿解
tuō mén qīngjìng gù qī děngjué zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
解脱门清净故七等觉支清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng ruò qī děngjué
智清净，若无相、无愿解脱门清净，若七等觉

zhī qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
支清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù pú sà shí dì qīng jìng pú
“善现，一切智智清净故菩萨十地清净，菩
sà shí dì qīng jìng gù qī děng jué zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè
萨十地清净故七等觉支清净。何以故？若一切
zhì zhì qīng jìng ruò pú sà shí dì qīng jìng ruò qī děng jué zhī qīng jìng
智智清净，若菩萨十地清净，若七等觉支清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wǔ yǎn qīng jìng wǔ yǎn
“善现，一切智智清净故五眼清净，五眼
qīng jìng gù qī děng jué zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故七等觉支清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò wǔ yǎn qīng jìng ruò qī děng jué zhī qīng jìng wú èr wú èr
净，若五眼清净，若七等觉支清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù liù shéntōng qīng
分、无别、无断故。一切智智清净故六神通清
jìng liù shéntōng qīng jìng gù qī děng jué zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò
净，六神通清净故七等觉支清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò liù shéntōng qīng jìng ruò qī děng jué zhī qīng
一切智智清净，若六神通清净，若七等觉支清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù fó shí lì qīng jìng fó shí
“善现，一切智智清净故佛十力清净，佛十
lì qīng jìng gù qī děng jué zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
力清净故七等觉支清净。何以故？若一切智智
qīng jìng ruò fó shí lì qīng jìng ruò qī děng jué zhī qīng jìng wú èr
清净，若佛十力清净，若七等觉支清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì wú suǒ
无二分、无别、无断故。一切智智清净故四无所
wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā
畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八
fó bú gòng fǎ qīng jìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng
佛不共法清净，四无所畏乃至十八佛不共法清
jìng gù qī děng jué zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
净故七等觉支清净。何以故？若一切智智清净，

ruò sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng ruò qī děng jué
若四无所畏乃至十八佛不共法清净，若七等觉
zhī qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
支清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wú wàng shī fǎ qīng jìng
“善现，一切智智清净故无忘失法清净，
wú wàng shī fǎ qīng jìng gù qī děng jué zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī
无忘失法清净故七等觉支清净。何以故？若一
qiè zhì zhì qīng jìng ruò wú wàng shī fǎ qīng jìng ruò qī děng jué zhī qīng
切智智清净，若无忘失法清净，若七等觉支清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清
jìng gù héng zhù shě xìng qīng jìng héng zhù shě xìng qīng jìng gù qī děng jué
净故恒住舍性清净，恒住舍性清净故七等觉
zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò héng zhù shě xìng
支清净。何以故？若一切智智清净，若恒住舍性
qīng jìng ruò qī děng jué zhī qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净，若七等觉支清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī qiè zhì qīng jìng yī qiè
“善现，一切智智清净故一切智清净，一切
zhì qīng jìng gù qī děng jué zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
智清净故七等觉支清净。何以故？若一切智智
qīng jìng ruò yī qiè zhì qīng jìng ruò qī děng jué zhī qīng jìng wú èr
清净，若一切智清净，若七等觉支清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù dào xiàng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故道相
zhì yī qiè xiàng zhì qīng jìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng jìng gù
智、一切相智清净，道相智、一切相智清净故
qī děng jué zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
七等觉支清净。何以故？若一切智智清净，若
dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng jìng ruò qī děng jué zhī qīng jìng wú
道相智、一切相智清净，若七等觉支清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī qiè tuó luó ní mén qīng
“善现，一切智智清净故一切陀罗尼门清

jìng yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng gù qī dēngjué zhī qīngjìng hé yǐ
净，一切陀罗尼门清净故七等觉支清净。何以

gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng ruò
故？若一切智智清净，若一切陀罗尼门清净，若

qī dēngjué zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
七等觉支清净，无二、无二分、无别、无断故。

yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè sān mó dì ménqīngjìng yī qiè sān mó
一切智智清净故一切三摩地门清净，一切三摩

dì ménqīngjìng gù qī dēngjué zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
地门清净故七等觉支清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò yī qiè sān mó dì ménqīngjìng ruò qī dēngjué zhī qīng
智清净，若一切三摩地门清净，若七等觉支清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yù liú guǒqīngjìng yù liú
“善现，一切智智清净故预流果清净，预流

guǒqīngjìng gù qī dēngjué zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
果清净故七等觉支清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò yù liú guǒqīngjìng ruò qī dēngjué zhī qīngjìng wú èr
清净，若预流果清净，若七等觉支清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī lái
无二分、无别、无断故。一切智智清净故一来、

bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng yī lái bù huán ā luó hàn guǒ
不还、阿罗汉果清净，一来、不还、阿罗汉果

qīngjìng gù qī dēngjué zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故七等觉支清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng ruò qī dēngjué
净，若一来、不还、阿罗汉果清净，若七等觉

zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
支清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dú jué pú tí qīngjìng dú
“善现，一切智智清净故独觉菩提清净，独

jué pú tí qīngjìng gù qī dēngjué zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
觉菩提清净故七等觉支清净。何以故？若一切

zhì zhì qīngjìng ruò dú jué pú tí qīngjìng ruò qī dēngjué zhī qīngjìng
智智清净，若独觉菩提清净，若七等觉支清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè pú sà mó hē sà
“善现，一切智智清净故一切菩萨摩诃萨

xíngqīngjìng yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng gù qī děngjué zhī qīng
行清净，一切菩萨摩诃萨行清净故七等觉支清

jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè pú sà mó hē
净。何以故？若一切智智清净，若一切菩萨摩诃

sà xíngqīngjìng ruò qī děngjué zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
萨行清净，若七等觉支清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù
别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhū fó wú shàngzhèngděng
“善现，一切智智清净故诸佛无上正等

pú tí qīngjìng zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng gù qī děngjué
菩提清净，诸佛无上正等菩提清净故七等觉

zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò zhū fó wú
支清净。何以故？若一切智智清净，若诸佛无

shàngzhèngděng pú tí qīngjìng ruò qī děngjué zhī qīngjìng wú èr
上正等菩提清净，若七等觉支清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

fù cì shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè qīngjìng sè
“复次，善现，一切智智清净故色清净，色

qīngjìng gù bā shèngdào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故八圣道支清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò sè qīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr wú èr
净，若色清净，若八圣道支清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shòu xiǎng
分、无别、无断故。一切智智清净故受、想、

xíng shí qīngjìng shòu xiǎng xíng shí qīngjìng gù bā shèngdào zhī
行、识清净，受、想、行、识清净故八圣道支

qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shòu xiǎng
清净。何以故？若一切智智清净，若受、想、

xíng shí qīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn
行、识清净，若八圣道支清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎnchùqīngjìng yǎnchù
“善现，一切智智清净故眼处清净，眼处

qīngjìng gù bā shèngdào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清 净 故 八 圣 道 支 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清
jìng ruò yǎnchùqīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr wú
净， 若 眼 处 清 净， 若 八 圣 道 支 清 净， 无 二、 无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr bí
二 分、 无 别、 无 断 故。 一 切 智 智 清 净 故 耳、 鼻、
shé shēn yì chùqīngjìng ěr bí shé shēn yì chùqīng
舌、 身、 意 处 清 净， 耳、 鼻、 舌、 身、 意 处 清
jìng gù bā shèngdào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
净 故 八 圣 道 支 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清 净，
ruò ěr bí shé shēn yì chùqīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīng
若 耳、 鼻、 舌、 身、 意 处 清 净， 若 八 圣 道 支 清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净， 无 二、 无 二 分、 无 别、 无 断 故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè chùqīngjìng sè chù
“ 善 现， 一 切 智 智 清 净 故 色 处 清 净， 色 处

qīngjìng gù bā shèngdào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清 净 故 八 圣 道 支 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清
jìng ruò sè chùqīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr wú
净， 若 色 处 清 净， 若 八 圣 道 支 清 净， 无 二、 无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng xiāng
二 分、 无 别、 无 断 故。 一 切 智 智 清 净 故 声、 香、
wèi chù fǎ chùqīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīng
味、 触、 法 处 清 净， 声、 香、 味、 触、 法 处 清
jìng gù bā shèngdào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
净 故 八 圣 道 支 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清 净，
ruò shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng ruò bā shèngdào zhī
若 声、 香、 味、 触、 法 处 清 净， 若 八 圣 道 支
qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、 无 断 故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè
“ 善 现， 一 切 智 智 清 净 故 眼 界 清 净， 眼 界

qīngjìng gù bā shèngdào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清 净 故 八 圣 道 支 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清
jìng ruò yǎn jiè qīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr wú
净， 若 眼 界 清 净， 若 八 圣 道 支 清 净， 无 二、 无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè jiè yǎn
二 分、 无 别、 无 断 故。 一 切 智 智 清 净 故 色 界、 眼

shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng sè jiè nǎi
识界及眼触、眼触为缘所生诸受清净，色界乃
zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù bā shèngdào zhī qīngjìng
至眼触为缘所生诸受清净故八圣道支清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéi
何以故？若一切智智清净，若色界乃至眼触为
yuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr
缘所生诸受清净，若八圣道支清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr jiè qīngjìng ěr jiè
“善现，一切智智清净故耳界清净，耳界
qīngjìng gù bā shèngdào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故八圣道支清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò ěr jiè qīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr wú
净，若耳界清净，若八圣道支清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng jiè
二分、无别、无断故。一切智智清净故声界、
ěr shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng shēng
耳识界及耳触、耳触为缘所生诸受清净，声
jiè nǎi zhì ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù bā shèngdào zhī
界乃至耳触为缘所生诸受清净故八圣道支
qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shēng jiè nǎi zhì
清净。何以故？若一切智智清净，若声界乃至
ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng
耳触为缘所生诸受清净，若八圣道支清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bí jiè qīngjìng bí jiè
“善现，一切智智清净故鼻界清净，鼻界
qīngjìng gù bā shèngdào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故八圣道支清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò bí jiè qīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr wú
净，若鼻界清净，若八圣道支清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù xiāng jiè
二分、无别、无断故。一切智智清净故香界、
bí shí jiè jí bí chù bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng xiāng jiè
鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，香界

nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù bā shèng dào zhī qīng
乃至鼻触为缘所生诸受清净故八圣道支清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò xiāng jiè nǎi zhì bí chù
净。何以故？若一切智智清净，若香界乃至鼻触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò bā shèng dào zhī qīng jìng wú èr
为缘所生诸受清净，若八圣道支清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shé jiè qīng jìng shé jiè
“善现，一切智智清净故舌界清净，舌界
qīng jìng gù bā shèng dào zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故八圣道支清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò shé jiè qīng jìng ruò bā shèng dào zhī qīng jìng wú èr wú
净，若舌界清净，若八圣道支清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wèi jiè shé
二分、无别、无断故。一切智智清净故味界、舌
shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng wèi jiè nǎi
识界及舌触、舌触为缘所生诸受清净，味界乃
zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù bā shèng dào zhī qīng jìng
至舌触为缘所生诸受清净故八圣道支清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi
何以故？若一切智智清净，若味界乃至舌触为
yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò bā shèng dào zhī qīng jìng wú èr
缘所生诸受清净，若八圣道支清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shēn jiè qīng jìng shēn jiè
“善现，一切智智清净故身界清净，身界
qīng jìng gù bā shèng dào zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故八圣道支清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò shēn jiè qīng jìng ruò bā shèng dào zhī qīng jìng wú èr wú
净，若身界清净，若八圣道支清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù chù jiè shēn
二分、无别、无断故。一切智智清净故触界、身
shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng chù jiè
识界及身触、身触为缘所生诸受清净，触界
nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù bā shèng dào zhī qīng
乃至身触为缘所生诸受清净故八圣道支清

jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò chù jiè nǎi zhì shēn chù
净。何以故？若一切智智清净，若触界乃至身触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò bā shèng dào zhī qīng jìng wú èr
为缘所生诸受清净，若八圣道支清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yì jiè qīng jìng yì jiè
“善现，一切智智清净故意界清净，意界
qīng jìng gù bā shèng dào zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故八圣道支清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò yì jiè qīng jìng ruò bā shèng dào zhī qīng jìng wú èr wú
净，若意界清净，若八圣道支清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù fǎ jiè yì
二分、无别、无断故。一切智智清净故法界、意
shí jiè jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng fǎ jiè nǎi
识界及意触、意触为缘所生诸受清净，法界乃
zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù bā shèng dào zhī qīng jìng
至意触为缘所生诸受清净故八圣道支清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi
何以故？若一切智智清净，若法界乃至意触为
yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò bā shèng dào zhī qīng jìng wú èr
缘所生诸受清净，若八圣道支清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù dì jiè qīng jìng dì jiè
“善现，一切智智清净故地界清净，地界
qīng jìng gù bā shèng dào zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故八圣道支清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò dì jiè qīng jìng ruò bā shèng dào zhī qīng jìng wú èr wú
净，若地界清净，若八圣道支清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shuǐ huǒ
二分、无别、无断故。一切智智清净故水、火、
fēng kōng shí jiè qīng jìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīng
风、空、识界清净，水、火、风、空、识界清
jìng gù bā shèng dào zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
净故八圣道支清净。何以故？若一切智智清净，
ruò shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīng jìng ruò bā shèng dào zhī qīng
若水、火、风、空、识界清净，若八圣道支清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú míngqīngjìng wú míng
“善现，一切智智清净故无明清净，无明

qīngjìng gù bā shèngdào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故八圣道支清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò wú míngqīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr wú
净，若无明清净，若八圣道支清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù xíng shí
二分、无别、无断故。一切智智清净故行、识、

míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ
名色、六处、触、受、爱、取、有、生、老死

chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng
愁叹苦忧恼清净，行乃至老死愁叹苦忧恼清净

gù bā shèngdào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
故八圣道支清净。何以故？若一切智智清净，

ruò xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng ruò bā shèngdào zhī
若行乃至老死愁叹苦忧恼清净，若八圣道支

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bù shī bō luó mì duōqīng
“善现，一切智智清净故布施波罗蜜多清

jìng bù shī bō luó mì duōqīngjìng gù bā shèngdào zhī qīngjìng hé yǐ
净，布施波罗蜜多清净故八圣道支清净。何以

gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò bù shī bō luó mì duōqīngjìng ruò
故？若一切智智清净，若布施波罗蜜多清净，若

bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
八圣道支清净，无二、无二分、无别、无断故。

yī qiè zhì zhì qīngjìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě
一切智智清净故净戒、安忍、精进、静虑、般若

bō luó mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng gù
波罗蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清净故

bā shèngdào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
八圣道支清净。何以故？若一切智智清净，若

jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng
净戒乃至般若波罗蜜多清净，若八圣道支清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù nèikōngqīngjìng nèikōng
“善现，一切智智清净故内空清净，内空

qīngjìng gù bā shèngdào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故八圣道支清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò nèikōngqīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr wú
净，若内空清净，若八圣道支清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wàikōng
二分、无别、无断故。一切智智清净故外空、

nèi wàikōng kōngkōng dàkōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无

wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běn
为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本

xìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性空、自相空、共相空、一切法空、不可得

kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wàikōng
空、无性空、自性空、无性自性空清净，外空

nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng gù bā shèngdào zhī qīngjìng hé yǐ
乃至无性自性空清净故八圣道支清净。何以

gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng
故？若一切智智清净，若外空乃至无性自性空

qīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净，若八圣道支清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhēn rú qīngjìng zhēn rú
“善现，一切智智清净故真如清净，真如

qīngjìng gù bā shèngdào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故八圣道支清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò zhēn rú qīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr wú
净，若真如清净，若八圣道支清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè fǎ
二分、无别、无断故。一切智智清净故法界、法

xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng píngděngxìng lí shēngxìng
性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、

fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīngjìng fǎ
法定、法住、实际、虚空界、不思議界清净，法

jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng gù bā shèngdào zhī qīngjìng hé yǐ gù
界乃至不思議界清净故八圣道支清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng ruò
若一切智智清净，若法界乃至不思議界清净，若
bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
八圣道支清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kǔ shèng dì qīngjìng kǔ
“善现，一切智智清净故苦圣谛清净，苦

shèng dì qīngjìng gù bā shèngdào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
圣谛清净故八圣道支清净。何以故？若一切

zhì zhì qīngjìng ruò kǔ shèng dì qīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng
智智清净，若苦圣谛清净，若八圣道支清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故

jí miè dào shèng dì qīngjìng jí miè dào shèng dì qīngjìng gù
集、灭、道圣谛清净，集、灭、道圣谛清净故

bā shèngdào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
八圣道支清净。何以故？若一切智智清净，若

jí miè dào shèng dì qīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr
集、灭、道圣谛清净，若八圣道支清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì jìng lǜ qīngjìng sì jìng
“善现，一切智智清净故四静虑清净，四静

lǜ qīngjìng gù bā shèngdào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
虑清净故八圣道支清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò sì jìng lǜ qīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr
清净，若四静虑清净，若八圣道支清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú liàng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故四无量、

sì wú sè dìngqīngjìng sì wú liàng sì wú sè dìngqīngjìng gù bā shèng
四无色定清净，四无量、四无色定清净故八圣

dào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì wú liàng
道支清净。何以故？若一切智智清净，若四无量、

sì wú sè dìngqīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr wú èr
四无色定清净，若八圣道支清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā jiě tuō qīngjìng bā jiě
“善现，一切智智清净故八解脱清净，八解

tuō qīng jìng gù bā shèng dào zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
脱清净故八圣道支清净。何以故？若一切智智
qīng jìng ruò bā jiě tuō qīng jìng ruò bā shèng dào zhī qīng jìng wú èr
清净，若八解脱清净，若八圣道支清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bā shèng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù qīng jìng bā shèng chù jiǔ cì dì
处、九次第定、十遍处清净，八胜处、九次第
dìng shí biàn chù qīng jìng gù bā shèng dào zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò
定、十遍处清净故八圣道支清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù
一切智智清净，若八胜处、九次第定、十遍处
qīng jìng ruò bā shèng dào zhī qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净，若八圣道支清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì niàn zhù qīng jìng sì
“善现，一切智智清净故四念住清净，四
niàn zhù qīng jìng gù bā shèng dào zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
念住清净故八圣道支清净。何以故？若一切智
zhì qīng jìng ruò sì niàn zhù qīng jìng ruò bā shèng dào zhī qīng jìng wú
智清净，若四念住清净，若八圣道支清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì
二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故四
zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēng jué zhī qīng jìng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支清净，
sì zhèng duàn nǎi zhì qī dēng jué zhī qīng jìng gù bā shèng dào zhī qīng jìng
四正断乃至七等觉支清净故八圣道支清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò sì zhèng duàn nǎi zhì qī
何以故？若一切智智清净，若四正断乃至七
dēng jué zhī qīng jìng ruò bā shèng dào zhī qīng jìng wú èr wú èr fēn
等觉支清净，若八圣道支清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù kōng jiě tuō mén qīng jìng
“善现，一切智智清净故空解脱门清净，
kōng jiě tuō mén qīng jìng gù bā shèng dào zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò
空解脱门清净故八圣道支清净。何以故？若

yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng ruò bā shèng dào zhī
一切智智清净，若空解脱门清净，若八圣道支

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì
清净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智

qīngjìng gù wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú xiàng wú yuàn
清净故无相、无愿解脱门清净，无相、无愿

jiě tuō mén qīngjìng gù bā shèng dào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
解脱门清净故八圣道支清净。何以故？若一切

zhì zhì qīngjìng ruò wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng ruò bā shèng
智智清净，若无相、无愿解脱门清净，若八圣

dào zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
道支清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng pú
“善现，一切智智清净故菩萨十地清净，菩

sà shí dì qīngjìng gù bā shèng dào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
萨十地清净故八圣道支清净。何以故？若一切

zhì zhì qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng ruò bā shèng dào zhī qīngjìng
智智清净，若菩萨十地清净，若八圣道支清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wǔ yǎn qīngjìng wǔ yǎn
“善现，一切智智清净故五眼清净，五眼

qīngjìng gù bā shèng dào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故八圣道支清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò wǔ yǎn qīngjìng ruò bā shèng dào zhī qīngjìng wú èr wú
净，若五眼清净，若八圣道支清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù liù shéntōng
二分、无别、无断故。一切智智清净故六神通

qīngjìng liù shéntōng qīngjìng gù bā shèng dào zhī qīngjìng hé yǐ gù
清净，六神通清净故八圣道支清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò liù shéntōng qīngjìng ruò bā shèng dào zhī
若一切智智清净，若六神通清净，若八圣道支

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng fó shí
“善现，一切智智清净故佛十力清净，佛十

lì qīngjìng gù bā shèng dào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
力清净故八圣道支清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr
清淨，若佛十力清淨，若八圣道支清淨，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú suǒ
无二分、无别、无断故。一切智智清淨故四无所
wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā
畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八
fó bú gòng fǎ qīngjìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng
佛不共法清淨，四无所畏乃至十八佛不共法清
jìng gù bā shèngdào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
淨故八圣道支清淨。何以故？若一切智智清淨，
ruò sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng ruò bā shèngdào
若四无所畏乃至十八佛不共法清淨，若八圣道
zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
支清淨，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng
“善现，一切智智清淨故无忘失法清淨，
wú wàng shī fǎ qīngjìng gù bā shèngdào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò
无忘失法清淨故八圣道支清淨。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng ruò bā shèngdào zhī
一切智智清淨，若无忘失法清淨，若八圣道支
qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì
清淨，无二、无二分、无别、无断故。一切智智
qīngjìng gù héngzhù shě xìngqīngjìng héngzhù shě xìngqīngjìng gù bā shèng
清淨故恒住舍性清淨，恒住舍性清淨故八圣
dào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò héngzhù
道支清淨。何以故？若一切智智清淨，若恒住
shě xìngqīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn
舍性清淨，若八圣道支清淨，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng yī qiè
“善现，一切智智清淨故一切智清淨，一切
zhì qīngjìng gù bā shèngdào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
智清淨故八圣道支清淨。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr
清淨，若一切智清淨，若八圣道支清淨，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dào xiàng
无二分、无别、无断故。一切智智清淨故道相

zhì yī qiè xiàng zhì qīng jìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng jìng gù
智、一切相智清净，道相智、一切相智清净故
bā shèng dào zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
八圣道支清净。何以故？若一切智智清净，若
dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng jìng ruò bā shèng dào zhī qīng jìng
道相智、一切相智清净，若八圣道支清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī qiè tuó luó ní mén qīng
“善现，一切智智清净故一切陀罗尼门清
jìng yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng gù bā shèng dào zhī qīng jìng hé yǐ
净，一切陀罗尼门清净故八圣道支清净。何以
gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng ruò
故？若一切智智清净，若一切陀罗尼门清净，若
bā shèng dào zhī qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
八圣道支清净，无二、无二分、无别、无断故。

yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī qiè sān mó dì mén qīng jìng yī qiè sān mó
一切智智清净故一切三摩地门清净，一切三摩
dì mén qīng jìng gù bā shèng dào zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
地门清净故八圣道支清净。何以故？若一切智
zhì qīng jìng ruò yī qiè sān mó dì mén qīng jìng ruò bā shèng dào zhī qīng
智清净，若一切三摩地门清净，若八圣道支清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yù liú guǒ qīng jìng yù liú
“善现，一切智智清净故预流果清净，预流
guǒ qīng jìng gù bā shèng dào zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
果清净故八圣道支清净。何以故？若一切智智
qīng jìng ruò yù liú guǒ qīng jìng ruò bā shèng dào zhī qīng jìng wú èr
清净，若预流果清净，若八圣道支清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī lái
无二分、无别、无断故。一切智智清净故一来、
bù huán ā luó hàn guǒ qīng jìng yī lái bù huán ā luó hàn guǒ
不还、阿罗汉果清净，一来、不还、阿罗汉果
qīng jìng gù bā shèng dào zhī qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故八圣道支清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò yī lái bù huán ā luó hàn guǒ qīng jìng ruò bā shèng dào
净，若一来、不还、阿罗汉果清净，若八圣道

zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
支清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dú jué pú tí qīngjìng dú
“善现，一切智智清净故独觉菩提清净，独
jué pú tí qīngjìng gù bā shèngdào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
觉菩提清净故八圣道支清净。何以故？若一切
zhì zhì qīngjìng ruò dú jué pú tí qīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng
智智清净，若独觉菩提清净，若八圣道支清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè pú sà mó hē sà
“善现，一切智智清净故一切菩萨摩诃萨
xíngqīngjìng yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng gù bā shèngdào zhī qīng
行清净，一切菩萨摩诃萨行清净故八圣道支清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè pú sà mó hē
净。何以故？若一切智智清净，若一切菩萨摩诃
sà xíngqīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr wú èr fēn
萨行清净，若八圣道支清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhū fó wú shàngzhèngděng
“善现，一切智智清净故诸佛无上正等
pú tí qīngjìng zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng gù bā shèng
菩提清净，诸佛无上正等菩提清净故八圣
dào zhī qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò zhū fó wú
道支清净。何以故？若一切智智清净，若诸佛无
shàngzhèngděng pú tí qīngjìng ruò bā shèngdào zhī qīngjìng wú èr
上正等菩提清净，若八圣道支清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

fù cì shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè qīngjìng sè
“复次，善现，一切智智清净故色清净，色
qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故空解脱门清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò sè qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng wú èr wú èr
净，若色清净，若空解脱门清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shòu xiǎng
分、无别、无断故。一切智智清净故受、想、

xíng shí qīng jìng shòu xiǎng xíng shí qīng jìng gù kōng jiě tuō mén
行、识清净，受、想、行、识清净故空解脱门

qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò shòu xiǎng
清净。何以故？若一切智智清净，若受、想、

xíng shí qīng jìng ruò kōng jiě tuō mén qīng jìng wú èr wú èr fēn
行、识清净，若空解脱门清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yǎn chù qīng jìng yǎn chù
“善现，一切智智清净故眼处清净，眼处

qīng jìng gù kōng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故空解脱门清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò yǎn chù qīng jìng ruò kōng jiě tuō mén qīng jìng wú èr wú
净，若眼处清净，若空解脱门清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù ěr bí
二分、无别、无断故。一切智智清净故耳、鼻、

shé shēn yì chù qīng jìng ěr bí shé shēn yì chù qīng
舌、身、意处清净，耳、鼻、舌、身、意处清

jìng gù kōng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
净故空解脱门清净。何以故？若一切智智清净，

ruò ěr bí shé shēn yì chù qīng jìng ruò kōng jiě tuō mén qīng
若耳、鼻、舌、身、意处清净，若空解脱门清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sè chù qīng jìng sè chù
“善现，一切智智清净故色处清净，色处

qīng jìng gù kōng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故空解脱门清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò sè chù qīng jìng ruò kōng jiě tuō mén qīng jìng wú èr wú
净，若色处清净，若空解脱门清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shēng xiāng
二分、无别、无断故。一切智智清净故声、香、

wèi chù fǎ chù qīng jìng shēng xiāng wèi chù fǎ chù qīng
味、触、法处清净，声、香、味、触、法处清

jìng gù kōng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
净故空解脱门清净。何以故？若一切智智清净，

ruò shēng xiāng wèi chù fǎ chù qīng jìng ruò kōng jiě tuō mén qīng
若声、香、味、触、法处清净，若空解脱门清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè
“善现，一切智智清净故眼界清净，眼界

qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故空解脱门清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò yǎn jiè qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng wú èr wú
净，若眼界清净，若空解脱门清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè jiè yǎn
二分、无别、无断故。一切智智清净故色界、眼

shí jiè jí yǎnchù yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng sè jiè nǎi
识界及眼触、眼触为缘所生诸受清净，色界乃

zhì yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng
至眼触为缘所生诸受清净故空解脱门清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéi
何以故？若一切智智清净，若色界乃至眼触为

yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng wú èr
缘所生诸受清净，若空解脱门清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr jiè qīngjìng ěr jiè
“善现，一切智智清净故耳界清净，耳界

qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故空解脱门清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò ěr jiè qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng wú èr wú
净，若耳界清净，若空解脱门清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng jiè
二分、无别、无断故。一切智智清净故声界、

ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng shēng
耳识界及耳触、耳触为缘所生诸受清净，声

jiè nǎi zhì ěr chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù kōng jiě tuō mén
界乃至耳触为缘所生诸受清净故空解脱门

qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shēng jiè nǎi zhì
清净。何以故？若一切智智清净，若声界乃至

ěr chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng
耳触为缘所生诸受清净，若空解脱门清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bí jiè qīngjìng bí jiè
“善现，一切智智清净故鼻界清净，鼻界
qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故空解脱门清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò bí jiè qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng wú èr wú
净，若鼻界清净，若空解脱门清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù xiāng jiè
二分、无别、无断故。一切智智清净故香界、
bí shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng xiāng jiè
鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，香界
nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīng
乃至鼻触为缘所生诸受清净故空解脱门清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò xiāng jiè nǎi zhì bí chù
净。何以故？若一切智智清净，若香界乃至鼻触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng wú èr
为缘所生诸受清净，若空解脱门清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shé jiè qīngjìng shé jiè
“善现，一切智智清净故舌界清净，舌界
qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故空解脱门清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò shé jiè qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng wú èr wú
净，若舌界清净，若空解脱门清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wèi jiè shé
二分、无别、无断故。一切智智清净故味界、舌
shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng wèi jiè nǎi
识界及舌触、舌触为缘所生诸受清净，味界乃
zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng
至舌触为缘所生诸受清净故空解脱门清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi
何以故？若一切智智清净，若味界乃至舌触为
yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng wú èr
缘所生诸受清净，若空解脱门清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēn jiè qīngjìng shēn jiè
“善现，一切智智清净故身界清净，身界

qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清静故空解脱门清静。何以故？若一切智智清
jìng ruò shēn jiè qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng wú èr wú
净，若身界清静，若空解脱门清静，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù chù jiè shēn
二分、无别、无断故。一切智智清静故触界、身
shí jiè jí shēnchù shēnchù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng chù jiè
识界及身触、身触为缘所生诸受清静，触界
nǎi zhì shēnchù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīng
乃至身触为缘所生诸受清静故空解脱门清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò chù jiè nǎi zhì shēnchù
净。何以故？若一切智智清静，若触界乃至身触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng wú èr
为缘所生诸受清静，若空解脱门清静，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yì jiè qīngjìng yì jiè
“善现，一切智智清静故意界清静，意界
qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清静故空解脱门清静。何以故？若一切智智清
jìng ruò yì jiè qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng wú èr wú
净，若意界清静，若空解脱门清静，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè yì
二分、无别、无断故。一切智智清静故法界、意
shí jiè jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng fǎ jiè nǎi
识界及意触、意触为缘所生诸受清静，法界乃
zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng
至意触为缘所生诸受清静故空解脱门清静。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi
何以故？若一切智智清静，若法界乃至意触为
yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng wú èr
缘所生诸受清静，若空解脱门清静，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dì jiè qīngjìng dì jiè
“善现，一切智智清静故地界清静，地界
qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清静故空解脱门清静。何以故？若一切智智清

jìng ruò dì jiè qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng wú èr wú
净，若地界清净，若空解脱门清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shuǐ huǒ
二分、无别、无断故。一切智智清净故水、火、
fēng kōng shí jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīng
风、空、识界清净，水、火、风、空、识界清
jìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
净故空解脱门清净。何以故？若一切智智清净，
ruò shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīng
若水、火、风、空、识界清净，若空解脱门清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú míng qīngjìng wú míng
“善现，一切智智清净故无明清净，无明
qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故空解脱门清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò wú míng qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng wú èr wú
净，若无明清净，若空解脱门清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù xíng shí
二分、无别、无断故。一切智智清净故行、识、
míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ
名色、六处、触、受、爱、取、有、生、老死
chóu tàn kǔ yōunǎo qīngjìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo qīngjìng
愁叹苦忧恼清净，行乃至老死愁叹苦忧恼清
gù kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
净故空解脱门清净。何以故？若一切智智清
ruò xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén
若行乃至老死愁叹苦忧恼清净，若空解脱门
qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bù shī bō luó mì duō qīng
“善现，一切智智清净故布施波罗蜜多清
jìng bù shī bō luó mì duō qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ
净，布施波罗蜜多清净故空解脱门清净。何以
gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò bù shī bō luó mì duō qīngjìng ruò
故？若一切智智清净，若布施波罗蜜多清净，若
kōng jiě tuō mén qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
空解脱门清净，无二、无二分、无别、无断故。

yī qiè zhì zhì qīngjìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě
一切智智清净故净戒、安忍、精进、静虑、般若
bō luó mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng gù
波罗蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清净故
kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
空解脱门清净。何以故？若一切智智清净，若
jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng
净戒乃至般若波罗蜜多清净，若空解脱门清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

大般若波罗蜜多经卷第二百七十一

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì èr bǎi qī shí èr 大般若波罗蜜多经卷第二百七十二

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn nán xìn jiě pǐn dì sān shí sì zhī jiǔ shí yī 初分难信解品第三十四之九十一

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù nèi kōng qīng jìng nèi kōng
“善现，一切智智清净故内空清净，内空

qīng jìng gù kōng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故空解脱门清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò nèi kōng qīng jìng ruò kōng jiě tuō mén qīng jìng wú èr wú
净，若内空清净，若空解脱门清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wài kōng
二分、无别、无断故。一切智智清净故外空、

nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无

wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn
为无空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本

xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性空、自相空、共相空、一切法空、不可得

kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng qīng jìng wài kōng
空、无性空、自性空、无性自性空清净，外空

nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng qīng jìng gù kōng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù
乃至无性自性空清净故空解脱门清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng qīng jìng
若一切智智清净，若外空乃至无性自性空清净，

ruò kōng jiě tuō mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
若空解脱门清净，无二、无二分、无别、无断

gù
故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù zhēn rú qīng jìng zhēn rú
“善现，一切智智清净故真如清净，真如

qīng jìng gù kōng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故空解脱门清净。何以故？若一切智智清

jìng ruòzhēn rú qīngjìng ruòkōng jiě tuōménqīngjìng wú èr wú
净，若真如清净，若空解脱门清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè fǎ
二分、无别、无断故。一切智智清净故法界、法
xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng píngděngxìng lí shēngxìng
性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、
fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīngjìng fǎ
法定、法住、实际、虚空界、不思議界清净，法
jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng gù kōng jiě tuōménqīngjìng hé yǐ gù
界乃至不思議界清净故空解脱门清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng ruò
若一切智智清净，若法界乃至不思議界清净，若
kōng jiě tuōménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
空解脱门清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kǔ shèng dì qīngjìng kǔ
“善现，一切智智清净故苦圣谛清净，苦
shèng dì qīngjìng gù kōng jiě tuōménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
圣谛清净故空解脱门清净。何以故？若一切
zhì zhì qīngjìng ruò kǔ shèng dì qīngjìng ruòkōng jiě tuōménqīngjìng
智智清净，若苦圣谛清净，若空解脱门清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故
jí miè dào shèng dì qīngjìng jí miè dào shèng dì qīngjìng gù
集、灭、道圣谛清净，集、灭、道圣谛清净故
kōng jiě tuōménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
空解脱门清净。何以故？若一切智智清净，若
jí miè dào shèng dì qīngjìng ruòkōng jiě tuōménqīngjìng wú èr
集、灭、道圣谛清净，若空解脱门清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì jìng lǜ qīngjìng sì jìng
“善现，一切智智清净故四静虑清净，四静
lǜ qīngjìng gù kōng jiě tuōménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
虑清净故空解脱门清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò sì jìng lǜ qīngjìng ruòkōng jiě tuōménqīngjìng wú èr
清净，若四静虑清净，若空解脱门清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú liàng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故四无量、

sì wú sè dìngqīngjìng sì wú liàng sì wú sè dìngqīngjìng gù kōng jiě
四无色定清净，四无量、四无色定清净故空解
tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì wú
脱门清净。何以故？若一切智智清净，若四无
liàng sì wú sè dìngqīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng wú èr
量、四无色定清净，若空解脱门清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā jiě tuō qīngjìng bā jiě
“善现，一切智智清净故八解脱清净，八解
tuō qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
脱清净故空解脱门清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò bā jiě tuō qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng wú èr
清净，若八解脱清净，若空解脱门清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā shèng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù qīngjìng bā shèngchù jiǔ cì dì
处、九次第定、十遍处清净，八胜处、九次第
dìng shí biànchù qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò
定、十遍处清净故空解脱门清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
一切智智清净，若八胜处、九次第定、十遍处
qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净，若空解脱门清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì niànzhù qīngjìng sì
“善现，一切智智清净故四念住清净，四
niànzhù qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
念住清净故空解脱门清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò sì niànzhù qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng wú
智清净，若四念住清净，若空解脱门清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì
二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故四
zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēngjué zhī bā shèng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣
dào zhī qīngjìng sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng gù kōng
道支清净，四正断乃至八圣道支清净故空

jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò sì
解脱门清净。何以故？若一切智智清净，若四
zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī qīng jìng ruò kōng jiě tuō mén qīng jìng
正断乃至八圣道支清净，若空解脱门清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīng
“善现，一切智智清净故无相解脱门清
jìng wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng gù kōng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù
净，无相解脱门清净故空解脱门清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng ruò kōng jiě
若一切智智清净，若无相解脱门清净，若空解
tuō mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī
脱门清净，无二、无二分、无别、无断故。一
qiè zhì zhì qīng jìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng wú yuàn jiě tuō mén
切智智清净故无愿解脱门清净，无愿解脱门
qīng jìng gù kōng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故空解脱门清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng ruò kōng jiě tuō mén qīng jìng wú
净，若无愿解脱门清净，若空解脱门清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù pú sà shí dì qīng jìng pú
“善现，一切智智清净故菩萨十地清净，菩
sà shí dì qīng jìng gù kōng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè
萨十地清净故空解脱门清净。何以故？若一切
zhì zhì qīng jìng ruò pú sà shí dì qīng jìng ruò kōng jiě tuō mén qīng jìng
智智清净，若菩萨十地清净，若空解脱门清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wǔ yǎn qīng jìng wǔ yǎn
“善现，一切智智清净故五眼清净，五眼
qīng jìng gù kōng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故空解脱门清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò wǔ yǎn qīng jìng ruò kōng jiě tuō mén qīng jìng wú èr wú
净，若五眼清净，若空解脱门清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù liù shén tōng
二分、无别、无断故。一切智智清净故六神通

qīngjìng liù shéntōngqīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù
清淨，六神通清淨故空解脫門清淨。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng ruò kōng jiě tuō mén
若一切智智清淨，若六神通清淨，若空解脫門

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清淨，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng fó shí
“善現，一切智智清淨故佛十力清淨，佛十

lì qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
力清淨故空解脫門清淨。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng wú èr
清淨，若佛十力清淨，若空解脫門清淨，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú suǒ
无二分、无别、无断故。一切智智清淨故四无所

wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā
畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八

fó bú gòng fǎ qīngjìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng
佛不共法清淨，四无所畏乃至十八佛不共法清

jìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
淨故空解脫門清淨。何以故？若一切智智清淨，

ruò sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng ruò kōng jiě tuō
若四无所畏乃至十八佛不共法清淨，若空解脫

mén qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
門清淨，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng
“善現，一切智智清淨故无忘失法清淨，

wú wàng shī fǎ qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò
无忘失法清淨故空解脫門清淨。何以故？若

yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén
一切智智清淨，若无忘失法清淨，若空解脫門

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì
清淨，无二、无二分、无别、无断故。一切智智

qīngjìng gù héng zhù shě xìng qīngjìng héng zhù shě xìng qīngjìng gù kōng jiě
清淨故恒住舍性清淨，恒住舍性清淨故空解

tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò héng zhù
脫門清淨。何以故？若一切智智清淨，若恒住

shě xìng qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng wú èr wú èr fēn
舍性清淨，若空解脫門清淨，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng yī qiè
“善现，一切智智清净故一切智清净，一切
zhì qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
智清净故空解脱门清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng wú èr
清净，若一切智清净，若空解脱门清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dào xiàng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故道相
zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng gù
智、一切相智清净，道相智、一切相智清净故
kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
空解脱门清净。何以故？若一切智智清净，若
dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng wú
道相智、一切相智清净，若空解脱门清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè tuó luó ní mén qīng
“善现，一切智智清净故一切陀罗尼门清
jìng yī qiè tuó luó ní mén qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ
净，一切陀罗尼门清净故空解脱门清净。何以
gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè tuó luó ní mén qīngjìng ruò
故？若一切智智清净，若一切陀罗尼门清净，若
kōng jiě tuō mén qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
空解脱门清净，无二、无二分、无别、无断故。
yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè sān mó dì mén qīngjìng yī qiè sān mó
一切智智清净故一切三摩地门清净，一切三摩
dì mén qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
地门清净故空解脱门清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò yī qiè sān mó dì mén qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīng
智清净，若一切三摩地门清净，若空解脱门清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yù liú guǒ qīngjìng yù liú
“善现，一切智智清净故预流果清净，预流
guǒ qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
果清净故空解脱门清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò yù liú guǒqīngjìng ruòkōng jiě tuōménqīngjìng wú èr
清净，若预流果清净，若空解脱门清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī lái
无二分、无别、无断故。一切智智清净故一来、
bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng yī lái bù huán ā luó hàn guǒ
不还、阿罗汉果清净，一来、不还、阿罗汉果
qīngjìng gù kōng jiě tuōménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故空解脱门清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng ruòkōng jiě tuō
净，若一来、不还、阿罗汉果清净，若空解脱
ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
门清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dú jué pú tí qīngjìng dú
“善现，一切智智清净故独觉菩提清净，独
jué pú tí qīngjìng gù kōng jiě tuōménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
觉菩提清净故空解脱门清净。何以故？若一切
zhì zhì qīngjìng ruò dú jué pú tí qīngjìng ruòkōng jiě tuōménqīngjìng
智智清净，若独觉菩提清净，若空解脱门清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè pú sà mó hē sà
“善现，一切智智清净故一切菩萨摩诃萨
xíngqīngjìng yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng gù kōng jiě tuōménqīng
行清净，一切菩萨摩诃萨行清净故空解脱门清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè pú sà mó hē
净。何以故？若一切智智清净，若一切菩萨摩诃
sà xíngqīngjìng ruòkōng jiě tuōménqīngjìng wú èr wú èr fēn
萨行清净，若空解脱门清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhū fó wú shàngzhèngděng
“善现，一切智智清净故诸佛无上正等
pú tí qīngjìng zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng gù kōng jiě tuō
菩提清净，诸佛无上正等菩提清净故空解脱
ménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò zhū fó wú
门清净。何以故？若一切智智清净，若诸佛无
shàngzhèngděng pú tí qīngjìng ruòkōng jiě tuōménqīngjìng wú èr
上正等菩提清净，若空解脱门清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

fù cì shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè qīngjìng sè
“复次，善现，一切智智清净故色清净，色

qīngjìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清净故无相解脱门清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò sè qīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng wú èr
清净，若色清净，若无相解脱门清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shòu
无二分、无别、无断故。一切智智清净故受、

xiǎng xíng shí qīngjìng shòu xiǎng xíng shí qīngjìng gù wú xiàng
想、行、识清净，受、想、行、识清净故无相

jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shòu
解脱门清净。何以故？若一切智智清净，若受、

xiǎng xíng shí qīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng wú èr
想、行、识清净，若无相解脱门清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎnchù qīngjìng yǎnchù
“善现，一切智智清净故眼处清净，眼处

qīngjìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清净故无相解脱门清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò yǎnchù qīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng wú èr
清净，若眼处清净，若无相解脱门清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr bí
无二分、无别、无断故。一切智智清净故耳、鼻、

shé shēn yì chù qīngjìng ěr bí shé shēn yì chù qīng
舌、身、意处清净，耳、鼻、舌、身、意处清

jìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
净故无相解脱门清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò ěr bí shé shēn yì chù qīngjìng ruò wú xiàng jiě
净，若耳、鼻、舌、身、意处清净，若无相解

tuō mén qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
解脱门清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè chù qīngjìng sè chù
“善现，一切智智清净故色处清净，色处

qīngjìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清净故无相解脱门清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò sè chùqīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō ménqīngjìng wú èr
清静，若色处清静，若无相解脱门清静，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng
无二分、无别、无断故。一切智智清静故声、
xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ
香、味、触、法处清静，声、香、味、触、法
chùqīngjìng gù wú xiàng jiě tuō ménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
处清静故无相解脱门清静。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng ruò wú
智清静，若声、香、味、触、法处清静，若无
xiàng jiě tuō ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
相解脱门清静，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè
“善现，一切智智清静故眼界清静，眼界
qīngjìng gù wú xiàng jiě tuō ménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清静故无相解脱门清静。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò yǎn jiè qīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō ménqīngjìng wú èr
清静，若眼界清静，若无相解脱门清静，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè jiè
无二分、无别、无断故。一切智智清静故色界、
yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng sè jiè
眼识界及眼触、眼触为缘所生诸受清静，色界
nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù wú xiàng jiě tuō mén
乃至眼触为缘所生诸受清静故无相解脱门
qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sè jiè nǎi zhì yǎn
清静。何以故？若一切智智清静，若色界乃至眼
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō ménqīngjìng
触为缘所生诸受清静，若无相解脱门清静，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr jiè qīngjìng ěr jiè
“善现，一切智智清静故耳界清静，耳界
qīngjìng gù wú xiàng jiě tuō ménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清静故无相解脱门清静。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò ěr jiè qīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō ménqīngjìng wú èr
清静，若耳界清静，若无相解脱门清静，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng jiè
无二分、无别、无断故。一切智智清静故声界、

ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng shēng
耳识界及耳触、耳触为缘所生诸受清净，声
jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù wú xiàng jiě tuō
界乃至耳触为缘所生诸受清净故无相解脱
mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò shēng jiè nǎi
门清净。何以故？若一切智智清净，若声界乃
zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīng
至耳触为缘所生诸受清净，若无相解脱门清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bí jiè qīng jìng bí jiè
“善现，一切智智清净故鼻界清净，鼻界
qīng jìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清净故无相解脱门清净。何以故？若一切智智
qīng jìng ruò bí jiè qīng jìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng wú èr
清净，若鼻界清净，若无相解脱门清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù xiāng jiè
无二分、无别、无断故。一切智智清净故香界、
bí shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng xiāng jiè
鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，香界
nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù wú xiàng jiě tuō mén
乃至鼻触为缘所生诸受清净故无相解脱门
qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò xiāng jiè nǎi zhì bí
清净。何以故？若一切智智清净，若香界乃至鼻
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng
触为缘所生诸受清净，若无相解脱门清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shé jiè qīng jìng shé jiè
“善现，一切智智清净故舌界清净，舌界
qīng jìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清净故无相解脱门清净。何以故？若一切智智
qīng jìng ruò shé jiè qīng jìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng wú èr
清净，若舌界清净，若无相解脱门清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wèi jiè
无二分、无别、无断故。一切智智清净故味界、
shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng wèi jiè
舌识界及舌触、舌触为缘所生诸受清净，味界

nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù wú xiàng jiě tuō mén
乃至舌触为缘所生诸受清净故无相解脱门

qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò wèi jiè nǎi zhì shé
清净。何以故？若一切智智清净，若味界乃至舌

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng
触为缘所生诸受清净，若无相解脱门清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shēn jiè qīng jìng shēn jiè
“善现，一切智智清净故身界清净，身界

qīng jìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清净故无相解脱门清净。何以故？若一切智智

qīng jìng ruò shēn jiè qīng jìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng wú èr
清净，若身界清净，若无相解脱门清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù chù jiè
无二分、无别、无断故。一切智智清净故触界、

shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng chù
身识界及身触、身触为缘所生诸受清净，触

jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù wú xiàng jiě tuō
界乃至身触为缘所生诸受清净故无相解脱

mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò chù jiè nǎi zhì
门清净。何以故？若一切智智清净，若触界乃至

shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīng
身触为缘所生诸受清净，若无相解脱门清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yì jiè qīng jìng yì jiè
“善现，一切智智清净故意界清净，意界

qīng jìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清净故无相解脱门清净。何以故？若一切智智

qīng jìng ruò yì jiè qīng jìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng wú èr
清净，若意界清净，若无相解脱门清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù fǎ jiè
无二分、无别、无断故。一切智智清净故法界、

yì shí jiè jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng fǎ jiè
意识界及意触、意触为缘所生诸受清净，法界

nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù wú xiàng jiě tuō mén
乃至意触为缘所生诸受清净故无相解脱门

qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì yì
清静。何以故？若一切智智清静，若法界乃至意
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng
触为缘所生诸受清静，若无相解脱门清静，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dì jiè qīngjìng dì jiè
“善现，一切智智清静故地界清静，地界

qīngjìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清静故无相解脱门清静。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò dì jiè qīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng wú èr
清静，若地界清静，若无相解脱门清静，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shuǐ huǒ
无二分、无别、无断故。一切智智清静故水、火、
fēng kōng shí jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīng
风、空、识界清静，水、火、风、空、识界清
jìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
净故无相解脱门清静。何以故？若一切智智清
jìng ruò shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng ruò wú xiàng jiě
净，若水、火、风、空、识界清静，若无相解
tuō mén qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
脱门清静，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú míng qīngjìng wú míng
“善现，一切智智清静故无明清静，无明

qīngjìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清静故无相解脱门清静。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò wú míng qīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng wú èr
清静，若无明清静，若无相解脱门清静，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù xíng shí
无二分、无别、无断故。一切智智清静故行、识、
míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ
名色、六处、触、受、爱、取、有、生、老死
chóu tàn kǔ yōunǎo qīngjìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo qīngjìng
愁叹苦忧恼清静，行乃至老死愁叹苦忧恼清静
gù wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
故无相解脱门清静。何以故？若一切智智清静，
ruò xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo qīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō
若行乃至老死愁叹苦忧恼清静，若无相解脱

ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
门清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bù shī bō luó mì duōqīng
“善现，一切智智清净故布施波罗蜜多清

jìng bù shī bō luó mì duōqīngjìng gù wú xiàng jiě tuōménqīngjìng hé
净，布施波罗蜜多清净故无相解脱门清净。何

yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò bù shī bō luó mì duōqīngjìng
以故？若一切智智清净，若布施波罗蜜多清净，

ruò wú xiàng jiě tuōménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
若无相解脱门清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
断故。一切智智清净故净戒、安忍、精进、静虑、

bō rě bō luó mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīng
般若波罗蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清

jìng gù wú xiàng jiě tuōménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
净故无相解脱门清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō
净，若净戒乃至般若波罗蜜多清净，若无相解脱

ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
门清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù nèikōngqīngjìng nèikōng
“善现，一切智智清净故内空清净，内空

qīngjìng gù wú xiàng jiě tuōménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清净故无相解脱门清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò nèikōngqīngjìng ruò wú xiàng jiě tuōménqīngjìng wú èr
清净，若内空清净，若无相解脱门清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wàikōng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故外空、

nèi wàikōng kōngkōng dàkōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无

wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běn
为为、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本

xìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性空、自相空、共相空、一切法空、不可得

kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wàikōng
空、无性空、自性空、无性自性空清净，外空

nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng gù wú xiàng jiě tuōménqīngjìng hé yǐ
乃至无性自性空清净故无相解脱门清净。何以

gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng
故？若一切智智清净，若外空乃至无性自性空
qīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
清净，若无相解脱门清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhēn rú qīngjìng zhēn rú
“善现，一切智智清净故真如清净，真如

qīngjìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清净故无相解脱门清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò zhēn rú qīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng wú èr
清净，若真如清净，若无相解脱门清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè
无二分、无别、无断故。一切智智清净故法界、

fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng
法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生

xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīngjìng
性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界清净，

fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng hé
法界乃至不思議界清净故无相解脱门清净。何

yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè
以故？若一切智智清净，若法界乃至不思議界

qīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
清净，若无相解脱门清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù
别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kǔ shèng dì qīngjìng kǔ
“善现，一切智智清净故苦圣谛清净，苦

shèng dì qīngjìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī
圣谛清净故无相解脱门清净。何以故？若一

qiè zhì zhì qīngjìng ruò kǔ shèng dì qīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīng
切智智清净，若苦圣谛清净，若无相解脱门清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清

jìng gù jí miè dào shèng dì qīngjìng jí miè dào shèng dì qīng
净故集、灭、道圣谛清净，集、灭、道圣谛清

jìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
净故无相解脱门清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò jí miè dào shèng dì qīng jìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīng
净，若集、灭、道圣谛清净，若无相解脱门清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì jìng lǜ qīng jìng sì jìng
“善现，一切智智清净故四静虑清净，四静

lǜ qīng jìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
虑清净故无相解脱门清净。何以故？若一切智

zhì qīng jìng ruò sì jìng lǜ qīng jìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng
智清净，若四静虑清净，若无相解脱门清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故

sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng sì wú liàng sì wú sè dìng qīng
四无量、四无色定清净，四无量、四无色定清

jìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
净故无相解脱门清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng ruò wú xiàng jiě tuō mén
净，若四无量、四无色定清净，若无相解脱门

qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bā jiě tuō qīng jìng bā jiě
“善现，一切智智清净故八解脱清净，八解

tuō qīng jìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
脱清净故无相解脱门清净。何以故？若一切智

zhì qīng jìng ruò bā jiě tuō qīng jìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng
智清净，若八解脱清净，若无相解脱门清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故

bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù qīng jìng bā shèng chù jiǔ
八胜处、九次第定、十遍处清净，八胜处、九

cì dì dìng shí biàn chù qīng jìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ
次第定、十遍处清净故无相解脱门清净。何以

gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò bā shèng chù jiǔ cì dì dìng
故？若一切智智清净，若八胜处、九次第定、

shí biàn chù qīng jìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng wú èr wú èr
十遍处清净，若无相解脱门清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì niànzhù qīngjìng sì
“善现，一切智智清净故四念住清净，四
niànzhù qīngjìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
念住清净故无相解脱门清净。何以故？若一切
zhì zhì qīngjìng ruò sì niànzhù qīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng
智智清净，若四念住清净，若无相解脱门清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故
sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēngjué zhī bā
四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八
shèngdào zhī qīngjìng sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng gù
圣道支清净，四正断乃至八圣道支清净故
wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
无相解脱门清净。何以故？若一切智智清净，
ruò sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō
若四正断乃至八圣道支清净，若无相解脱
mén qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
门清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng
“善现，一切智智清净故空解脱门清净，
kōng jiě tuō mén qīngjìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù
空解脱门清净故无相解脱门清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng ruò wú xiàng jiě
若一切智智清净，若空解脱门清净，若无相解
tuō mén qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī
脱门清净，无二、无二分、无别、无断故。一
qiè zhì zhì qīngjìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú yuàn jiě tuō mén
切智智清净故无愿解脱门清净，无愿解脱门
qīngjìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清净故无相解脱门清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng
清净，若无愿解脱门清净，若无相解脱门清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng pú
“善现，一切智智清净故菩萨十地清净，菩
sà shí dì qīngjìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī
萨十地清净故无相解脱门清净。何以故？若一

qiè zhì zhì qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō mén
切智智清净，若菩萨十地清净，若无相解脱门

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng wǔ yǎn
“善现，一切智智清净故五眼清净，五眼

qīngjìng gù wú xiàng jiě tuō ménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清净故无相解脱门清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō ménqīngjìng wú èr
清净，若五眼清净，若无相解脱门清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù liù shén
无二分、无别、无断故。一切智智清净故六神

tōngqīngjìng liù shéntōngqīngjìng gù wú xiàng jiě tuō ménqīngjìng hé yǐ
通清净，六神通清净故无相解脱门清净。何以

gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng ruò wú xiàng
故？若一切智智清净，若六神通清净，若无相

jiě tuō ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
解脱门清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng fó shí
“善现，一切智智清净故佛十力清净，佛十

lì qīngjìng gù wú xiàng jiě tuō ménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
力清净故无相解脱门清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō ménqīngjìng
智清净，若佛十力清净，若无相解脱门清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故

sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、

shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng
十八佛不共法清净，四无所畏乃至十八佛不共

fǎ qīngjìng gù wú xiàng jiě tuō ménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
法清净故无相解脱门清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng ruò
智清净，若四无所畏乃至十八佛不共法清净，若

wú xiàng jiě tuō ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
无相解脱门清净，无二、无二分、无别、无断

gù
故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng
“善现，一切智智清净故无忘失法清净，

wú wàng shī fǎ qīngjìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù
无忘失法清净故无相解脱门清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng ruò wú xiàng jiě
若一切智智清净，若无忘失法清净，若无相解

tuō mén qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī
脱门清净，无二、无二分、无别、无断故。一

qiè zhì zhì qīngjìng gù héngzhù shě xìng qīngjìng héngzhù shě xìng qīngjìng gù
切智智清净故恒住舍性清净，恒住舍性清净故

wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
无相解脱门清净。何以故？若一切智智清净，

ruò héngzhù shě xìng qīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng wú èr
若恒住舍性清净，若无相解脱门清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng yī qiè
“善现，一切智智清净故一切智清净，一切

zhì qīngjìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
智清净故无相解脱门清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng
智清净，若一切智清净，若无相解脱门清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故

dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
道相智、一切相智清净，道相智、一切相智

qīngjìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清净故无相解脱门清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō
清净，若道相智、一切相智清净，若无相解脱

mén qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
门清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè tuó luó ní mén qīng
“善现，一切智智清净故一切陀罗尼门清

jìng yī qiè tuó luó ní mén qīngjìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīngjìng hé
净，一切陀罗尼门清净故无相解脱门清净。何

yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè tuó luó ní mén qīngjìng
以故？若一切智智清净，若一切陀罗尼门清净，

ruò wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
若无相解脱门清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī qiè sān mó dì mén qīng jìng yī
断故。一切智智清净故一切三摩地门清净，一
qiè sān mó dì mén qīng jìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù
切三摩地门清净故无相解脱门清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò yī qiè sān mó dì mén qīng jìng ruò wú
若一切智智清净，若一切三摩地门清净，若无
xiàng jiě tuō mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
相解脱门清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yù liú guǒ qīng jìng yù liú
“善现，一切智智清净故预流果清净，预流
guǒ qīng jìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
果清净故无相解脱门清净。何以故？若一切智

zhì qīng jìng ruò yù liú guǒ qīng jìng ruò wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng
智清净，若预流果清净，若无相解脱门清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故

yī lái bù huán ā luó hàn guǒ qīng jìng yī lái bù huán ā
一来、不还、阿罗汉果清净，一来、不还、阿
luó hàn guǒ qīng jìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī
罗汉果清净故无相解脱门清净。何以故？若一

qiè zhì zhì qīng jìng ruò yī lái bù huán ā luó hàn guǒ qīng jìng
切智智清净，若一来、不还、阿罗汉果清净，
ruò wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
若无相解脱门清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù
断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù dú jué pú tí qīng jìng dú
“善现，一切智智清净故独觉菩提清净，独
jué pú tí qīng jìng gù wú xiàng jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī
觉菩提清净故无相解脱门清净。何以故？若一

qiè zhì zhì qīng jìng ruò dú jué pú tí qīng jìng ruò wú xiàng jiě tuō mén
切智智清净，若独觉菩提清净，若无相解脱门
qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī qiè pú sà mó hē sà
“善现，一切智智清净故一切菩萨摩诃萨

xíngqīngjìng yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng gù wú xiàng jiě tuō mén
行清净，一切菩萨摩诃萨行清净故无相解脱门
qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè pú sà mó
清净。何以故？若一切智智清净，若一切菩萨摩
hē sà xíngqīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō ménqīngjìng wú èr wú èr
诃萨行清净，若无相解脱门清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhū fó wú shàngzhèngděng
“善现，一切智智清净故诸佛无上正等
pú tí qīngjìng zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng gù wú xiàng jiě
菩提清净，诸佛无上正等菩提清净故无相解
tuō ménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò zhū fó wú
脱门清净。何以故？若一切智智清净，若诸佛无
shàngzhèngděng pú tí qīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō ménqīngjìng wú èr
上正等菩提清净，若无相解脱门清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

fù cì shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè qīngjìng sè
“复次，善现，一切智智清净故色清净，色
qīngjìng gù wú yuàn jiě tuō ménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清净故无愿解脱门清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò sè qīngjìng ruò wú yuàn jiě tuō ménqīngjìng wú èr
清净，若色清净，若无愿解脱门清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shòu
无二分、无别、无断故。一切智智清净故受、
xiǎng xíng shí qīngjìng shòu xiǎng xíng shí qīngjìng gù wú yuàn
想、行、识清净，受、想、行、识清净故无愿
jiě tuō ménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shòu
解脱门清净。何以故？若一切智智清净，若受、
xiǎng xíng shí qīngjìng ruò wú yuàn jiě tuō ménqīngjìng wú èr
想、行、识清净，若无愿解脱门清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎnchùqīngjìng yǎnchù
“善现，一切智智清净故眼处清净，眼处
qīngjìng gù wú yuàn jiě tuō ménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清净故无愿解脱门清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò yǎnchùqīngjìng ruò wúyuàn jiětuōménqīngjìng wú èr
清静，若眼处清静，若无愿解脱门清静，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr bí
无二分、无别、无断故。一切智智清静故耳、鼻、
shé shēn yì chùqīngjìng ěr bí shé shēn yì chùqīng
舌、身、意处清静，耳、鼻、舌、身、意处清
jìng gù wúyuàn jiětuōménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
净故无愿解脱门清静。何以故？若一切智智清
jìng ruò ěr bí shé shēn yì chùqīngjìng ruò wúyuàn jiě
净，若耳、鼻、舌、身、意处清静，若无愿解
tuōménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
脱门清静，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè chùqīngjìng sè chù
“善现，一切智智清静故色处清静，色处
qīngjìng gù wúyuàn jiětuōménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清静故无愿解脱门清静。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò sè chùqīngjìng ruò wúyuàn jiětuōménqīngjìng wú èr
清静，若色处清静，若无愿解脱门清静，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng
无二分、无别、无断故。一切智智清静故声、
xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ
香、味、触、法处清静，声、香、味、触、法
chùqīngjìng gù wúyuàn jiětuōménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
处清静故无愿解脱门清静。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng ruò wú
智清静，若声、香、味、触、法处清静，若无
yuàn jiětuōménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
愿解脱门清静，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè
“善现，一切智智清静故眼界清静，眼界
qīngjìng gù wúyuàn jiětuōménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清静故无愿解脱门清静。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò yǎn jiè qīngjìng ruò wúyuàn jiětuōménqīngjìng wú èr
清静，若眼界清静，若无愿解脱门清静，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè jiè
无二分、无别、无断故。一切智智清静故色界、
yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng sè jiè
眼识界及眼触、眼触为缘所生诸受清静，色界

nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù wú yuàn jiě tuō mén
乃至眼触为缘所生诸受清净故无愿解脱门

qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò sè jiè nǎi zhì yǎn
清净。何以故？若一切智智清净，若色界乃至眼

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng
触为缘所生诸受清净，若无愿解脱门清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù ěr jiè qīng jìng ěr jiè
“善现，一切智智清净故耳界清净，耳界

qīng jìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清净故无愿解脱门清净。何以故？若一切智智

qīng jìng ruò ěr jiè qīng jìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng wú èr
清净，若耳界清净，若无愿解脱门清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shēng jiè
无二分、无别、无断故。一切智智清净故声界、

ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng shēng
耳识界及耳触、耳触为缘所生诸受清净，声

jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù wú yuàn jiě tuō
界乃至耳触为缘所生诸受清净故无愿解脱

mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò shēng jiè nǎi
门清净。何以故？若一切智智清净，若声界乃

zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīng
至耳触为缘所生诸受清净，若无愿解脱门清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bí jiè qīng jìng bí jiè
“善现，一切智智清净故鼻界清净，鼻界

qīng jìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清净故无愿解脱门清净。何以故？若一切智智

qīng jìng ruò bí jiè qīng jìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng wú èr
清净，若鼻界清净，若无愿解脱门清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù xiāng jiè
无二分、无别、无断故。一切智智清净故香界、

bí shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng xiāng jiè
鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，香界

nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù wú yuàn jiě tuō mén
乃至鼻触为缘所生诸受清净故无愿解脱门

qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò xiāng jiè nǎi zhì bí
清静。何以故？若一切智智清静，若香界乃至鼻
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng
触为缘所生诸受清静，若无愿解脱门清静，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shé jiè qīngjìng shé jiè
“善现，一切智智清静故舌界清静，舌界

qīngjìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清静故无愿解脱门清静。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò shé jiè qīngjìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú èr
清静，若舌界清静，若无愿解脱门清静，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wèi jiè
无二分、无别、无断故。一切智智清静故味界、
shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng wèi jiè
舌识界及舌触、舌触为缘所生诸受清静，味界
nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù wú yuàn jiě tuō mén
乃至舌触为缘所生诸受清静故无愿解脱门
qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wèi jiè nǎi zhì shé
清静。何以故？若一切智智清静，若味界乃至舌
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng
触为缘所生诸受清静，若无愿解脱门清静，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēn jiè qīngjìng shēn jiè
“善现，一切智智清静故身界清静，身界

qīngjìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清静故无愿解脱门清静。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò shēn jiè qīngjìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú èr
清静，若身界清静，若无愿解脱门清静，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù chù jiè
无二分、无别、无断故。一切智智清静故触界、
shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng chù
身识界及身触、身触为缘所生诸受清静，触
jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù wú yuàn jiě tuō
界乃至身触为缘所生诸受清静故无愿解脱
mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò chù jiè nǎi zhì
门清静。何以故？若一切智智清静，若触界乃至

shēnchù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng ruò wúyuàn jiětuōménqīngjìng
身触为缘所生诸受清净，若无愿解脱门清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yì jiè qīngjìng yì jiè
“善现，一切智智清净故意界清净，意界
qīngjìng gù wúyuàn jiětuōménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清净故无愿解脱门清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò yì jiè qīngjìng ruò wúyuàn jiětuōménqīngjìng wú èr
清净，若意界清净，若无愿解脱门清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè
无二分、无别、无断故。一切智智清净故法界、
yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng fǎ jiè
意识界及意触、意触为缘所生诸受清净，法界
nǎi zhì yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù wúyuàn jiětuōmén
乃至意触为缘所生诸受清净故无愿解脱门
qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì yì
清净。何以故？若一切智智清净，若法界乃至意
chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng ruò wúyuàn jiětuōménqīngjìng
触为缘所生诸受清净，若无愿解脱门清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

大般若波罗蜜多经卷第二百七十二

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì èr bǎi qī shí sān
大般若波罗蜜多经卷第二百七十三

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn nán xìn jiě pǐn dì sān shí sì zhī jiǔ shí èr
初分难信解品第三十四之九十二

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù dì jiè qīng jìng dì jiè
“善现，一切智智清净故地界清净，地界
qīng jìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清净故无愿解脱门清净。何以故？若一切智智
qīng jìng ruò dì jiè qīng jìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng wú èr
清净，若地界清净，若无愿解脱门清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shuǐ huǒ
无二分、无别、无断故。一切智智清净故水、火、
fēng kōng shí jiè qīng jìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīng
风、空、识界清净，水、火、风、空、识界清
jìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
净故无愿解脱门清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīng jìng ruò wú yuàn jiě
净，若水、火、风、空、识界清净，若无愿解
tuō mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
脱门清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wú míng qīng jìng wú míng
“善现，一切智智清净故无明清净，无明
qīng jìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清净故无愿解脱门清净。何以故？若一切智智
qīng jìng ruò wú míng qīng jìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng wú èr
清净，若无明清净，若无愿解脱门清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù xíng shí
无二分、无别、无断故。一切智智清净故行、识、
míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ
名色、六处、触、受、爱、取、有、生、老死
chóu tàn kǔ yōu nǎo qīng jìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo qīng jìng
愁叹苦忧恼清净，行乃至老死愁叹苦忧恼清净

gù wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
故无愿解脱门清净。何以故？若一切智智清净，
ruò xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo qīng jìng ruò wú yuàn jiě tuō mén
若行乃至老死愁叹苦忧恼清净，若无愿解脱门
qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bù shī bō luó mì duō qīng
“善现，一切智智清净故布施波罗蜜多清

jìng bù shī bō luó mì duō qīng jìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng hé
净，布施波罗蜜多清净故无愿解脱门清净。何

yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò bù shī bō luó mì duō qīng jìng
以故？若一切智智清净，若布施波罗蜜多清净，

ruò wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
若无愿解脱门清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ
断故。一切智智清净故净戒、安忍、精进、静虑、

bō rě bō luó mì duō qīng jìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō qīng
般若波罗蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清

jìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
净故无愿解脱门清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō qīng jìng ruò wú yuàn jiě tuō
净，若净戒乃至般若波罗蜜多清净，若无愿解脱

mén qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
门清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù nèi kōng qīng jìng nèi kōng
“善现，一切智智清净故内空清净，内空

qīng jìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清净故无愿解脱门清净。何以故？若一切智智

qīng jìng ruò nèi kōng qīng jìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng wú èr
清净，若内空清净，若无愿解脱门清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wài kōng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故外空、

nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无

wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn
为为、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本

xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性空、自相空、共相空、一切法空、不可得

kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wàikōng
空、无性空、自性空、无性自性空 清净，外空
nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ
乃至无性自性空 清净故无愿 解脱门 清净。何以
gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng
故？若一切智智 清净，若外空 乃至无性自性空
qīngjìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
清净，若无愿 解脱门 清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断 故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhēn rú qīngjìng zhēn rú
“善现，一切智智 清净故真如 清净，真如
qīngjìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清净故无愿 解脱门 清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò zhēn rú qīngjìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú èr
清净，若真如 清净，若无愿 解脱门 清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè
无二分、无别、无断 故。一切智智 清净故法界、
fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng
法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生
xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīngjìng
性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界 清净，
fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng hé
法界 乃至不思議界 清净故无愿 解脱门 清净。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè
以故？若一切智智 清净，若法界 乃至不思議界
qīngjìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
清净，若无愿 解脱门 清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断 故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kǔ shèng dì qīngjìng kǔ
“善现，一切智智 清净故苦圣谛 清净，苦
shèng dì qīngjìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī
圣谛 清净故无愿 解脱门 清净。何以故？若一
qiè zhì zhì qīngjìng ruò kǔ shèng dì qīngjìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīng
切智智 清净，若苦圣谛 清净，若无愿 解脱门 清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断 故。一切智智 清

jìng gù jí miè dào shèng dì qīng jìng jí miè dào shèng dì qīng
净故集、灭、道圣谛清净，集、灭、道圣谛清

jìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
净故无愿解脱门清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò jí miè dào shèng dì qīng jìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīng
净，若集、灭、道圣谛清净，若无愿解脱门清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì jìng lǜ qīng jìng sì jìng
“善现，一切智智清净故四静虑清净，四静

lǜ qīng jìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
虑清净故无愿解脱门清净。何以故？若一切智

zhì qīng jìng ruò sì jìng lǜ qīng jìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng
智清净，若四静虑清净，若无愿解脱门清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故

sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng sì wú liàng sì wú sè dìng qīng
四无量、四无色定清净，四无量、四无色定清

jìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
净故无愿解脱门清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng ruò wú yuàn jiě tuō mén
净，若四无量、四无色定清净，若无愿解脱门

qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bā jiě tuō qīng jìng bā jiě
“善现，一切智智清净故八解脱清净，八解

tuō qīng jìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
脱清净故无愿解脱门清净。何以故？若一切智

zhì qīng jìng ruò bā jiě tuō qīng jìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng
智清净，若八解脱清净，若无愿解脱门清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故

bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù qīng jìng bā shèng chù jiǔ
八胜处、九次第定、十遍处清净，八胜处、九

cì dì dìng shí biàn chù qīng jìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng hé yǐ
次第定、十遍处清净故无愿解脱门清净。何以

gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò bā shèng chù jiǔ cì dì dìng
故？若一切智智清净，若八胜处、九次第定、

shí biànchùqīngjìng ruò wú yuàn jiě tuō ménqīngjìng wú èr wú èr
十遍处清净，若无愿解脱门清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì niànzhùqīngjìng sì
“善现，一切智智清净故四念住清净，四
niànzhùqīngjìng gù wú yuàn jiě tuō ménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
念住清净故无愿解脱门清净。何以故？若一切
zhì zhì qīngjìng ruò sì niànzhùqīngjìng ruò wú yuàn jiě tuō ménqīngjìng
智智清净，若四念住清净，若无愿解脱门清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故
sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēng jué zhī bā
四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八
shèngdào zhī qīngjìng sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng gù
圣道支清净，四正断乃至八圣道支清净故
wú yuàn jiě tuō ménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
无愿解脱门清净。何以故？若一切智智清净，
ruò sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng ruò wú yuàn jiě tuō
若四正断乃至八圣道支清净，若无愿解脱
ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
门清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kōng jiě tuō ménqīngjìng
“善现，一切智智清净故空解脱门清净，
kōng jiě tuō ménqīngjìng gù wú yuàn jiě tuō ménqīngjìng hé yǐ gù
空解脱门清净故无愿解脱门清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò kōng jiě tuō ménqīngjìng ruò wú yuàn jiě
若一切智智清净，若空解脱门清净，若无愿解
tuō ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī
脱门清净，无二、无二分、无别、无断故。一
qiè zhì zhì qīngjìng gù wú xiàng jiě tuō ménqīngjìng wú xiàng jiě tuō mén
切智智清净故无相解脱门清净，无相解脱门
qīngjìng gù wú yuàn jiě tuō ménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清净故无愿解脱门清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò wú xiàng jiě tuō ménqīngjìng ruò wú yuàn jiě tuō ménqīngjìng
清净，若无相解脱门清净，若无愿解脱门清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng pú
“善现，一切智智清净故菩萨十地清净，菩

sà shí dì qīngjìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī
萨十地清净故无愿解脱门清净。何以故？若一

qiè zhì zhì qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng ruò wú yuàn jiě tuō mén
切智智清净，若菩萨十地清净，若无愿解脱门

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wǔ yǎn qīngjìng wǔ yǎn
“善现，一切智智清净故五眼清净，五眼

qīngjìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
清净故无愿解脱门清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò wǔ yǎn qīngjìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú èr
清净，若五眼清净，若无愿解脱门清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù liù shén
无二分、无别、无断故。一切智智清净故六神

tōng qīngjìng liù shéntōng qīngjìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ
通清净，六神通清净故无愿解脱门清净。何以

gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò liù shéntōng qīngjìng ruò wú yuàn
故？若一切智智清净，若六神通清净，若无愿

jiě tuō mén qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
解脱门清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng fó shí
“善现，一切智智清净故佛十力清净，佛十

lì qīngjìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
力清净故无愿解脱门清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng
智清净，若佛十力清净，若无愿解脱门清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故

sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、

shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng
十八佛不共法清净，四无所畏乃至十八佛不共

fǎ qīngjìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
法清净故无愿解脱门清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng ruò
智清净，若四无所畏乃至十八佛不共法清净，若

wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng   wú èr   wú èr fēn   wú bié   wú duàn
无愿解脱门清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shàn xiàn   yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wú wàng shī fǎ qīng jìng
“善现，一切智智清净故无忘失法清净，

wú wàng shī fǎ qīng jìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng   hé yǐ gù
无忘失法清净故无愿解脱门清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng   ruò wú wàng shī fǎ qīng jìng   ruò wú yuàn jiě
若一切智智清净，若无忘失法清净，若无愿解

tuō mén qīng jìng   wú èr   wú èr fēn   wú bié   wú duàn gù   yī
解脱门清净，无二、无二分、无别、无断故。一

qiè zhì zhì qīng jìng gù héng zhù shě xìng qīng jìng   héng zhù shě xìng qīng jìng gù
切智智清净故恒住舍性清净，恒住舍性清净故

wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng   hé yǐ gù   ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
无愿解脱门清净。何以故？若一切智智清净，

ruò héng zhù shě xìng qīng jìng   ruò wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng   wú èr
若恒住舍性清净，若无愿解脱门清净，无二、

wú èr fēn   wú bié   wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shàn xiàn   yī qiè zhì zhì qīng jìng gù   yī qiè zhì qīng jìng   yī qiè
“善现，一切智智清净故一切智清净，一切

zhì qīng jìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng   hé yǐ gù   ruò yī qiè zhì
智清净故无愿解脱门清净。何以故？若一切智

zhì qīng jìng   ruò yī qiè zhì qīng jìng   ruò wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng
智清净，若一切智清净，若无愿解脱门清净，

wú èr   wú èr fēn   wú bié   wú duàn gù   yī qiè zhì zhì qīng jìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故

dào xiàng zhì   yī qiè xiàng zhì qīng jìng   dào xiàng zhì   yī qiè xiàng zhì
道相智、一切相智清净，道相智、一切相智

qīng jìng gù wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng   hé yǐ gù   ruò yī qiè zhì zhì
清净故无愿解脱门清净。何以故？若一切智智

qīng jìng   ruò dào xiàng zhì   yī qiè xiàng zhì qīng jìng   ruò wú yuàn jiě tuō
清净，若道相智、一切相智清净，若无愿解脱

mén qīng jìng   wú èr   wú èr fēn   wú bié   wú duàn gù
门清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn   yī qiè zhì zhì qīng jìng gù   yī qiè tuó luó ní mén qīng
“善现，一切智智清净故一切陀罗尼门清

jìng yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng gù wú yuàn jiě tuō ménqīngjìng hé
净，一切陀罗尼门清净故无愿解脱门清净。何

yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng
以故？若一切智智清净，若一切陀罗尼门清净，

ruò wú yuàn jiě tuō ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
若无愿解脱门清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè sān mó dì ménqīngjìng yī
断故。一切智智清净故一切三摩地门清净，一

qiè sān mó dì ménqīngjìng gù wú yuàn jiě tuō ménqīngjìng hé yǐ gù
切三摩地门清净故无愿解脱门清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè sān mó dì ménqīngjìng ruò wú
若一切智智清净，若一切三摩地门清净，若无

yuàn jiě tuō ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
愿解脱门清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yù liú guǒqīngjìng yù liú
“善现，一切智智清净故预流果清净，预流

guǒqīngjìng gù wú yuàn jiě tuō ménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
果清净故无愿解脱门清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò yù liú guǒqīngjìng ruò wú yuàn jiě tuō ménqīngjìng
智清净，若预流果清净，若无愿解脱门清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故

yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng yī lái bù huán ā
一来、不还、阿罗汉果清净，一来、不还、阿

luó hàn guǒqīngjìng gù wú yuàn jiě tuō ménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī
罗汉果清净故无愿解脱门清净。何以故？若一

qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng
切智智清净，若一来、不还、阿罗汉果清净，

ruò wú yuàn jiě tuō ménqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
若无愿解脱门清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù
断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dú jué pú tí qīngjìng dú
“善现，一切智智清净故独觉菩提清净，独

jué pú tí qīngjìng gù wú yuàn jiě tuō ménqīngjìng hé yǐ gù ruò yī
觉菩提清净故无愿解脱门清净。何以故？若一

qiè zhì zhì qīngjìng ruò dú jué pú tí qīngjìng ruò wú yuàn jiě tuō mén
切智智清净，若独觉菩提清净，若无愿解脱门

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清静，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè pú sà mó hē sà
“善现，一切智智清静故一切菩萨摩诃萨

xíngqīngjìng yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng gù wú yuàn jiě tuō mén
行清静，一切菩萨摩诃萨行清静故无愿解脱门

qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè pú sà mó
清静。何以故？若一切智智清静，若一切菩萨摩

hē sà xíngqīngjìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú èr wú èr
诃萨行清静，若无愿解脱门清静，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhū fó wú shàngzhèngděng
“善现，一切智智清静故诸佛无上正等

pú tí qīngjìng zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng gù wú yuàn jiě
菩提清静，诸佛无上正等菩提清静故无愿解

tuō mén qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò zhū fó wú
解脱门清静。何以故？若一切智智清静，若诸佛无

shàngzhèngděng pú tí qīngjìng ruò wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú èr
上正等菩提清静，若无愿解脱门清静，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

fù cì shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè qīngjìng sè
“复次，善现，一切智智清静故色清静，色

qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清静故菩萨十地清静。何以故？若一切智智清

jìng ruò sè qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr wú èr fēn
净，若色清静，若菩萨十地清静，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shòu xiǎng xíng
无别、无断故。一切智智清静故受、想、行、

shí qīngjìng shòu xiǎng xíng shí qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng
识清静，受、想、行、识清静故菩萨十地清静。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shòu xiǎng xíng shí
何以故？若一切智智清静，若受、想、行、识

qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清静，若菩萨十地清静，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎnchùqīngjìng yǎnchù
“善现，一切智智清净故眼处清净，眼处
qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故菩萨十地清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò yǎnchùqīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr wú èr
净，若眼处清净，若菩萨十地清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr bí shé
分、无别、无断故。一切智智清净故耳、鼻、舌、
shēn yì chùqīngjìng ěr bí shé shēn yì chùqīngjìng gù
身、意处清净，耳、鼻、舌、身、意处清净故
pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò ěr
菩萨十地清净。何以故？若一切智智清净，若耳、
bí shé shēn yì chùqīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr
鼻、舌、身、意处清净，若菩萨十地清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè chùqīngjìng sè chù
“善现，一切智智清净故色处清净，色处
qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故菩萨十地清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò sè chùqīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr wú èr
净，若色处清净，若菩萨十地清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng xiāng
分、无别、无断故。一切智智清净故声、香、
wèi chù fǎ chùqīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīng
味、触、法处清净，声、香、味、触、法处清
jìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
净故菩萨十地清净。何以故？若一切智智清净，
ruò shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng ruò pú sà shí dì qīng
若声、香、味、触、法处清净，若菩萨十地清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè
“善现，一切智智清净故眼界清净，眼界
qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故菩萨十地清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò yǎn jiè qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr wú èr
净，若眼界清净，若菩萨十地清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sè jiè yǎn shí
分、无别、无断故。一切智智清净故色界、眼识
jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng sè jiè nǎi zhì
界及眼触、眼触为缘所生诸受清净，色界乃至
yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù pú sà shí dì qīng jìng hé
眼触为缘所生诸受清净故菩萨十地清净。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán
以故？若一切智智清净，若色界乃至眼触为缘
suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò pú sà shí dì qīng jìng wú èr wú èr
所生诸受清净，若菩萨十地清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù ěr jiè qīng jìng ěr jiè
“善现，一切智智清净故耳界清净，耳界
qīng jìng gù pú sà shí dì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故菩萨十地清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò ěr jiè qīng jìng ruò pú sà shí dì qīng jìng wú èr wú èr
净，若耳界清净，若菩萨十地清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shēng jiè ěr
分、无别、无断故。一切智智清净故声界、耳
shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng shēng jiè
识界及耳触、耳触为缘所生诸受清净，声界
nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù pú sà shí dì qīng jìng
乃至耳触为缘所生诸受清净故菩萨十地清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi
何以故？若一切智智清净，若声界乃至耳触为
yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò pú sà shí dì qīng jìng wú èr wú
缘所生诸受清净，若菩萨十地清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bí jiè qīng jìng bí jiè
“善现，一切智智清净故鼻界清净，鼻界
qīng jìng gù pú sà shí dì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故菩萨十地清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò bí jiè qīng jìng ruò pú sà shí dì qīng jìng wú èr wú èr
净，若鼻界清净，若菩萨十地清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù xiāng jiè bí
分、无别、无断故。一切智智清净故香界、鼻

shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng xiāng jiè nǎi
识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，香界乃

zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù pú sà shí dì qīng jìng
至鼻触为缘所生诸受清净故菩萨十地清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi
何以故？若一切智智清净，若香界乃至鼻触为

yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò pú sà shí dì qīng jìng wú èr wú
缘所生诸受清净，若菩萨十地清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shé jiè qīng jìng shé jiè
“善现，一切智智清净故舌界清净，舌界

qīng jìng gù pú sà shí dì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故菩萨十地清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò shé jiè qīng jìng ruò pú sà shí dì qīng jìng wú èr wú èr
净，若舌界清净，若菩萨十地清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wèi jiè shé shí
分、无别、无断故。一切智智清净故味界、舌识

jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng wèi jiè nǎi zhì
界及舌触、舌触为缘所生诸受清净，味界乃至

shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù pú sà shí dì qīng jìng hé
舌触为缘所生诸受清净故菩萨十地清净。何

yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán
以故？若一切智智清净，若味界乃至舌触为缘

suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò pú sà shí dì qīng jìng wú èr wú èr
所生诸受清净，若菩萨十地清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shēn jiè qīng jìng shēn jiè
“善现，一切智智清净故身界清净，身界

qīng jìng gù pú sà shí dì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故菩萨十地清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò shēn jiè qīng jìng ruò pú sà shí dì qīng jìng wú èr wú èr
净，若身界清净，若菩萨十地清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù chù jiè shēn
分、无别、无断故。一切智智清净故触界、身

shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng chù jiè
识界及身触、身触为缘所生诸受清净，触界

nǎi zhì shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng
乃至身触为缘所生诸受清净故菩萨十地清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò chù jiè nǎi zhì shēnchùwéi
何以故？若一切智智清净，若触界乃至身触为

yuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr wú
缘所生诸受清净，若菩萨十地清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yì jiè qīngjìng yì jiè
“善现，一切智智清净故意界清净，意界

qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故菩萨十地清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò yì jiè qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr wú èr
净，若意界清净，若菩萨十地清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè yì shí
分、无别、无断故。一切智智清净故法界、意识

jiè jí yì chù yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng fǎ jiè nǎi zhì
界及意触、意触为缘所生诸受清净，法界乃至

yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé
意触为缘所生诸受清净故菩萨十地清净。何

yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì yì chùwéiyuán
以故？若一切智智清净，若法界乃至意触为缘

suǒshēngzhūshòuqīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr wú èr
所生诸受清净，若菩萨十地清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dì jiè qīngjìng dì jiè
“善现，一切智智清净故地界清净，地界

qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故菩萨十地清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò dì jiè qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr wú èr
净，若地界清净，若菩萨十地清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shuǐ huǒ fēng
分、无别、无断故。一切智智清净故水、火、风、

kōng shí jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng gù
空、识界清净，水、火、风、空、识界清净故

pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shuǐ
菩萨十地清净。何以故？若一切智智清净，若水、

huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú
火、风、空、识界清净，若菩萨十地清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú míngqīngjìng wú míng
“善现，一切智智清净故无明清净，无明
qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故菩萨十地清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò wú míngqīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr wú èr
净，若无明清净，若菩萨十地清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù xíng shí míng
分、无别、无断故。一切智智清净故行、识、名
sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu
色、六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁
tàn kǔ yōunǎoqīngjìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoqīngjìng gù
叹苦忧恼清净，行乃至老死愁叹苦忧恼清净故
pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò xíng
菩萨十地清净。何以故？若一切智智清净，若行
nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoqīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng
乃至老死愁叹苦忧恼清净，若菩萨十地清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bù shī bō luó mì duōqīng
“善现，一切智智清净故布施波罗蜜多清
jìng bù shī bō luó mì duōqīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù
净，布施波罗蜜多清净故菩萨十地清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò bù shī bō luó mì duōqīngjìng ruò pú sà
若一切智智清净，若布施波罗蜜多清净，若菩萨
shí dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè
十地清净，无二、无二分、无别、无断故。一切
zhì zhì qīngjìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó
智智清净故净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗
mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng gù pú sà
蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清净故菩萨
shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò jìng jiè nǎi
十地清净。何以故？若一切智智清净，若净戒乃
zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr
至般若波罗蜜多清净，若菩萨十地清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù nèikōngqīngjìng nèikōng
“善现，一切智智清净故内空清净，内空
qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故菩萨十地清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò nèikōngqīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr wú èr
净，若内空清净，若菩萨十地清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wàikōng nèi
分、无别、无断故。一切智智清净故外空、内
wàikōng kōngkōng dàkōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéi
外空、空空、大空、胜义空、有为空、无为
kōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìng
空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性
kōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng
空、自相空、共相空、一切法空、不可得空、
wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wàikōng nǎi zhì
无性空、自性空、无性自性空清净，外空乃至
wú xìng zì xìngkōngqīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò
无性自性空清净故菩萨十地清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng
一切智智清净，若外空乃至无性自性空清净，
ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若菩萨十地清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhēn rú qīngjìng zhēn rú
“善现，一切智智清净故真如清净，真如
qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故菩萨十地清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò zhēn rú qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr wú èr
净，若真如清净，若菩萨十地清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè fǎ xìng
分、无别、无断故。一切智智清净故法界、法性、
bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng píngděngxìng lí shēngxìng fǎ
不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、法
dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīngjìng fǎ jiè
定、法住、实际、虚空界、不思議界清净，法界
nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù
乃至不思議界清净故菩萨十地清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng ruò
若一切智智清净，若法界乃至不思議界清净，若
pú sà shí dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
菩萨十地清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kǔ shèng dì qīngjìng kǔ
“善现，一切智智清净故苦圣谛清净，苦

shèng dì qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
圣谛清净故菩萨十地清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò kǔ shèng dì qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú
智清净，若苦圣谛清净，若菩萨十地清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù jí
二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故集、

miè dào shèng dì qīngjìng jí miè dào shèng dì qīngjìng gù pú sà
灭、道圣谛清净，集、灭、道圣谛清净故菩萨

shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò jí miè
十地清净。何以故？若一切智智清净，若集、灭、

dào shèng dì qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr wú èr fēn
道圣谛清净，若菩萨十地清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì jìng lǜ qīngjìng sì jìng
“善现，一切智智清净故四静虑清净，四静

lǜ qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
虑清净故菩萨十地清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò sì jìng lǜ qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr
清净，若四静虑清净，若菩萨十地清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú liàng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故四无量、

sì wú sè dìng qīngjìng sì wú liàng sì wú sè dìng qīngjìng gù pú sà
四无色定清净，四无量、四无色定清净故菩萨

shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì wú liàng
十地清净。何以故？若一切智智清净，若四无量、

sì wú sè dìng qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr wú èr fēn
四无色定清净，若菩萨十地清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā jiě tuō qīngjìng bā jiě
“善现，一切智智清净故八解脱清净，八解

tuō qīng jìng gù pú sà shí dì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
脱 清 净 故 菩 萨 十 地 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一 切 智 智
qīng jìng ruò bā jiě tuō qīng jìng ruò pú sà shí dì qīng jìng wú èr
清 净 ， 若 八 解 脱 清 净 ， 若 菩 萨 十 地 清 净 ， 无 二 、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bā shèng
无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。 一 切 智 智 清 净 故 八 胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù qīng jìng bā shèng chù jiǔ cì dì
处 、 九 次 第 定 、 十 遍 处 清 净 ， 八 胜 处 、 九 次 第
dìng shí biàn chù qīng jìng gù pú sà shí dì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī
定 、 十 遍 处 清 净 故 菩 萨 十 地 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一
qiè zhì zhì qīng jìng ruò bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù qīng
切 智 智 清 净 ， 若 八 胜 处 、 九 次 第 定 、 十 遍 处 清
jìng ruò pú sà shí dì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
净 ， 若 菩 萨 十 地 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无
duàn gù
断 故 。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì niàn zhù qīng jìng sì
“ 善 现 ， 一 切 智 智 清 净 故 四 念 住 清 净 ， 四
niàn zhù qīng jìng gù pú sà shí dì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
念 住 清 净 故 菩 萨 十 地 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一 切 智
zhì qīng jìng ruò sì niàn zhù qīng jìng ruò pú sà shí dì qīng jìng wú èr
智 清 净 ， 若 四 念 住 清 净 ， 若 菩 萨 十 地 清 净 ， 无 二 、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì zhèng
无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。 一 切 智 智 清 净 故 四 正
duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēng jué zhī bā shèng dào
断 、 四 神 足 、 五 根 、 五 力 、 七 等 觉 支 、 八 圣 道
zhī qīng jìng sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī qīng jìng gù pú sà shí
支 清 净 ， 四 正 断 乃 至 八 圣 道 支 清 净 故 菩 萨 十
dì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò sì zhèng duàn
地 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一 切 智 智 清 净 ， 若 四 正 断
nǎi zhì bā shèng dào zhī qīng jìng ruò pú sà shí dì qīng jìng wú èr
乃 至 八 圣 道 支 清 净 ， 若 菩 萨 十 地 清 净 ， 无 二 、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù kōng jiě tuō mén qīng jìng
“ 善 现 ， 一 切 智 智 清 净 故 空 解 脱 门 清 净 ，
kōng jiě tuō mén qīng jìng gù pú sà shí dì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī
空 解 脱 门 清 净 故 菩 萨 十 地 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一

qiè zhì zhì qīng jìng ruò kōng jiě tuō mén qīng jìng ruò pú sà shí dì qīng
切智智清净，若空解脱门清净，若菩萨十地清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清
jìng gù wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng wú xiàng wú yuàn jiě
净故无相、无愿解脱门清净，无相、无愿解
tuō mén qīng jìng gù pú sà shí dì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
解脱门清净故菩萨十地清净。何以故？若一切智
zhì qīng jìng ruò wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng ruò pú sà shí
智清净，若无相、无愿解脱门清净，若菩萨十
dì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
地清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wǔ yǎn qīng jìng wǔ yǎn
“善现，一切智智清净故五眼清净，五眼
qīng jìng gù pú sà shí dì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故菩萨十地清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò wǔ yǎn qīng jìng ruò pú sà shí dì qīng jìng wú èr wú èr
净，若五眼清净，若菩萨十地清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù liù shéntōng qīng
分、无别、无断故。一切智智清净故六神通清
jìng liù shéntōng qīng jìng gù pú sà shí dì qīng jìng hé yǐ gù ruò
净，六神通清净故菩萨十地清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò liù shéntōng qīng jìng ruò pú sà shí dì qīng
一切智智清净，若六神通清净，若菩萨十地清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù fó shí lì qīng jìng fó shí
“善现，一切智智清净故佛十力清净，佛十
lì qīng jìng gù pú sà shí dì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
力清净故菩萨十地清净。何以故？若一切智智
qīng jìng ruò fó shí lì qīng jìng ruò pú sà shí dì qīng jìng wú èr
清净，若佛十力清净，若菩萨十地清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì wú suǒ
无二分、无别、无断故。一切智智清净故四无所
wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā
畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八
fó bú gòng fǎ qīng jìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng
佛不共法清净，四无所畏乃至十八佛不共法清

jìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
净故菩萨十地清净。何以故？若一切智智清净，
ruò sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng ruò pú sà shí
若四无所畏乃至十八佛不共法清净，若菩萨十
dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
地清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng
“善现，一切智智清净故无忘失法清净，
wú wàng shī fǎ qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī
无忘失法清净故菩萨十地清净。何以故？若一
qiè zhì zhì qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng ruò pú sà shí dì qīng
切智智清净，若无忘失法清净，若菩萨十地清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清
jìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng héngzhù shěxìngqīngjìng gù pú sà shí dì
净故恒住舍性清净，恒住舍性清净故菩萨十地
qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò héngzhù shěxìng
清净。何以故？若一切智智清净，若恒住舍性
qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净，若菩萨十地清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng yī qiè
“善现，一切智智清净故一切智清净，一切
zhì qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
智清净故菩萨十地清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr
清净，若一切智清净，若菩萨十地清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dào xiàng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故道相
zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng gù
智、一切相智清净，道相智、一切相智清净故
pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò dào
菩萨十地清净。何以故？若一切智智清净，若道
xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr
相智、一切相智清净，若菩萨十地清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè tuó luó ní ménqīng
“善现，一切智智清净故一切陀罗尼门清

jìng yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù
净，一切陀罗尼门清净故菩萨十地清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng ruò pú sà
若一切智智清净，若一切陀罗尼门清净，若菩萨

shí dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè
十地清净，无二、无二分、无别、无断故。一切

zhì zhì qīngjìng gù yī qiè sān mó dì ménqīngjìng yī qiè sān mó dì mén
智智清净故一切三摩地门清净，一切三摩地门

qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故菩萨十地清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò yī qiè sān mó dì ménqīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú
净，若一切三摩地门清净，若菩萨十地清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yù liú guǒqīngjìng yù liú
“善现，一切智智清净故预流果清净，预流

guǒqīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
果清净故菩萨十地清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò yù liú guǒqīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr
清净，若预流果清净，若菩萨十地清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī lái
无二分、无别、无断故。一切智智清净故一来、

bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng yī lái bù huán ā luó hàn guǒ
不还、阿罗汉果清净，一来、不还、阿罗汉果

qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故菩萨十地清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng ruò pú sà shí dì
净，若一来、不还、阿罗汉果清净，若菩萨十地

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dú jué pú tí qīngjìng dú
“善现，一切智智清净故独觉菩提清净，独

jué pú tí qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
觉菩提清净故菩萨十地清净。何以故？若一切

zhì zhì qīngjìng ruò dú jué pú tí qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng
智智清净，若独觉菩提清净，若菩萨十地清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè pú sà mó hē sà
“善现，一切智智清净故一切菩萨摩诃萨

xíngqīngjìng yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng gù pú sà shí dì qīng
行清净，一切菩萨摩诃萨行清净故菩萨十地清

jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè pú sà mó hē
净。何以故？若一切智智清净，若一切菩萨摩诃

sà xíngqīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
萨行清净，若菩萨十地清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù
别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhū fó wú shàngzhèngděng
“善现，一切智智清净故诸佛无上正等

pú tí qīngjìng zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng gù pú sà shí
菩提清净，诸佛无上正等菩提清净故菩萨十

dì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò zhū fó wú
地清净。何以故？若一切智智清净，若诸佛无

shàngzhèngděng pú tí qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng wú èr
上正等菩提清净，若菩萨十地清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

fù cì shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè qīngjìng sè
“复次，善现，一切智智清净故色清净，色

qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故五眼清净。何以故？若一切智智清净，若

sè qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
色清净，若五眼清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shòu xiǎng xíng shí qīngjìng
断故。一切智智清净故受、想、行、识清净，

shòu xiǎng xíng shí qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò
受、想、行、识清净故五眼清净。何以故？若

yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shòu xiǎng xíng shí qīngjìng ruò wǔ
一切智智清净，若受、想、行、识清净，若五

yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
眼清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎnchùqīngjìng yǎnchù
“善现，一切智智清净故眼处清净，眼处

qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清 净 故 五 眼 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一 切 智 智 清 净 ， 若
yǎnchùqīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
眼 处 清 净 ， 若 五 眼 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr bí shé shēn yì
无 断 故 。 一 切 智 智 清 净 故 耳 、 鼻 、 舌 、 身 、 意
chùqīngjìng ěr bí shé shēn yì chùqīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng
处 清 净 ， 耳 、 鼻 、 舌 、 身 、 意 处 清 净 故 五 眼 清 净 。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò ěr bí shé shēn
何 以 故 ？ 若 一 切 智 智 清 净 ， 若 耳 、 鼻 、 舌 、 身 、
yì chùqīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
意 处 清 净 ， 若 五 眼 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、
wú duàn gù
无 断 故 。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè chùqīngjìng sè chù
“ 善 现 ， 一 切 智 智 清 净 故 色 处 清 净 ， 色 处
qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清 净 故 五 眼 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一 切 智 智 清 净 ， 若
sè chùqīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
色 处 清 净 ， 若 五 眼 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng xiāng wèi chù fǎ
无 断 故 。 一 切 智 智 清 净 故 声 、 香 、 味 、 触 、 法
chùqīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng gù wǔ yǎnqīng
处 清 净 ， 声 、 香 、 味 、 触 、 法 处 清 净 故 五 眼 清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shēng xiāng wèi
净 。 何 以 故 ？ 若 一 切 智 智 清 净 ， 若 声 、 香 、 味 、
chù fǎ chùqīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
触 、 法 处 清 净 ， 若 五 眼 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无
bié wú duàn gù
别 、 无 断 故 。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè
“ 善 现 ， 一 切 智 智 清 净 故 眼 界 清 净 ， 眼 界
qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清 净 故 五 眼 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一 切 智 智 清 净 ， 若
yǎn jiè qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
眼 界 清 净 ， 若 五 眼 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù
无 断 故 。 一 切 智 智 清 净 故 色 界 、 眼 识 界 及 眼 触 、

yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuán
眼触为缘所生诸受清净，色界乃至眼触为缘
suǒshēngzhūshòuqīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故五眼清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
智清净，若色界乃至眼触为缘所生诸受清净，
ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若五眼清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr jiè qīngjìng ěr jiè
“善现，一切智智清净故耳界清净，耳界
qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故五眼清净。何以故？若一切智智清净，若
ěr jiè qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
耳界清净，若五眼清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
无断故。一切智智清净故声界、耳识界及耳触、
ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng shēng jiè nǎi zhì ěr chùwéiyuán
耳触为缘所生诸受清净，声界乃至耳触为缘
suǒshēngzhūshòuqīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故五眼清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò shēng jiè nǎi zhì ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
智清净，若声界乃至耳触为缘所生诸受清净，
ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若五眼清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bí jiè qīngjìng bí jiè
“善现，一切智智清净故鼻界清净，鼻界
qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故五眼清净。何以故？若一切智智清净，若
bí jiè qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
鼻界清净，若五眼清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
无断故。一切智智清净故香界、鼻识界及鼻触、
bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng xiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuán
鼻触为缘所生诸受清净，香界乃至鼻触为缘
suǒshēngzhūshòuqīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故五眼清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò xiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
智清净，若香界乃至鼻触为缘所生诸受清净，

ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若五眼清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shé jiè qīngjìng shé jiè
“善现，一切智智清净故舌界清净，舌界

qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故五眼清净。何以故？若一切智智清净，若

shé jiè qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
舌界清净，若五眼清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wèi jiè shé shí jiè jí shé chù
无断故。一切智智清净故味界、舌识界及舌触、

shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán
舌触为缘所生诸受清净，味界乃至舌触为缘

suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故五眼清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng
智清净，若味界乃至舌触为缘所生诸受清净，

ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若五眼清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēn jiè qīngjìng shēn jiè
“善现，一切智智清净故身界清净，身界

qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故五眼清净。何以故？若一切智智清净，若

shēn jiè qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
身界清净，若五眼清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù
无断故。一切智智清净故触界、身识界及身触、

shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng shēn jiè nǎi zhì shēn chù wéi
身触为缘所生诸受清净，身界乃至身触为

yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī
缘所生诸受清净故五眼清净。何以故？若一

qiè zhì zhì qīngjìng ruò chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
切智智清净，若触界乃至身触为缘所生诸受

qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
清净，若五眼清净，无二、无二分、无别、无断

gù
故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yì jiè qīngjìng yì jiè
“善现，一切智智清净故意界清净，意界

qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清静故五眼清静。何以故？若一切智智清静，若
yì jiè qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
眼界清静，若五眼清静，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù
无断故。一切智智清静故法界、意识界及意触、
yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán
意触为缘所生诸受清静，法界乃至意触为缘
suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清静故五眼清静。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng
智清静，若法界乃至意触为缘所生诸受清静，
ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若五眼清静，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dì jiè qīngjìng dì jiè
“善现，一切智智清静故地界清静，地界
qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清静故五眼清静。何以故？若一切智智清静，若
dì jiè qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
地界清静，若五眼清静，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shuǐ huǒ fēng kōng shí
无断故。一切智智清静故水、火、风、空、识
jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng gù wǔ yǎnqīng
界清静，水、火、风、空、识界清静故五眼清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shuǐ huǒ fēng
静。何以故？若一切智智清静，若水、火、风、
kōng shí jiè qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
空、识界清静，若五眼清静，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

大般若波罗蜜多经卷第二百七十三

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì èr bǎi qī shí sì
大般若波罗蜜多经卷第二百七十四

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn nán xìn jiě pǐn dì sān shí sì zhī jiǔ shí sān
初分难信解品第三十四之九十三

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wú míng qīng jìng wú míng
“善现，一切智智清净故无明清净，无明

qīng jìng gù wǔ yǎn qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清净故五眼清净。何以故？若一切智智清净，若

wú míng qīng jìng ruò wǔ yǎn qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
无明清净，若五眼清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù xíng shí míng sè liù chù
无断故。一切智智清净故行、识、名色、六处、

chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo qīng
触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼清

jìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo qīng jìng gù wǔ yǎn qīng jìng
净，行乃至老死愁叹苦忧恼清净故五眼清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
何以故？若一切智智清净，若行乃至老死愁叹

kǔ yōu nǎo qīng jìng ruò wǔ yǎn qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
苦忧恼清净，若五眼清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bù shī bō luó mì duō qīng
“善现，一切智智清净故布施波罗蜜多清

jìng bù shī bō luó mì duō qīng jìng gù wǔ yǎn qīng jìng hé yǐ gù ruò
净，布施波罗蜜多清净故五眼清净。何以故？若

yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò bù shī bō luó mì duō qīng jìng ruò wǔ yǎn qīng
一切智智清净，若布施波罗蜜多清净，若五眼清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清

jìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō qīng
净故净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多清

jìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé
净，净戒乃至般若波罗蜜多清净故五眼清净。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì
以故？若一切智智清净，若净戒乃至般若波罗蜜
duōqīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
多清净，若五眼清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù nèi kōngqīngjìng nèi kōng
“善现，一切智智清净故内空清净，内空
qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故五眼清净。何以故？若一切智智清净，若
nèi kōngqīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
内空清净，若五眼清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wàikōng nèi wàikōng kōngkōng
无断故。一切智智清净故外空、内外空、空空、
dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng
大空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、
wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng
无际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìng kōng wú xìng zì xìng kōngqīngjìng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng
性空、无性自性空清净，外空乃至无性自性空
qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故五眼清净。何以故？若一切智智清净，若
wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōngqīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr
外空乃至无性自性空清净，若五眼清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhēn rú qīngjìng zhēn rú
“善现，一切智智清净故真如清净，真如
qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故五眼清净。何以故？若一切智智清净，若
zhēn rú qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
真如清净，若五眼清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng
无断故。一切智智清净故法界、法性、不虚妄

xìng bú biàn yì xìng píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù
性、不变异性、平等性、离生性、法定、法住、
shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīngjìng fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì
实际、虚空界、不思議界清净，法界乃至不思議
jiè qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
界清净故五眼清净。何以故？若一切智智清净，
ruò fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr
若法界乃至不思議界清净，若五眼清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kǔ shèng dì qīngjìng kǔ
“善现，一切智智清净故苦圣谛清净，苦
shèng dì qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
圣谛清净故五眼清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò kǔ shèng dì qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr
净，若苦圣谛清净，若五眼清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù jí miè dào
分、无别、无断故。一切智智清净故集、灭、道
shèng dì qīngjìng jí miè dàoshèng dì qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng
圣谛清净，集、灭、道圣谛清净故五眼清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò jí miè dàoshèng dì
何以故？若一切智智清净，若集、灭、道圣谛
qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
清净，若五眼清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì jìng lǜ qīngjìng sì jìng
“善现，一切智智清净故四静虑清净，四静
lǜ qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
虑清净故五眼清净。何以故？若一切智智清净，
ruò sì jìng lǜ qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若四静虑清净，若五眼清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú liàng sì wú sè
别、无断故。一切智智清净故四无量、四无色
dìngqīngjìng sì wú liàng sì wú sè dìngqīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng
定清净，四无量、四无色定清净故五眼清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì wú liàng sì wú sè dìng
何以故？若一切智智清净，若四无量、四无色定

qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
清静，若五眼清静，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā jiě tuō qīngjìng bā jiě
“善现，一切智智清静故八解脱清静，八解

tuō qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
脱清静故五眼清静。何以故？若一切智智清静，
ruò bā jiě tuō qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若八解脱清静，若五眼清静，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā shèngchù jiǔ cì dì
别、无断故。一切智智清静故八胜处、九次第
dìng shí biànchù qīngjìng bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
定、十遍处清静，八胜处、九次第定、十遍处
qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清静故五眼清静。何以故？若一切智智清静，若
bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng
八胜处、九次第定、十遍处清静，若五眼清静，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì niànzhù qīngjìng sì
“善现，一切智智清静故四念住清静，四

niànzhù qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
念住清静故五眼清静。何以故？若一切智智清
jìng ruò sì niànzhù qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn
净，若四念住清静，若五眼清静，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì zhèngduàn sì shén
无别、无断故。一切智智清静故四正断、四神
zú wǔ gēn wǔ lì qī dēngjué zhī bā shèngdào zhī qīngjìng
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支清静，
sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ
四正断乃至八圣道支清静故五眼清静。何以
gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào
故？若一切智智清静，若四正断乃至八圣道
zhī qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
支清静，若五眼清静，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng
“善现，一切智智清净故空解脱门清净，

kōng jiě tuō mén qīngjìng gù wǔ yǎn qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
空解脱门清净故五眼清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng ruò wǔ yǎn qīngjìng wú èr
智清净，若空解脱门清净，若五眼清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú xiàng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故无相、

wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng gù
无愿解脱门清净，无相、无愿解脱门清净故

wǔ yǎn qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wú xiàng
五眼清净。何以故？若一切智智清净，若无相、

wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng ruò wǔ yǎn qīngjìng wú èr wú èr fēn
无愿解脱门清净，若五眼清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng pú
“善现，一切智智清净故菩萨十地清净，菩

sà shí dì qīngjìng gù wǔ yǎn qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
萨十地清净故五眼清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng ruò wǔ yǎn qīngjìng wú èr wú
清净，若菩萨十地清净，若五眼清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù liù shéntōng qīngjìng liù
“善现，一切智智清净故六神通清净，六

shéntōng qīngjìng gù wǔ yǎn qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
神通清净故五眼清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò liù shéntōng qīngjìng ruò wǔ yǎn qīngjìng wú èr wú èr
净，若六神通清净，若五眼清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng fó shí
“善现，一切智智清净故佛十力清净，佛十

lì qīngjìng gù wǔ yǎn qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
力清净故五眼清净。何以故？若一切智智清净，

ruò fó shí lì qīngjìng ruò wǔ yǎn qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若佛十力清净，若五眼清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú suǒ wèi sì wú ài
别、无断故。一切智智清净故四无所畏、四无碍
jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ qīng
解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法清
jìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng gù wǔ yǎn qīng
净，四无所畏乃至十八佛不共法清净故五眼清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì wú suǒ wèi nǎi zhì
净。何以故？若一切智智清净，若四无所畏乃至
shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng ruò wǔ yǎn qīngjìng wú èr wú èr fēn
十八佛不共法清净，若五眼清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng
“善现，一切智智清净故无忘失法清净，
wú wàng shī fǎ qīngjìng gù wǔ yǎn qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
无忘失法清净故五眼清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng ruò wǔ yǎn qīngjìng wú èr
智清净，若无忘失法清净，若五眼清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù héngzhù
无二分、无别、无断故。一切智智清净故恒住
shěxìngqīngjìng héngzhù shěxìngqīngjìng gù wǔ yǎn qīngjìng hé yǐ gù
舍性清净，恒住舍性清净故五眼清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng ruò wǔ yǎn qīng
若一切智智清净，若恒住舍性清净，若五眼清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng yī qiè
“善现，一切智智清净故一切智清净，一切
zhì qīngjìng gù wǔ yǎn qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
智清净故五眼清净。何以故？若一切智智清净，
ruò yī qiè zhì qīngjìng ruò wǔ yǎn qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若一切智清净，若五眼清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dào xiàng zhì yī qiè xiàng
别、无断故。一切智智清净故道相智、一切相
zhì qīngjìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng gù wǔ yǎn qīngjìng
智清净，道相智、一切相智清净故五眼清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò dào xiàng zhì yī qiè xiàng
何以故？若一切智智清净，若道相智、一切相

zhì qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
智清净，若五眼清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè tuó luó ní ménqīng
“善现，一切智智清净故一切陀罗尼门清
jìng yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò
净，一切陀罗尼门清净故五眼清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng ruò wǔ yǎnqīng
一切智智清净，若一切陀罗尼门清净，若五眼清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清
jìng gù yī qiè sān mó dì ménqīngjìng yī qiè sān mó dì ménqīngjìng gù
净故一切三摩地门清净，一切三摩地门清净故
wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè sān
五眼清净。何以故？若一切智智清净，若一切三
mó dì ménqīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
摩地门清净，若五眼清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yù liú guǒqīngjìng yù liú
“善现，一切智智清净故预流果清净，预流
guǒqīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
果清净故五眼清净。何以故？若一切智智清净，
ruò yù liú guǒqīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若预流果清净，若五眼清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī lái bù huán ā
别、无断故。一切智智清净故一来、不还、阿
luó hàn guǒqīngjìng yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng gù wǔ
罗汉果清净，一来、不还、阿罗汉果清净故五
yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī lái bù
眼清净。何以故？若一切智智清净，若一来、不
huán ā luó hàn guǒqīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr
还、阿罗汉果清净，若五眼清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dú jué pú tí qīngjìng dú
“善现，一切智智清净故独觉菩提清净，独

jué pú tí qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
觉菩提清净故五眼清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò dú jué pú tí qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú
清净，若独觉菩提清净，若五眼清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè pú sà mó hē sà
“善现，一切智智清净故一切菩萨摩诃萨

xíngqīngjìng yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng hé
行清净，一切菩萨摩诃萨行清净故五眼清净。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè pú sà mó hē sà xíng
以故？若一切智智清净，若一切菩萨摩诃萨行
qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
清净，若五眼清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhū fó wú shàngzhèngděng
“善现，一切智智清净故诸佛无上正等

pú tí qīngjìng zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng gù wǔ yǎnqīng
菩提清净，诸佛无上正等菩提清净故五眼清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò zhū fó wú shàngzhèng
净。何以故？若一切智智清净，若诸佛无上正
děng pú tí qīngjìng ruò wǔ yǎnqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
等菩提清净，若五眼清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

fù cì shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè qīngjìng sè
“复次，善现，一切智智清净故色清净，色

qīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故六神通清净。何以故？若一切智智清净，
ruò sè qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若色清净，若六神通清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shòu xiǎng xíng shí
别、无断故。一切智智清净故受、想、行、识
qīngjìng shòu xiǎng xíng shí qīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng hé
清净，受、想、行、识清净故六神通清净。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shòu xiǎng xíng shí qīng
以故？若一切智智清净，若受、想、行、识清

jìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
净，若六神通清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎnchùqīngjìng yǎnchù
“善现，一切智智清净故眼处清净，眼处
qīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故六神通清净。何以故？若一切智智清净，
ruò yǎnchùqīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr wú èr fēn
若眼处清净，若六神通清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr bí shé shēn
无别、无断故。一切智智清净故耳、鼻、舌、身、
yì chùqīngjìng ěr bí shé shēn yì chùqīngjìng gù liù shén
意处清净，耳、鼻、舌、身、意处清净故六神
tōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò ěr bí
通清净。何以故？若一切智智清净，若耳、鼻、
shé shēn yì chùqīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr wú
舌、身、意处清净，若六神通清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè chùqīngjìng sè chù
“善现，一切智智清净故色处清净，色处
qīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故六神通清净。何以故？若一切智智清净，
ruò sè chùqīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr wú èr fēn
若色处清净，若六神通清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng xiāng wèi
无别、无断故。一切智智清净故声、香、味、
chù fǎ chùqīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng gù
触、法处清净，声、香、味、触、法处清净故
liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shēng
六神通清净。何以故？若一切智智清净，若声、
xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr
香、味、触、法处清净，若六神通清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè
“善现，一切智智清净故眼界清净，眼界

qīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清**净**故六**神**通**清**净。何以故？若一切智智清**净**，
ruò yǎn jiè qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr wú èr fēn
若眼界清**净**，若六**神**通清**净**，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè jiè yǎn shí jiè jí
无别、无断故。一切智智清**净**故色界、眼识界及
yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng sè jiè nǎi zhì yǎnchù
眼触、眼触为缘所生诸受清**净**，色界乃至眼触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù
为缘所生诸受清**净**故六**神**通清**净**。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhū
若一切智智清**净**，若色界乃至眼触为缘所生诸
shòuqīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
受清**净**，若六**神**通清**净**，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr jiè qīngjìng ěr jiè
“善现，一切智智清**净**故耳界清**净**，耳界
qīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清**净**故六**神**通清**净**。何以故？若一切智智清**净**，
ruò ěr jiè qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr wú èr fēn
若耳界清**净**，若六**神**通清**净**，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng jiè ěr shí jiè
无别、无断故。一切智智清**净**故声界、耳识界
jí ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng shēng jiè nǎi zhì
及耳触、耳触为缘所生诸受清**净**，声界乃至
ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng hé yǐ
耳触为缘所生诸受清**净**故六**神**通清**净**。何以
gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shēng jiè nǎi zhì ěr chùwéiyuánsuǒ
故？若一切智智清**净**，若声界乃至耳触为缘所
shēngzhūshòuqīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr wú èr fēn
生诸受清**净**，若六**神**通清**净**，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bí jiè qīngjìng bí jiè
“善现，一切智智清**净**故鼻界清**净**，鼻界
qīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清**净**故六**神**通清**净**。何以故？若一切智智清**净**，

ruò bí jiè qīng jìng ruò liù shéntōngqīng jìng wú èr wú èr fēn
若鼻界清净，若六神通清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù xiāng jiè bí shí jiè
无别、无断故。一切智智清净故香界、鼻识界
jí bí chù bí chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīng jìng xiāng jiè nǎi zhì bí
及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，香界乃至鼻
chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīng jìng gù liù shéntōngqīng jìng hé yǐ gù
触为缘所生诸受清净故六神通清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéiyuánsuǒshēng
若一切智智清净，若香界乃至鼻触为缘所生
zhūshòuqīng jìng ruò liù shéntōngqīng jìng wú èr wú èr fēn wú
诸受清净，若六神通清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shé jiè qīng jìng shé jiè
“善现，一切智智清净故舌界清净，舌界
qīng jìng gù liù shéntōngqīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
清净故六神通清净。何以故？若一切智智清净，
ruò shé jiè qīng jìng ruò liù shéntōngqīng jìng wú èr wú èr fēn
若舌界清净，若六神通清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wèi jiè shé shí jiè jí
无别、无断故。一切智智清净故味界、舌识界及
shé chù shé chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīng jìng wèi jiè nǎi zhì shé chù
舌触、舌触为缘所生诸受清净，味界乃至舌触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīng jìng gù liù shéntōngqīng jìng hé yǐ gù
为缘所生诸受清净故六神通清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò wèi jiè nǎi zhì shé chù wéiyuánsuǒshēngzhū
若一切智智清净，若味界乃至舌触为缘所生诸
shòuqīng jìng ruò liù shéntōngqīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
受清净，若六神通清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shēn jiè qīng jìng shēn jiè
“善现，一切智智清净故身界清净，身界
qīng jìng gù liù shéntōngqīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
清净故六神通清净。何以故？若一切智智清净，
ruò shēn jiè qīng jìng ruò liù shéntōngqīng jìng wú èr wú èr fēn
若身界清净，若六神通清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù chù jiè shēn shí jiè
无别、无断故。一切智智清净故触界、身识界
jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng chù jiè nǎi zhì
及身触、身触为缘所生诸受清净，触界乃至
shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù liù shén tōng qīng jìng hé yǐ
身触为缘所生诸受清净故六神通清净。何以
gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ
故？若一切智智清净，若触界乃至身触为缘所
shēng zhū shòu qīng jìng ruò liù shén tōng qīng jìng wú èr wú èr fēn
生诸受清净，若六神通清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yì jiè qīng jìng yì jiè
“善现，一切智智清净故意界清净，意界
qīng jìng gù liù shén tōng qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
清净故六神通清净。何以故？若一切智智清净，
ruò yì jiè qīng jìng ruò liù shén tōng qīng jìng wú èr wú èr fēn
若意界清净，若六神通清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù fǎ jiè yì shí jiè jí
无别、无断故。一切智智清净故法界、意识界及
yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng fǎ jiè nǎi zhì yì chù
意触、意触为缘所生诸受清净，法界乃至意触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù liù shén tōng qīng jìng hé yǐ gù
为缘所生诸受清净故六神通清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū
若一切智智清净，若法界乃至意触为缘所生诸
shòu qīng jìng ruò liù shén tōng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
受清净，若六神通清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù dì jiè qīng jìng dì jiè
“善现，一切智智清净故地界清净，地界
qīng jìng gù liù shén tōng qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
清净故六神通清净。何以故？若一切智智清净，
ruò dì jiè qīng jìng ruò liù shén tōng qīng jìng wú èr wú èr fēn
若地界清净，若六神通清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shuǐ huǒ fēng
无别、无断故。一切智智清净故水、火、风、

kōng shí jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng gù
空、识界清净，水、火、风、空、识界清净故
liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shuǐ
六神通清净。何以故？若一切智智清净，若水、
huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr
火、风、空、识界清净，若六神通清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú míngqīngjìng wú míng
“善现，一切智智清净故无明清净，无明
qīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故六神通清净。何以故？若一切智智清净，
ruò wú míngqīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr wú èr fēn
若无明清净，若六神通清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù xíng shí míng sè
无别、无断故。一切智智清净故行、识、名色、
liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ
六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦
yōunǎoqīngjìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng gù liù shén
烦恼清净，行乃至老死愁叹苦烦恼清净故六神
tōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò xíng nǎi zhì lǎo
通清净。何以故？若一切智智清净，若行乃至老
sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr wú
死愁叹苦烦恼清净，若六神通清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bù shī bō luó mì duōqīng
“善现，一切智智清净故布施波罗蜜多清
jìng bù shī bō luó mì duōqīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù
净，布施波罗蜜多清净故六神通清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò bù shī bō luó mì duōqīngjìng ruò liù shén
若一切智智清净，若布施波罗蜜多清净，若六神
tōngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè
通清净，无二、无二分、无别、无断故。一切
zhì zhì qīngjìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó
智智清净故净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗
mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng gù liù shén
蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清净故六神

tōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò jìng jiè nǎi zhì
通 清 净。何 以 故？若 一 切 智 智 清 净，若 净 戒 乃 至
bō rě bō luó mì duōqīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr wú
般 若 波 罗 蜜 多 清 净，若 六 神 通 清 净，无 二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二 分、无 别、无 断 故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù nèi kōngqīngjìng nèi kōng
“善 现，一 切 智 智 清 净 故 内 空 清 净，内 空

qīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清 净 故 六 神 通 清 净。何 以 故？若 一 切 智 智 清 净，
ruò nèi kōngqīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr wú èr fēn
若 内 空 清 净，若 六 神 通 清 净，无 二、无 二 分、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wài kōng nèi wài kōng
无 别、无 断 故。一 切 智 智 清 净 故 外 空、内 外 空、
kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì
空 空、大 空、胜 义 空、有 为 空、无 为 空、毕
jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì
竟 空、无 际 空、散 空、无 变 异 空、本 性 空、自
xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相 空、共 相 空、一 切 法 空、不 可 得 空、无 性
kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōngqīngjìng wài kōng nǎi zhì wú xìng
空、自 性 空、无 性 自 性 空 清 净，外 空 乃 至 无 性
zì xìng kōngqīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
自 性 空 清 净 故 六 神 通 清 净。何 以 故？若 一 切 智
zhì qīngjìng ruò wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōngqīngjìng ruò liù shén
智 清 净，若 外 空 乃 至 无 性 自 性 空 清 净，若 六 神
tōngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
通 清 净，无 二、无 二 分、无 别、无 断 故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhēn rú qīngjìng zhēn rú
“善 现，一 切 智 智 清 净 故 真 如 清 净，真 如

qīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清 净 故 六 神 通 清 净。何 以 故？若 一 切 智 智 清 净，
ruò zhēn rú qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr wú èr fēn
若 真 如 清 净，若 六 神 通 清 净，无 二、无 二 分、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè fǎ xìng bù
无 别、无 断 故。一 切 智 智 清 净 故 法 界、法 性、不
xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
虚 妄 性、不 变 异 性、平 等 性、离 生 性、法 定、

fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīng jìng fǎ jiè nǎi zhì
法住、实际、虚空界、不思議界清淨，法界乃至
bù sī yì jiè qīng jìng gù liù shéntōng qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè
不思議界清淨故六神通清淨。何以故？若一切
zhì zhì qīng jìng ruò fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīng jìng ruò liù shén
智智清淨，若法界乃至不思議界清淨，若六神
tōng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
通清淨，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù kǔ shèng dì qīng jìng kǔ
“善现，一切智智清淨故苦圣谛清淨，苦
shèng dì qīng jìng gù liù shéntōng qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
圣谛清淨故六神通清淨。何以故？若一切智
zhì qīng jìng ruò kǔ shèng dì qīng jìng ruò liù shéntōng qīng jìng wú èr
智清淨，若苦圣谛清淨，若六神通清淨，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù jí miè
无二分、无别、无断故。一切智智清淨故集、灭、
dào shèng dì qīng jìng jí miè dào shèng dì qīng jìng gù liù shéntōng
道圣谛清淨，集、灭、道圣谛清淨故六神通
qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò jí miè dào
清淨。何以故？若一切智智清淨，若集、灭、道
shèng dì qīng jìng ruò liù shéntōng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
圣谛清淨，若六神通清淨，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì jìng lǜ qīng jìng sì jìng
“善现，一切智智清淨故四静虑清淨，四静
lǜ qīng jìng gù liù shéntōng qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
虑清淨故六神通清淨。何以故？若一切智智清
jìng ruò sì jìng lǜ qīng jìng ruò liù shéntōng qīng jìng wú èr wú
淨，若四静虑清淨，若六神通清淨，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì wú liàng
二分、无别、无断故。一切智智清淨故四无量、
sì wú sè dìng qīng jìng sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng gù liù shén
四无色定清淨，四无量、四无色定清淨故六神
tōng qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò sì wú liàng
通清淨。何以故？若一切智智清淨，若四无量、
sì wú sè dìng qīng jìng ruò liù shéntōng qīng jìng wú èr wú èr fēn
四无色定清淨，若六神通清淨，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā jiě tuō qīngjìng bā jiě
“善现，一切智智清净故八解脱清净，八解
tuō qīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
脱清净故六神通清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò bā jiě tuō qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr wú
净，若八解脱清净，若六神通清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā shèngchù
二分、无别、无断故。一切智智清净故八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biànchù qīngjìng bā shèngchù jiǔ cì dì dìng
九次第定、十遍处清净，八胜处、九次第定、
shí biànchù qīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
十遍处清净故六神通清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù qīngjìng
智清净，若八胜处、九次第定、十遍处清净，
ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若六神通清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì niànzhù qīngjìng sì
“善现，一切智智清净故四念住清净，四
niànzhù qīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
念住清净故六神通清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò sì niànzhù qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr
清净，若四念住清净，若六神通清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì zhèng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故四正
duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēngjué zhī bā shèngdào
断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道
zhī qīngjìng sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng gù liù shén
支清净，四正断乃至八圣道支清净故六神
tōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì zhèngduàn
通清净。何以故？若一切智智清净，若四正断
nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr wú
乃至八圣道支清净，若六神通清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng
“善现，一切智智清净故空解脱门清净，

kōng jiě tuō mén qīng jìng gù liù shén tōng qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè
空解脱门清净故六神通清净。何以故？若一切
zhì zhì qīng jìng ruò kōng jiě tuō mén qīng jìng ruò liù shén tōng qīng jìng
智智清净，若空解脱门清净，若六神通清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故
wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén
无相、无愿解脱门清净，无相、无愿解脱门
qīng jìng gù liù shén tōng qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
清净故六神通清净。何以故？若一切智智清净，
ruò wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng ruò liù shén tōng qīng jìng wú
若无相、无愿解脱门清净，若六神通清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù pú sà shí dì qīng jìng pú
“善现，一切智智清净故菩萨十地清净，菩
sà shí dì qīng jìng gù liù shén tōng qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
萨十地清净故六神通清净。何以故？若一切智
zhì qīng jìng ruò pú sà shí dì qīng jìng ruò liù shén tōng qīng jìng wú
智清净，若菩萨十地清净，若六神通清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wǔ yǎn qīng jìng wǔ yǎn
“善现，一切智智清净故五眼清净，五眼
qīng jìng gù liù shén tōng qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
清净故六神通清净。何以故？若一切智智清净，
ruò wǔ yǎn qīng jìng ruò liù shén tōng qīng jìng wú èr wú èr fēn
若五眼清净，若六神通清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù fó shí lì qīng jìng fó shí
“善现，一切智智清净故佛十力清净，佛十
lì qīng jìng gù liù shén tōng qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
力清净故六神通清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò fó shí lì qīng jìng ruò liù shén tōng qīng jìng wú èr wú
净，若佛十力清净，若六神通清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì wú suǒ wèi
二分、无别、无断故。一切智智清净故四无所畏、

sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú
四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不
gòng fǎ qīngjìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng gù
共法清净，四无所畏乃至十八佛不共法清净故
liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì
六神通清净。何以故？若一切智智清净，若四
wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng
无所畏乃至十八佛不共法清净，若六神通清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng
“善现，一切智智清净故无忘失法清净，
wú wàng shī fǎ qīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
无忘失法清净故六神通清净。何以故？若一切
zhì zhì qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng
智智清净，若无忘失法清净，若六神通清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故
héngzhù shěxìngqīngjìng héngzhù shěxìngqīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng
恒住舍性清净，恒住舍性清净故六神通清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng ruò
何以故？若一切智智清净，若恒住舍性清净，若
liù shéntōngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
六神通清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng yī qiè
“善现，一切智智清净故一切智清净，一切
zhì qīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
智清净故六神通清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò yī qiè zhì qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr wú
净，若一切智清净，若六神通清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dào xiàng zhì
二分、无别、无断故。一切智智清净故道相智、
yī qiè xiàng zhì qīngjìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng gù liù
一切相智清净，道相智、一切相智清净故六
shéntōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò dào xiàng
神通清净。何以故？若一切智智清净，若道相
zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr wú
智、一切相智清净，若六神通清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè tuó luó ní ménqīng
“善现，一切智智清净故一切陀罗尼门清
jìng yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù
净，一切陀罗尼门清净故六神通清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng ruò liù
若一切智智清净，若一切陀罗尼门清净，若六
shéntōngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī
神通清净，无二、无二分、无别、无断故。一

qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè sān mó dì ménqīngjìng yī qiè sān mó dì
切智智清净故一切三摩地门清净，一切三摩地
ménqīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
门清净故六神通清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò yī qiè sān mó dì ménqīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú
净，若一切三摩地门清净，若六神通清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yù liú guǒqīngjìng yù liú
“善现，一切智智清净故预流果清净，预流
guǒqīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
果清净故六神通清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò yù liú guǒqīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr wú
净，若预流果清净，若六神通清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī lái bù
二分、无别、无断故。一切智智清净故一来、不

huán ā luó hàn guǒqīngjìng yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīng
还、阿罗汉果清净，一来、不还、阿罗汉果清
jìng gù liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
净故六神通清净。何以故？若一切智智清净，

ruò yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng
若一来、不还、阿罗汉果清净，若六神通清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dú jué pú tí qīngjìng dú
“善现，一切智智清净故独觉菩提清净，独
jué pú tí qīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
觉菩提清净故六神通清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò dú jué pú tí qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú
智清净，若独觉菩提清净，若六神通清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè pú sà mó hē sà
“善现，一切智智清净故一切菩萨摩诃萨

xíngqīngjìng yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng
行清净，一切菩萨摩诃萨行清净故六神通清净。

hé yǐ gù yī qiè¹ zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè pú sà mó hē sà xíng
何以故？一切¹智智清净，若一切菩萨摩诃萨行
qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净，若六神通清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhū fó wú shàngzhèngděng
“善现，一切智智清净故诸佛无上正等

pú tí qīngjìng zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng gù liù shéntōng
菩提清净，诸佛无上正等菩提清净故六神通

qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò zhū fó wú shàng
清净。何以故？若一切智智清净，若诸佛无上

zhèngděng pú tí qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng wú èr wú èr fēn
正等菩提清净，若六神通清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

fù cì shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè qīngjìng sè
“复次，善现，一切智智清净故色清净，色

qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故佛十力清净。何以故？若一切智智清净，

ruò sè qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
若色清净，若佛十力清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shòu xiǎng xíng shí qīngjìng
无断故。一切智智清净故受、想、行、识清净，

shòu xiǎng xíng shí qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù
受、想、行、识清净故佛十力清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shòu xiǎng xíng shí qīngjìng ruò
若一切智智清净，若受、想、行、识清净，若

¹ 大正藏：若一切；永乐北藏及龙藏：一切

fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
佛十力清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎnchùqīngjìng yǎnchù
“善现，一切智智清净故眼处清净，眼处

qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故佛十力清净。何以故？若一切智智清净，

ruò yǎnchùqīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若眼处清净，若佛十力清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr bí shé shēn
别、无断故。一切智智清净故耳、鼻、舌、身、

yì chùqīngjìng ěr bí shé shēn yì chùqīngjìng gù fó shí lì
意处清净，耳、鼻、舌、身、意处清净故佛十力

qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò ěr bí shé
清净。何以故？若一切智智清净，若耳、鼻、舌、

shēn yì chùqīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr fēn
身、意处清净，若佛十力清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè chùqīngjìng sè chù
“善现，一切智智清净故色处清净，色处

qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故佛十力清净。何以故？若一切智智清净，

ruò sè chùqīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若色处清净，若佛十力清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng xiāng wèi chù
别、无断故。一切智智清净故声、香、味、触、

fǎ chùqīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng gù fó shí
法处清净，声、香、味、触、法处清净故佛十

lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shēng xiāng
力清净。何以故？若一切智智清净，若声、香、

wèi chù fǎ chùqīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr
味、触、法处清净，若佛十力清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè
“善现，一切智智清净故眼界清净，眼界

qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故佛十力清净。何以故？若一切智智清净，

ruò yǎn jiè qīng jìng ruò fó shí lì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
若眼界清净，若佛十力清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn
别、无断故。一切智智清净故色界、眼识界及眼
chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi
触、眼触为缘所生诸受清净，色界乃至眼触为
yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù fó shí lì qīng jìng hé yǐ gù ruò
缘所生诸受清净故佛十力清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū
一切智智清净，若色界乃至眼触为缘所生诸
shòu qīng jìng ruò fó shí lì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
受清净，若佛十力清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù ěr jiè qīng jìng ěr jiè
“善现，一切智智清净故耳界清净，耳界
qīng jìng gù fó shí lì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
清净故佛十力清净。何以故？若一切智智清净，
ruò ěr jiè qīng jìng ruò fó shí lì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
若耳界清净，若佛十力清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shēng jiè ěr shí jiè jí
别、无断故。一切智智清净故声界、耳识界及
ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng shēng jiè nǎi zhì ěr
耳触、耳触为缘所生诸受清净，声界乃至耳
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù fó shí lì qīng jìng hé yǐ gù
触为缘所生诸受清净故佛十力清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng
若一切智智清净，若声界乃至耳触为缘所生
zhū shòu qīng jìng ruò fó shí lì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
诸受清净，若佛十力清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bí jiè qīng jìng bí jiè
“善现，一切智智清净故鼻界清净，鼻界
qīng jìng gù fó shí lì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
清净故佛十力清净。何以故？若一切智智清净，
ruò bí jiè qīng jìng ruò fó shí lì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
若鼻界清净，若佛十力清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù xiāng jiè bí shí jiè jí
别、无断故。一切智智清净故香界、鼻识界及
bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng xiāng jiè nǎi zhì bí
鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，香界乃至鼻
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù fó shí lì qīng jìng hé yǐ gù
触为缘所生诸受清净故佛十力清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng
若一切智智清净，若香界乃至鼻触为缘所生
zhū shòu qīng jìng ruò fó shí lì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
诸受清净，若佛十力清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shé jiè qīng jìng shé jiè
“善现，一切智智清净故舌界清净，舌界
qīng jìng gù fó shí lì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
清净故佛十力清净。何以故？若一切智智清净，
ruò shé jiè qīng jìng ruò fó shí lì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
若舌界清净，若佛十力清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wèi jiè shé shí jiè jí shé
别、无断故。一切智智清净故味界、舌识界及舌
chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi
触、舌触为缘所生诸受清净，味界乃至舌触为
yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù fó shí lì qīng jìng hé yǐ gù ruò
缘所生诸受清净故佛十力清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū
一切智智清净，若味界乃至舌触为缘所生诸
shòu qīng jìng ruò fó shí lì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
受清净，若佛十力清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shēn jiè qīng jìng shēn jiè
“善现，一切智智清净故身界清净，身界
qīng jìng gù fó shí lì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
清净故佛十力清净。何以故？若一切智智清净，
ruò shēn jiè qīng jìng ruò fó shí lì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
若身界清净，若佛十力清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù chù jiè shēn shí jiè jí
别、无断故。一切智智清净故触界、身识界及

shēnchù shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng chù jiè nǎi zhì shēn
身触、身触为缘所生诸受清净，触界乃至身

chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù
触为缘所生诸受清净故佛十力清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò chù jiè nǎi zhì shēnchùwéiyuánsuǒshēng
若一切智智清净，若触界乃至身触为缘所生

zhūshòuqīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
诸受清净，若佛十力清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yì jiè qīngjìng yì jiè
“善现，一切智智清净故意界清净，意界

qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故佛十力清净。何以故？若一切智智清净，

ruò yì jiè qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若意界清净，若佛十力清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè yì shí jiè jí yì
别、无断故。一切智智清净故法界、意识界及意

chù yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng fǎ jiè nǎi zhì yì chùwéi
触、意触为缘所生诸受清净，法界乃至意触为

yuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò
缘所生诸受清净故佛十力清净。何以故？若

yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì yì chùwéiyuánsuǒshēngzhū
一切智智清净，若法界乃至意触为缘所生诸

shòuqīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
受清净，若佛十力清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dì jiè qīngjìng dì jiè
“善现，一切智智清净故地界清净，地界

qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故佛十力清净。何以故？若一切智智清净，

ruò dì jiè qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若地界清净，若佛十力清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shuǐ huǒ fēng kōng
别、无断故。一切智智清净故水、火、风、空、

shí jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng gù fó shí
识界清净，水、火、风、空、识界清净故佛十

lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shuǐ huǒ
力清淨。何以故？若一切智智清淨，若水、火、
fēng kōng shí jiè qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú
风、空、识界清淨，若佛十力清淨，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú míngqīngjìng wú míng
“善现，一切智智清淨故无明清淨，无明
qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清淨故佛十力清淨。何以故？若一切智智清淨，
ruò wú míngqīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若无明清淨，若佛十力清淨，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù xíng shí míng sè
别、无断故。一切智智清淨故行、识、名色、
liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ
六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦
yōunǎoqīngjìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng gù fó shí
忧恼清淨，行乃至老死愁叹苦忧恼清淨故佛十
lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò xíng nǎi zhì lǎo
力清淨。何以故？若一切智智清淨，若行乃至老
sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú
死愁叹苦忧恼清淨，若佛十力清淨，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bù shī bō luó mì duōqīng
“善现，一切智智清淨故布施波罗蜜多清
jìng bù shī bō luó mì duōqīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù
淨，布施波罗蜜多清淨故佛十力清淨。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò bù shī bō luó mì duōqīngjìng ruò fó shí
若一切智智清淨，若布施波罗蜜多清淨，若佛十
lì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì
力清淨，无二、无二分、无别、无断故。一切智
zhì qīngjìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì
智清淨故净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜
duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng gù fó shí lì
多清淨，净戒乃至般若波罗蜜多清淨故佛十力
qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò jìng jiè nǎi zhì bō
清淨。何以故？若一切智智清淨，若净戒乃至般

rě bō luó mì duōqīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr fēn
若波罗蜜多清净，若佛十力清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù nèikōngqīngjìng nèikōng
“善现，一切智智清净故内空清净，内空

qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故佛十力清净。何以故？若一切智智清净，

ruò nèikōngqīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若内空清净，若佛十力清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wàikōng nèi wàikōng
别、无断故。一切智智清净故外空、内外空、

kōngkōng dàkōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕

jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自

xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性

kōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wàikōng nǎi zhì wú xìng
空、自性空、无性自性空清净，外空乃至无性

zì xìngkōngqīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
自性空清净故佛十力清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng ruò fó shí
智清净，若外空乃至无性自性空清净，若佛十

lì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
力清净，无二、无二分、无别、无断故。

大般若波罗蜜多经卷第二百七十四

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì èr bǎi qī shí wǔ
大般若波罗蜜多经卷第二百七十五

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn nán xìn jiě pǐn dì sān shí sì zhī jiǔ shí sì
初分难信解品第三十四之九十四

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù zhēn rú qīng jìng zhēn rú
“善现，一切智智清净故真如清净，真如

qīng jìng gù fó shí lì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
清净故佛十力清净。何以故？若一切智智清净，

ruò zhēn rú qīng jìng ruò fó shí lì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
若真如清净，若佛十力清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù fǎ jiè fǎ xìng bù xū
别、无断故。一切智智清净故法界、法性、不虚

wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
妄性、不变异性、平等性、离生性、法定、

fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīng jìng fǎ jiè nǎi zhì
法住、实际、虚空界、不思議界清净，法界乃至

bù sī yì jiè qīng jìng gù fó shí lì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè
不思議界清净故佛十力清净。何以故？若一切

zhì zhì qīng jìng ruò fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīng jìng ruò fó shí lì
智智清净，若法界乃至不思議界清净，若佛十力

qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù kǔ shèng dì qīng jìng kǔ
“善现，一切智智清净故苦圣谛清净，苦

shèng dì qīng jìng gù fó shí lì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
圣谛清净故佛十力清净。何以故？若一切智智

qīng jìng ruò kǔ shèng dì qīng jìng ruò fó shí lì qīng jìng wú èr
清净，若苦圣谛清净，若佛十力清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù jí miè
无二分、无别、无断故。一切智智清净故集、灭、

dào shèng dì qīng jìng jí miè dào shèng dì qīng jìng gù fó shí lì qīng
道圣谛清净，集、灭、道圣谛清净故佛十力清

jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò jí miè dào shèng
净。何以故？若一切智智清净，若集、灭、道圣
dì qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
谛清净，若佛十力清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì jìng lǜ qīngjìng sì jìng
“善现，一切智智清净故四静虑清净，四静

lǜ qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
虑清净故佛十力清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò sì jìng lǜ qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr
净，若四静虑清净，若佛十力清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú liàng
分、无别、无断故。一切智智清净故四无量、
sì wú sè dìngqīngjìng sì wú liàng sì wú sè dìngqīngjìng gù fó shí
四无色定清净，四无量、四无色定清净故佛十
lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì wú liàng
力清净。何以故？若一切智智清净，若四无量、
sì wú sè dìngqīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr fēn
四无色定清净，若佛十力清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā jiě tuō qīngjìng bā jiě
“善现，一切智智清净故八解脱清净，八解

tuō qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
脱清净故佛十力清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò bā jiě tuō qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr
净，若八解脱清净，若佛十力清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā shèngchù
分、无别、无断故。一切智智清净故八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biànchù qīngjìng bā shèngchù jiǔ cì dì dìng
九次第定、十遍处清净，八胜处、九次第定、
shí biànchù qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
十遍处清净故佛十力清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù qīngjìng
智清净，若八胜处、九次第定、十遍处清净，
ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若佛十力清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì niànzhù qīngjìng sì
“善现，一切智智清净故四念住清净，四
niànzhù qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
念住清净故佛十力清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò sì niànzhù qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú
清净，若四念住清净，若佛十力清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì zhèngduàn
二分、无别、无断故。一切智智清净故四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēngjué zhī bā shèngdào zhī qīng
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支清
jìng sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng
净，四正断乃至八圣道支清净故佛十力清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì zhèngduàn nǎi zhì bā
何以故？若一切智智清净，若四正断乃至八
shèngdào zhī qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr fēn
圣道支清净，若佛十力清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng
“善现，一切智智清净故空解脱门清净，
kōng jiě tuō mén qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
空解脱门清净故佛十力清净。何以故？若一切
zhì zhì qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng
智智清净，若空解脱门清净，若佛十力清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故
wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén
无相、无愿解脱门清净，无相、无愿解脱门
qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故佛十力清净。何以故？若一切智智清净，
ruò wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú
若无相、无愿解脱门清净，若佛十力清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng pú
“善现，一切智智清净故菩萨十地清净，菩
sà shí dì qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
萨十地清净故佛十力清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr
智清净，若菩萨十地清净，若佛十力清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别，无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng wǔ yǎn
“善现，一切智智清净故五眼清净，五眼

qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故佛十力清净。何以故？若一切智智清净，

ruò wǔ yǎnqīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若五眼清净，若佛十力清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng liù
别、无断故。一切智智清净故六神通清净，六

shéntōngqīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
神通清净故佛十力清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr
清净，若六神通清净，若佛十力清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng sì
“善现，一切智智清净故四无所畏清净，四

wú suǒ wèiqīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
无所畏清净故佛十力清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr
智清净，若四无所畏清净，若佛十力清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú ài
无二分、无别、无断故。一切智智清净故四无碍

jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ qīng
解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法清

jìng sì wú ài jiě nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng gù fó shí lì
净，四无碍解乃至十八佛不共法清净故佛十力

qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì wú ài jiě nǎi
清净。何以故？若一切智智清净，若四无碍解乃

zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú
至十八佛不共法清净，若佛十力清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng
“善现，一切智智清净故无忘失法清净，

wú wàng shī fǎ qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
无忘失法清净故佛十力清净。何以故？若一切

zhì zhì qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng
智智清净，若无忘失法清净，若佛十力清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故

héngzhù shěxìngqīngjìng héngzhù shěxìngqīngjìng gù fó shí lì qīngjìng
恒住舍性清净，恒住舍性清净故佛十力清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng ruò
何以故？若一切智智清净，若恒住舍性清净，若

fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
佛十力清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng yī qiè
“善现，一切智智清净故一切智清净，一切

zhì qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
智清净故佛十力清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò yī qiè zhì qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr
净，若一切智清净，若佛十力清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dàoxiàng zhì
分、无别、无断故。一切智智清净故道相智、

yī qiè xiàng zhì qīngjìng dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng gù fó shí
一切相智清净，道相智、一切相智清净故佛十

lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò dàoxiàng zhì
力清净。何以故？若一切智智清净，若道相智、

yī qiè xiàng zhì qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr fēn
一切相智清净，若佛十力清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè tuó luó ní ménqīng
“善现，一切智智清净故一切陀罗尼门清

jìng yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù
净，一切陀罗尼门清净故佛十力清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng ruò fó shí
若一切智智清净，若一切陀罗尼门清净，若佛十

lì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì
力清净，无二、无二分、无别、无断故。一切智

zhì qīngjìng gù yī qiè sān mó dì ménqīngjìng yī qiè sān mó dì ménqīng
智清净故一切三摩地门清净，一切三摩地门清

jìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
净故佛十力清净。何以故？若一切智智清净，若
yī qiè sān mó dì mén qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr
一切三摩地门清净，若佛十力清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yù liú guǒ qīngjìng yù liú
“善现，一切智智清净故预流果清净，预流
guǒ qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
果清净故佛十力清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò yù liú guǒ qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr
净，若预流果清净，若佛十力清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī lái bù huán
分、无别、无断故。一切智智清净故一来、不还、
ā luó hàn guǒ qīngjìng yī lái bù huán ā luó hàn guǒ qīngjìng gù
阿罗汉果清净，一来、不还、阿罗汉果清净故
fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī lái
佛十力清净。何以故？若一切智智清净，若一来、
bù huán ā luó hàn guǒ qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr
不还、阿罗汉果清净，若佛十力清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dú jué pú tí qīngjìng dú
“善现，一切智智清净故独觉菩提清净，独
jué pú tí qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
觉菩提清净故佛十力清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò dú jué pú tí qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr
智清净，若独觉菩提清净，若佛十力清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè pú sà mó hē sà
“善现，一切智智清净故一切菩萨摩诃萨
xíng qīngjìng yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng
行清净，一切菩萨摩诃萨行清净故佛十力清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè pú sà mó hē sà xíng
何以故？若一切智智清净，若一切菩萨摩诃萨行
qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
清净，若佛十力清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù
断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhū fó wú shàngzhèngděng
“善现，一切智智清净故诸佛无上正等

pú tí qīngjìng zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng gù fó shí lì
菩提清净，诸佛无上正等菩提清净故佛十力

qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò zhū fó wú shàng
清净。何以故？若一切智智清净，若诸佛无上

zhèngděng pú tí qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng wú èr wú èr fēn
正等菩提清净，若佛十力清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

fù cì shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè qīngjìng sè
“复次，善现，一切智智清净故色清净，色

qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无所畏清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò sè qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú èr fēn
净，若色清净，若四无所畏清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shòu xiǎng xíng
无别、无断故。一切智智清净故受、想、行、

shí qīngjìng shòu xiǎng xíng shí qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng
识清净，受、想、行、识清净故四无所畏清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shòu xiǎng xíng shí
何以故？若一切智智清净，若受、想、行、识

qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净，若四无所畏清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎnchùqīngjìng yǎnchù
“善现，一切智智清净故眼处清净，眼处

qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无所畏清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò yǎnchùqīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú èr
净，若眼处清净，若四无所畏清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr bí shé
分、无别、无断故。一切智智清净故耳、鼻、舌、

shēn yì chùqīngjìng ěr bí shé shēn yì chùqīngjìng gù
身、意处清净，耳、鼻、舌、身、意处清净故

sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò ěr
四无所畏清净。何以故？若一切智智清净，若耳、
bí shé shēn yì chùqīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr
鼻、舌、身、意处清净，若四无所畏清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè chùqīngjìng sè chù
“善现，一切智智清净故色处清净，色处
qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无所畏清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò sè chùqīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú èr
净，若色处清净，若四无所畏清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng xiāng
分、无别、无断故。一切智智清净故声、香、
wèi chù fǎ chùqīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīng
味、触、法处清净，声、香、味、触、法处清
jìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
净故四无所畏清净。何以故？若一切智智清净，
ruò shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīng
若声、香、味、触、法处清净，若四无所畏清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè
“善现，一切智智清净故眼界清净，眼界
qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无所畏清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò yǎn jiè qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú èr
净，若眼界清净，若四无所畏清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè jiè yǎn shí
分、无别、无断故。一切智智清净故色界、眼识
jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng sè jiè nǎi zhì
界及眼触、眼触为缘所生诸受清净，色界乃至
yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé
眼触为缘所生诸受清净故四无所畏清净。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuán
以故？若一切智智清净，若色界乃至眼触为缘
suǒshēngzhūshòuqīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú èr
所生诸受清净，若四无所畏清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr jiè qīngjìng ěr jiè
“善现，一切智智清净故耳界清净，耳界
qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无所畏清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò ěr jiè qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú èr
净，若耳界清净，若四无所畏清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng jiè ěr
分、无别、无断故。一切智智清净故声界、耳
shí jiè jí ěr chù ěr chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng shēng jiè
识界及耳触、耳触为缘所生诸受清净，声界
nǎi zhì ěr chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng
乃至耳触为缘所生诸受清净故四无所畏清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi
何以故？若一切智智清净，若声界乃至耳触为
yuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú
缘所生诸受清净，若四无所畏清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bí jiè qīngjìng bí jiè
“善现，一切智智清净故鼻界清净，鼻界
qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无所畏清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò bí jiè qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú èr
净，若鼻界清净，若四无所畏清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù xiāng jiè bí
分、无别、无断故。一切智智清净故香界、鼻
shí jiè jí bí chù bí chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng xiāng jiè nǎi
识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，香界乃
zhì bí chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng
至鼻触为缘所生诸受清净故四无所畏清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi
何以故？若一切智智清净，若香界乃至鼻触为
yuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú
缘所生诸受清净，若四无所畏清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shé jiè qīngjìng shé jiè
“善现，一切智智清净故舌界清净，舌界
qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无所畏清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò shé jiè qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú èr
净，若舌界清净，若四无所畏清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wèi jiè shé shí
分、无别、无断故。一切智智清净故味界、舌识
jiè jí shé chù shé chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng wèi jiè nǎi zhì
界及舌触、舌触为缘所生诸受清净，味界乃至
shé chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé
舌触为缘所生诸受清净故四无所畏清净。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wèi jiè nǎi zhì shé chù wéiyuán
以故？若一切智智清净，若味界乃至舌触为缘
suǒ shēng zhū shòu qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú èr
所生诸受清净，若四无所畏清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēn jiè qīngjìng shēn jiè
“善现，一切智智清净故身界清净，身界
qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无所畏清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò shēn jiè qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú èr
净，若身界清净，若四无所畏清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù chù jiè shēn
分、无别、无断故。一切智智清净故触界、身
shí jiè jí shēn chù shēn chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng chù jiè
识界及身触、身触为缘所生诸受清净，触界
nǎi zhì shēn chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng
乃至身触为缘所生诸受清净故四无所畏清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi
何以故？若一切智智清净，若触界乃至身触为
yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú
缘所生诸受清净，若四无所畏清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yì jiè qīngjìng yì jiè
“善现，一切智智清净故意界清净，意界

qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清静故四无所畏清静。何以故？若一切智智清
jìng ruò yì jiè qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú èr
净，若意界清静，若四无所畏清静，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè yì shí
分、无别、无断故。一切智智清静故法界、意识
jiè jí yì chù yì chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng fǎ jiè nǎi zhì
界及意触、意触为缘所生诸受清静，法界乃至
yì chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé
意触为缘所生诸受清静故四无所畏清静。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuán
以故？若一切智智清静，若法界乃至意触为缘
suǒ shēng zhū shòu qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú èr
所生诸受清静，若四无所畏清静，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dì jiè qīngjìng dì jiè
“善现，一切智智清静故地界清静，地界
qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清静故四无所畏清静。何以故？若一切智智清
jìng ruò dì jiè qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú èr
净，若地界清静，若四无所畏清静，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shuǐ huǒ fēng
分、无别、无断故。一切智智清静故水、火、风、
kōng shí jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng gù
空、识界清静，水、火、风、空、识界清静故
sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shuǐ
四无所畏清静。何以故？若一切智智清静，若水、
huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú
火、风、空、识界清静，若四无所畏清静，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú míng qīngjìng wú míng
“善现，一切智智清静故无明清静，无明
qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清静故四无所畏清静。何以故？若一切智智清
jìng ruò wú míng qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú èr
净，若无明清静，若四无所畏清静，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù xíng shí míng
分、无别、无断故。一切智智清净故行、识、名
sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu
色、六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁
tàn kǔ yōunǎoqīngjìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoqīngjìng gù
叹苦忧恼清净，行乃至老死愁叹苦忧恼清净故
sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò xíng
四无所畏清净。何以故？若一切智智清净，若行
nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoqīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng
乃至老死愁叹苦忧恼清净，若四无所畏清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bù shī bō luó mì duōqīng
“善现，一切智智清净故布施波罗蜜多清
jìng bù shī bō luó mì duōqīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù?
净，布施波罗蜜多清净故四无所畏清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò bù shī bō luó mì duōqīngjìng ruò sì wú
若一切智智清净，若布施波罗蜜多清净，若四无
suǒ wèiqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè
所畏清净，无二、无二分、无别、无断故。一切
zhì zhì qīngjìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó
智智清净故净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗
mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng gù sì wú
蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清净故四无
suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò jìng jiè nǎi
所畏清净。何以故？若一切智智清净，若净戒乃
zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr
至般若波罗蜜多清净，若四无所畏清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù nèi kōngqīngjìng nèi kōng
“善现，一切智智清净故内空清净，内空
qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无所畏清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò nèi kōngqīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú èr
净，若内空清净，若四无所畏清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wàikōng nèi
分、无别、无断故。一切智智清净故外空、内

wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéi
外空、空空、大空、胜义空、有为空、无为
kōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìng
空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性
kōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng
空、自相空、共相空、一切法空、不可得空、
wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wàikōng nǎi zhì
无性空、自性空、无性自性空清净，外空乃至
wú xìng zì xìngkōngqīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò
无性自性空清净故四无所畏清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng
一切智智清净，若外空乃至无性自性空清净，
ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若四无所畏清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhēn rú qīngjìng zhēn rú
“善现，一切智智清净故真如清净，真如
qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无所畏清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò zhēn rú qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú èr
净，若真如清净，若四无所畏清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè fǎ xìng
分、无别、无断故。一切智智清净故法界、法性、
bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng píngděngxìng lí shēngxìng fǎ
不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、法
dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīngjìng fǎ jiè
定、法住、实际、虚空界、不思議界清净，法界
nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù
乃至不不思議界清净故四无所畏清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng ruò
若一切智智清净，若法界乃至不不思議界清净，若
sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
四无所畏清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kǔ shèng dì qīngjìng kǔ
“善现，一切智智清净故苦圣谛清净，苦
shèng dì qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
圣谛清净故四无所畏清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò kǔ shèng dì qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú
智清净，若苦圣谛清净，若四无所畏清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù jí
二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故集、
miè dào shèng dì qīng jìng jí miè dào shèng dì qīng jìng gù sì wú
灭、道圣谛清净，集、灭、道圣谛清净故四无
suǒ wèi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò jí miè
所畏清净。何以故？若一切智智清净，若集、灭、
dào shèng dì qīng jìng ruò sì wú suǒ wèi qīng jìng wú èr wú èr fēn
道圣谛清净，若四无所畏清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì jìng lǜ qīng jìng sì jìng
“善现，一切智智清净故四静虑清净，四静
lǜ qīng jìng gù sì wú suǒ wèi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
虑清净故四无所畏清净。何以故？若一切智智
qīng jìng ruò sì jìng lǜ qīng jìng ruò sì wú suǒ wèi qīng jìng wú èr
清净，若四静虑清净，若四无所畏清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì wú liàng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故四无量、
sì wú sè dìng qīng jìng sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng gù sì wú
四无色定清净，四无量、四无色定清净故四无
suǒ wèi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò sì wú liàng
所畏清净。何以故？若一切智智清净，若四无量、
sì wú sè dìng qīng jìng ruò sì wú suǒ wèi qīng jìng wú èr wú èr fēn
四无色定清净，若四无所畏清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bā jiě tuō qīng jìng bā jiě
“善现，一切智智清净故八解脱清净，八解
tuō qīng jìng gù sì wú suǒ wèi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
脱清净故四无所畏清净。何以故？若一切智智
qīng jìng ruò bā jiě tuō qīng jìng ruò sì wú suǒ wèi qīng jìng wú èr
清净，若八解脱清净，若四无所畏清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bā shèng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù qīng jìng bā shèng chù jiǔ cì dì
处、九次第定、十遍处清净，八胜处、九次第
dìng shí biàn chù qīng jìng gù sì wú suǒ wèi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī
定、十遍处清净故四无所畏清净。何以故？若一

qiè zhì zhì qīng jìng ruò bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù qīng
切智智清净，若八胜处、九次第定、十遍处清
jìng ruò sì wú suǒ wèi qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
净，若四无所畏清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì niàn zhù qīng jìng sì
“善现，一切智智清净故四念住清净，四
niàn zhù qīng jìng gù sì wú suǒ wèi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
念住清净故四无所畏清净。何以故？若一切智
zhì qīng jìng ruò sì niàn zhù qīng jìng ruò sì wú suǒ wèi qīng jìng wú èr
智清净，若四念住清净，若四无所畏清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì zhèng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故四正
duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēng jué zhī bā shèng dào
断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道
zhī qīng jìng sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī qīng jìng gù sì wú suǒ
支清净，四正断乃至八圣道支清净故四无所
wèi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò sì zhèng duàn
畏清净。何以故？若一切智智清净，若四正断
nǎi zhì bā shèng dào zhī qīng jìng ruò sì wú suǒ wèi qīng jìng wú èr
乃至八圣道支清净，若四无所畏清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù kōng jiě tuō mén qīng jìng
“善现，一切智智清净故空解脱门清净，
kōng jiě tuō mén qīng jìng gù sì wú suǒ wèi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī
空解脱门清净故四无所畏清净。何以故？若一
qiè zhì zhì qīng jìng ruò kōng jiě tuō mén qīng jìng ruò sì wú suǒ wèi qīng
切智智清净，若空解脱门清净，若四无所畏清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清
jìng gù wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng wú xiàng wú yuàn jiě
净故无相、无愿解脱门清净，无相、无愿解
tuō mén qīng jìng gù sì wú suǒ wèi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
脱门清净故四无所畏清净。何以故？若一切智
zhì qīng jìng ruò wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng ruò sì wú suǒ
智清净，若无相、无愿解脱门清净，若四无所

wèiqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
畏清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng pú
“善现，一切智智清净故菩萨十地清净，菩
sà shí dì qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
萨十地清净故四无所畏清净。何以故？若一切
zhì zhì qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng
智智清净，若菩萨十地清净，若四无所畏清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别，无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng wǔ yǎn
“善现，一切智智清净故五眼清净，五眼
qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无所畏清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò wǔ yǎnqīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú èr
净，若五眼清净，若四无所畏清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù liù shéntōngqīng
分、无别、无断故。一切智智清净故六神通清
jìng liù shéntōngqīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò
净，六神通清净故四无所畏清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīng
一切智智清净，若六神通清净，若四无所畏清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng fó shí
“善现，一切智智清净故佛十力清净，佛十
lì qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
力清净故四无所畏清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr
清净，若佛十力清净，若四无所畏清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú ài
无二分、无别、无断故。一切智智清净故四无碍
jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ qīng
解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法清
jìng sì wú ài jiě nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng gù sì wú suǒ
净，四无碍解乃至十八佛不共法清净故四无所
wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì wú ài jiě
畏清净。何以故？若一切智智清净，若四无碍解

nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr
乃至十八佛不共法清净，若四无所畏清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng
“善现，一切智智清净故无忘失法清净，
wú wàng shī fǎ qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī
无忘失法清净故四无所畏清净。何以故？若一
qiè zhì zhì qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīng
切智智清净，若无忘失法清净，若四无所畏清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清
jìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng héngzhù shěxìngqīngjìng gù sì wú suǒ wèi
净故恒住舍性清净，恒住舍性清净故四无所畏
qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò héngzhù shěxìng
清净。何以故？若一切智智清净，若恒住舍性
qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净，若四无所畏清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng yī qiè
“善现，一切智智清净故一切智清净，一切
zhì qīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
智清净故四无所畏清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr
清净，若一切智清净，若四无所畏清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dào xiàng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故道相
zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng gù
智、一切相智清净，道相智、一切相智清净故
sì wú suǒ wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò dào
四无所畏清净。何以故？若一切智智清净，若道
xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr
相智、一切相智清净，若四无所畏清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè tuó luó ní mén qīng
“善现，一切智智清净故一切陀罗尼门清

jìng yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng gù sì wú suǒ wèi qīng jìng hé yǐ gù
净，一切陀罗尼门清净故四无所畏清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng ruò sì wú
若一切智智清净，若一切陀罗尼门清净，若四无

suǒ wèi qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè
所畏清净，无二、无二分、无别、无断故。一切

zhì zhì qīng jìng gù yī qiè sān mó dì mén qīng jìng yī qiè sān mó dì mén
智智清净故一切三摩地门清净，一切三摩地门

qīng jìng gù sì wú suǒ wèi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无所畏清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò yī qiè sān mó dì mén qīng jìng ruò sì wú suǒ wèi qīng jìng wú
净，若一切三摩地门清净，若四无所畏清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yù liú guǒ qīng jìng yù liú
“善现，一切智智清净故预流果清净，预流

guǒ qīng jìng gù sì wú suǒ wèi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
果清净故四无所畏清净。何以故？若一切智智

qīng jìng ruò yù liú guǒ qīng jìng ruò sì wú suǒ wèi qīng jìng wú èr
清净，若预流果清净，若四无所畏清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī lái
无二分、无别、无断故。一切智智清净故一来、

bù huán ā luó hàn guǒ qīng jìng yī lái bù huán ā luó hàn guǒ
不还、阿罗汉果清净，一来、不还、阿罗汉果

qīng jìng gù sì wú suǒ wèi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无所畏清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò yī lái bù huán ā luó hàn guǒ qīng jìng ruò sì wú suǒ wèi
净，若一来、不还、阿罗汉果清净，若四无所畏

qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù dú jué pú tí qīng jìng dú
“善现，一切智智清净故独觉菩提清净，独

jué pú tí qīng jìng gù sì wú suǒ wèi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè
觉菩提清净故四无所畏清净。何以故？若一切

zhì zhì qīng jìng ruò dú jué pú tí qīng jìng ruò sì wú suǒ wèi qīng jìng
智智清净，若独觉菩提清净，若四无所畏清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè pú sà mó hē sà
“善现，一切智智清净故一切菩萨摩诃萨

xíngqīngjìng yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng gù sì wú suǒ wèiqīng
行清净，一切菩萨摩诃萨行清净故四无所畏清

jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè pú sà mó hē
净。何以故？若一切智智清净，若一切菩萨摩诃

sà xíngqīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
萨行清净，若四无所畏清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù
别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhū fó wú shàngzhèngděng
“善现，一切智智清净故诸佛无上正等

pú tí qīngjìng zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng gù sì wú suǒ
菩提清净，诸佛无上正等菩提清净故四无所

wèiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò zhū fó wú
畏清净。何以故？若一切智智清净，若诸佛无

shàngzhèngděng pú tí qīngjìng ruò sì wú suǒ wèiqīngjìng wú èr
上正等菩提清净，若四无所畏清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

fù cì shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè qīngjìng sè
“复次，善现，一切智智清净故色清净，色

qīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无碍解清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò sè qīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr wú èr fēn
净，若色清净，若四无碍解清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shòu xiǎng xíng
无别、无断故。一切智智清净故受、想、行、

shí qīngjìng shòu xiǎng xíng shí qīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng
识清净，受、想、行、识清净故四无碍解清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shòu xiǎng xíng shí
何以故？若一切智智清净，若受、想、行、识

qīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净，若四无碍解清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎnchùqīngjìng yǎnchù
“善现，一切智智清净故眼处清净，眼处

qīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清 净 故 四 无 碍 解 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清
jìng ruò yǎn chù qīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr wú èr
净， 若 眼 处 清 净， 若 四 无 碍 解 清 净， 无 二、 无 二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr bí shé
分、 无 别、 无 断 故。 一 切 智 智 清 净 故 耳、 鼻、 舌、
shēn yì chù qīngjìng ěr bí shé shēn yì chù qīngjìng gù
身、 意 处 清 净， 耳、 鼻、 舌、 身、 意 处 清 净 故
sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò ěr
四 无 碍 解 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清 净， 若 耳、
bí shé shēn yì chù qīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr
鼻、 舌、 身、 意 处 清 净， 若 四 无 碍 解 清 净， 无 二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无 二 分、 无 别、 无 断 故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè chù qīngjìng sè chù
“ 善 现， 一 切 智 智 清 净 故 色 处 清 净， 色 处
qīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清 净 故 四 无 碍 解 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清
jìng ruò sè chù qīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr wú èr
净， 若 色 处 清 净， 若 四 无 碍 解 清 净， 无 二、 无 二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng xiāng
分、 无 别、 无 断 故。 一 切 智 智 清 净 故 声、 香、
wèi chù fǎ chù qīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ chù qīng
味、 触、 法 处 清 净， 声、 香、 味、 触、 法 处 清
jìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
净 故 四 无 碍 解 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清 净，
ruò shēng xiāng wèi chù fǎ chù qīngjìng ruò sì wú ài jiě qīng
若 声、 香、 味、 触、 法 处 清 净， 若 四 无 碍 解 清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净， 无 二、 无 二 分、 无 别、 无 断 故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè
“ 善 现， 一 切 智 智 清 净 故 眼 界 清 净， 眼 界
qīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清 净 故 四 无 碍 解 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清
jìng ruò yǎn jiè qīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr wú èr
净， 若 眼 界 清 净， 若 四 无 碍 解 清 净， 无 二、 无 二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè jiè yǎn shí
分、 无 别、 无 断 故。 一 切 智 智 清 净 故 色 界、 眼 识

jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng sè jiè nǎi zhì
界及眼触、眼触为缘所生诸受清净，色界乃至
yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé
眼触为缘所生诸受清净故四无碍解清净。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuán
以故？若一切智智清净，若色界乃至眼触为缘
suǒshēngzhūshòuqīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr wú èr
所生诸受清净，若四无碍解清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr jiè qīngjìng ěr jiè
“善现，一切智智清净故耳界清净，耳界
qīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无碍解清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò ěr jiè qīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr wú èr
净，若耳界清净，若四无碍解清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng jiè ěr
分、无别、无断故。一切智智清净故声界、耳
shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng shēng jiè
识界及耳触、耳触为缘所生诸受清净，声界
nǎi zhì ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng
乃至耳触为缘所生诸受清净故四无碍解清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shēng jiè nǎi zhì ěr chùwéi
何以故？若一切智智清净，若声界乃至耳触为
yuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr wú
缘所生诸受清净，若四无碍解清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bí jiè qīngjìng bí jiè
“善现，一切智智清净故鼻界清净，鼻界
qīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无碍解清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò bí jiè qīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr wú èr
净，若鼻界清净，若四无碍解清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù xiāng jiè bí
分、无别、无断故。一切智智清净故香界、鼻
shí jiè jí bí chù bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng xiāng jiè nǎi
识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，香界乃

zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù sì wú ài jiě qīng jìng
至鼻触为缘所生诸受清净故四无碍解清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi
何以故？若一切智智清净，若香界乃至鼻触为

yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò sì wú ài jiě qīng jìng wú èr wú
缘所生诸受清净，若四无碍解清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shé jiè qīng jìng shé jiè
“善现，一切智智清净故舌界清净，舌界

qīng jìng gù sì wú ài jiě qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无碍解清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò shé jiè qīng jìng ruò sì wú ài jiě qīng jìng wú èr wú èr
净，若舌界清净，若四无碍解清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wèi jiè shé shí
分、无别、无断故。一切智智清净故味界、舌识

jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng wèi jiè nǎi zhì
界及舌触、舌触为缘所生诸受清净，味界乃至

shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù sì wú ài jiě qīng jìng hé
舌触为缘所生诸受清净故四无碍解清净。何

yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán
以故？若一切智智清净，若味界乃至舌触为缘

suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò sì wú ài jiě qīng jìng wú èr wú èr
所生诸受清净，若四无碍解清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shēn jiè qīng jìng shēn jiè
“善现，一切智智清净故身界清净，身界

qīng jìng gù sì wú ài jiě qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无碍解清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò shēn jiè qīng jìng ruò sì wú ài jiě qīng jìng wú èr wú èr
净，若身界清净，若四无碍解清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù chù jiè shēn
分、无别、无断故。一切智智清净故触界、身

shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng chù jiè
识界及身触、身触为缘所生诸受清净，触界

nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù sì wú ài jiě qīng jìng
乃至身触为缘所生诸受清净故四无碍解清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi
何以故？若一切智智清净，若触界乃至身触为
yuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr wú
缘所生诸受清净，若四无碍解清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yì jiè qīngjìng yì jiè
“善现，一切智智清净故意界清净，意界
qīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无碍解清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò yì jiè qīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr wú èr
净，若意界清净，若四无碍解清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè yì shí
分、无别、无断故。一切智智清净故法界、意识
jiè jí yì chù yì chù wéi yuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng fǎ jiè nǎi zhì
界及意触、意触为缘所生诸受清净，法界乃至
yì chù wéi yuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé
意触为缘所生诸受清净故四无碍解清净。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán
以故？若一切智智清净，若法界乃至意触为缘
suǒshēngzhūshòuqīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr wú èr
所生诸受清净，若四无碍解清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dì jiè qīngjìng dì jiè
“善现，一切智智清净故地界清净，地界
qīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无碍解清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò dì jiè qīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr wú èr
净，若地界清净，若四无碍解清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shuǐ huǒ fēng
分、无别、无断故。一切智智清净故水、火、风、
kōng shí jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng gù
空、识界清净，水、火、风、空、识界清净故
sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shuǐ
四无碍解清净。何以故？若一切智智清净，若水、
huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú
火、风、空、识界清净，若四无碍解清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú míngqīngjìng wú míng
“善现，一切智智清净故无明清净，无明
qīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无碍解清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò wú míngqīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr wú èr
净，若无明清净，若四无碍解清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù xíng shí míng
分、无别、无断故。一切智智清净故行、识、名
sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu
色、六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁
tàn kǔ yōunǎoqīngjìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoqīngjìng gù
叹苦忧恼清净，行乃至老死愁叹苦忧恼清净故
sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò xíng
四无碍解清净。何以故？若一切智智清净，若行
nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoqīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng
乃至老死愁叹苦忧恼清净，若四无碍解清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bù shī bō luó mì duōqīng
“善现，一切智智清净故布施波罗蜜多清
jìng bù shī bō luó mì duōqīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù
净，布施波罗蜜多清净故四无碍解清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò bù shī bō luó mì duōqīngjìng ruò sì wú
若一切智智清净，若布施波罗蜜多清净，若四无
ài jiě qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè
碍解清净，无二、无二分、无别、无断故。一切
zhì zhì qīngjìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó
智智清净故净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗
mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng gù sì wú
蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清净故四无
ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò jìng jiè nǎi
碍解清净。何以故？若一切智智清净，若净戒乃
zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr
至般若波罗蜜多清净，若四无碍解清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù nèi kōngqīngjìng nèi kōng
“善现，一切智智清净故内空清净，内空

qīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无碍解清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò nèi kōngqīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr wú èr
净，若内空清净，若四无碍解清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wàikōng nèi
分、无别、无断故。一切智智清净故外空、内

wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéi
外空、空空、大空、胜义空、有为空、无为

kōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìng
空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性

kōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng
空、自相空、共相空、一切法空、不可得空、

wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wàikōng nǎi zhì
无性空、自性空、无性自性空清净，外空乃至

wú xìng zì xìngkōngqīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò
无性自性空清净故四无碍解清净。何以故？若

yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng
一切智智清净，若外空乃至无性自性空清净，

ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若四无碍解清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhēn rú qīngjìng zhēn rú
“善现，一切智智清净故真如清净，真如

qīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无碍解清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò zhēn rú qīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr wú èr
净，若真如清净，若四无碍解清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè fǎ xìng
分、无别、无断故。一切智智清净故法界、法性、

bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng píngděngxìng lí shēngxìng fǎ
不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、法

dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīngjìng fǎ jiè
定、法住、实际、虚空界、不思議界清净，法界

nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù
乃至不思議界清净故四无碍解清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng ruò
若一切智智清净，若法界乃至不思議界清净，若

sì wú ài jiě qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
四无碍解清净，无二、无二分、无别、无断故。

大般若波罗蜜多经卷第二百七十五

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì èr bǎi qī shí liù
大般若波罗蜜多经卷第二百七十六

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn nán xìn jiě pǐn dì sān shí sì zhī jiǔ shí wǔ
初分难信解品第三十四之九十五

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù kǔ shèng dì qīng jìng kǔ
“善现，一切智智清净故苦圣谛清净，苦
shèng dì qīng jìng gù sì wú ài jiě qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
圣谛清净故四无碍解清净。何以故？若一切智
zhì qīng jìng ruò kǔ shèng dì qīng jìng ruò sì wú ài jiě qīng jìng wú
智清净，若苦圣谛清净，若四无碍解清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù jí
二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故集、
miè dào shèng dì qīng jìng jí miè dào shèng dì qīng jìng gù sì wú
灭、道圣谛清净，集、灭、道圣谛清净故四无
ài jiě qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò jí miè
碍解清净。何以故？若一切智智清净，若集、灭、
dào shèng dì qīng jìng ruò sì wú ài jiě qīng jìng wú èr wú èr fēn
道圣谛清净，若四无碍解清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì jìng lǜ qīng jìng sì jìng
“善现，一切智智清净故四静虑清净，四静
lǜ qīng jìng gù sì wú ài jiě qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
虑清净故四无碍解清净。何以故？若一切智智
qīng jìng ruò sì jìng lǜ qīng jìng ruò sì wú ài jiě qīng jìng wú èr
清净，若四静虑清净，若四无碍解清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì wú liàng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故四无量、
sì wú sè dìng qīng jìng sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng gù sì wú
四无色定清净，四无量、四无色定清净故四无
ài jiě qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò sì wú liàng
碍解清净。何以故？若一切智智清净，若四无量、

sì wú sè dìngqīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr wú èr fēn
四无色定清净，若四无碍解清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā jiě tuō qīngjìng bā jiě
“善现，一切智智清净故八解脱清净，八解

tuō qīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
解脱清净故四无碍解清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò bā jiě tuō qīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr
清净，若八解脱清净，若四无碍解清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā shèng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù qīngjìng bā shèngchù jiǔ cì dì
处、九次第定、十遍处清净，八胜处、九次第

dìng shí biànchù qīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī
定、十遍处清净故四无碍解清净。何以故？若一

qiè zhì zhì qīngjìng ruò bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù qīng
切智智清净，若八胜处、九次第定、十遍处清

jìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
净，若四无碍解清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù
断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì niànzhù qīngjìng sì
“善现，一切智智清净故四念住清净，四

niànzhù qīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
念住清净故四无碍解清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò sì niànzhù qīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr
智清净，若四念住清净，若四无碍解清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì zhèng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故四正

duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēngjué zhī bā shèngdào
断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道

zhī qīngjìng sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng gù sì wú ài
支清净，四正断乃至八圣道支清净故四无碍

jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì zhèngduàn
解清净。何以故？若一切智智清净，若四正断

nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr
乃至八圣道支清净，若四无碍解清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kōng jiě tuōménqīngjìng
“善现，一切智智清净故空解脱门清净，

kōng jiě tuōménqīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī
空解脱门清净故四无碍解清净。何以故？若一

qiè zhì zhì qīngjìng ruò kōng jiě tuōménqīngjìng ruò sì wú ài jiě qīng
切智智清净，若空解脱门清净，若四无碍解清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清

jìng gù wú xiàng wú yuàn jiě tuōménqīngjìng wú xiàng wú yuàn jiě
净故无相、无愿解脱门清净，无相、无愿解

tuōménqīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
脱门清净故四无碍解清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò wú xiàng wú yuàn jiě tuōménqīngjìng ruò sì wú ài
智清净，若无相、无愿解脱门清净，若四无碍

jiě qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
解清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng pú
“善现，一切智智清净故菩萨十地清净，菩

sà shí dì qīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
萨十地清净故四无碍解清净。何以故？若一切

zhì zhì qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng
智智清净，若菩萨十地清净，若四无碍解清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng wǔ yǎn
“善现，一切智智清净故五眼清净，五眼

qīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故四无碍解清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò wǔ yǎnqīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr wú èr
净，若五眼清净，若四无碍解清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù liù shéntōngqīng
分、无别、无断故。一切智智清净故六神通清

jìng liù shéntōngqīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò
净，六神通清净故四无碍解清净。何以故？若

yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng ruò sì wú ài jiě qīng
一切智智清净，若六神通清净，若四无碍解清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng fó shí
“善现，一切智智清净故佛十力清净，佛十

lì qīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
力清净故四无碍解清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr
清净，若佛十力清净，若四无碍解清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú suǒ
无二分、无别、无断故。一切智智清净故四无所

wèi dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ qīng
畏、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法清

jìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng gù sì wú ài
净，四无所畏乃至十八佛不共法清净故四无碍

jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì wú suǒ wèi
解清净。何以故？若一切智智清净，若四无所畏

nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr
乃至十八佛不共法清净，若四无碍解清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng
“善现，一切智智清净故无忘失法清净，

wú wàng shī fǎ qīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī
无忘失法清净故四无碍解清净。何以故？若一

qiè zhì zhì qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng ruò sì wú ài jiě qīng
切智智清净，若无忘失法清净，若四无碍解清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清

jìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng héngzhù shěxìngqīngjìng gù sì wú ài jiě
净故恒住舍性清净，恒住舍性清净故四无碍解

qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò héngzhù shěxìng
清净。何以故？若一切智智清净，若恒住舍性

qīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净，若四无碍解清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng yī qiè
“善现，一切智智清净故一切智清净，一切

zhì qīng jìng gù sì wú ài jiě qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
智 清 净 故 四 无 碍 解 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一 切 智 智
qīng jìng ruò yī qiè zhì qīng jìng ruò sì wú ài jiě qīng jìng wú èr
清 净 ， 若 一 切 智 清 净 ， 若 四 无 碍 解 清 净 ， 无 二 、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù dào xiàng
无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。 一 切 智 智 清 净 故 道 相
zhì yī qiè xiàng zhì qīng jìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng jìng gù
智 、 一 切 相 智 清 净 ， 道 相 智 、 一 切 相 智 清 净 故
sì wú ài jiě qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò dào
四 无 碍 解 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一 切 智 智 清 净 ， 若 道
xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng jìng ruò sì wú ài jiě qīng jìng wú èr
相 智 、 一 切 相 智 清 净 ， 若 四 无 碍 解 清 净 ， 无 二 、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī qiè tuó luó ní mén qīng
“ 善 现 ， 一 切 智 智 清 净 故 一 切 陀 罗 尼 门 清
jìng yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng gù sì wú ài jiě qīng jìng hé yǐ gù
净 ， 一 切 陀 罗 尼 门 清 净 故 四 无 碍 解 清 净 。 何 以 故 ？
ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng ruò sì wú
若 一 切 智 智 清 净 ， 若 一 切 陀 罗 尼 门 清 净 ， 若 四 无
ài jiě qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè
碍 解 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。 一 切
zhì zhì qīng jìng gù yī qiè sān mó dì mén qīng jìng yī qiè sān mó dì mén
智 智 清 净 故 一 切 三 摩 地 门 清 净 ， 一 切 三 摩 地 门
qīng jìng gù sì wú ài jiě qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清 净 故 四 无 碍 解 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一 切 智 智 清
jìng ruò yī qiè sān mó dì mén qīng jìng ruò sì wú ài jiě qīng jìng wú
净 ， 若 一 切 三 摩 地 门 清 净 ， 若 四 无 碍 解 清 净 ， 无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yù liú guǒ qīng jìng yù liú
“ 善 现 ， 一 切 智 智 清 净 故 预 流 果 清 净 ， 预 流
guǒ qīng jìng gù sì wú ài jiě qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
果 清 净 故 四 无 碍 解 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一 切 智 智
qīng jìng ruò yù liú guǒ qīng jìng ruò sì wú ài jiě qīng jìng wú èr
清 净 ， 若 预 流 果 清 净 ， 若 四 无 碍 解 清 净 ， 无 二 、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī lái
无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。 一 切 智 智 清 净 故 一 来 、

bù huán ā luó hànǔǒqīngjìng yī lái bù huán ā luó hànǔǒ
不 还、阿 罗 汉 果 清 净，一 来、不 还、阿 罗 汉 果
qīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清 净 故 四 无 碍 解 清 净。何 以 故？若 一 切 智 智 清
jìng ruò yī lái bù huán ā luó hànǔǒqīngjìng ruò sì wú ài jiě
净，若 一 来、不 还、阿 罗 汉 果 清 净，若 四 无 碍 解
qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清 净，无 二、无 二 分、无 别、无 断 故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dú jué pú tí qīngjìng dú
“善 现，一 切 智 智 清 净 故 独 觉 菩 提 清 净，独
jué pú tí qīngjìng gù sì wú ài jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
觉 菩 提 清 净 故 四 无 碍 解 清 净。何 以 故？若 一 切
zhì zhì qīngjìng ruò dú jué pú tí qīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng
智 智 清 净，若 独 觉 菩 提 清 净，若 四 无 碍 解 清 净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无 二、无 二 分、无 别、无 断 故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè pú sà mó hē sà
“善 现，一 切 智 智 清 净 故 一 切 菩 萨 摩 诃 萨
xíngqīngjìng yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng gù sì wú ài jiě qīng
行 清 净，一 切 菩 萨 摩 诃 萨 行 清 净 故 四 无 碍 解 清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè pú sà mó hē
净。何 以 故？若 一 切 智 智 清 净，若 一 切 菩 萨 摩 诃
sà xíngqīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
萨 行 清 净，若 四 无 碍 解 清 净，无 二、无 二 分、无
bié wú duàn gù
别、无 断 故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhū fó wú shàngzhèngděng
“善 现，一 切 智 智 清 净 故 诸 佛 无 上 正 等
pú tí qīngjìng zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng gù sì wú ài
菩 提 清 净，诸 佛 无 上 正 等 菩 提 清 净 故 四 无 碍
jiě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò zhū fó wú
解 清 净。何 以 故？若 一 切 智 智 清 净，若 诸 佛 无
shàngzhèngděng pú tí qīngjìng ruò sì wú ài jiě qīngjìng wú èr
上 正 等 菩 提 清 净，若 四 无 碍 解 清 净，无 二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无 二 分、无 别、无 断 故。

fù cì shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè qīngjìng sè
“复 次，善 现，一 切 智 智 清 净 故 色 清 净，色

qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清**净**故大慈清**净**。何以故？若一切智智清**净**，若
sè qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
色清**净**，若大慈清**净**，无二、无二分、无别、无
duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shòu xiǎng xíng shí qīngjìng
断故。一切智智清**净**故受、想、行、识清**净**，
shòu xiǎng xíng shí qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò
受、想、行、识清**净**故大慈清**净**。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shòu xiǎng xíng shí qīngjìng ruò dà
一切智智清**净**，若受、想、行、识清**净**，若大
cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
慈清**净**，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎnchùqīngjìng yǎnchù
“善现，一切智智清**净**故眼处清**净**，眼处

qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清**净**故大慈清**净**。何以故？若一切智智清**净**，若
yǎnchùqīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
眼处清**净**，若大慈清**净**，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr bí shé shēn yì
无断故。一切智智清**净**故耳、鼻、舌、身、意
chùqīngjìng ěr bí shé shēn yì chùqīngjìng gù dà cí qīngjìng
处清**净**，耳、鼻、舌、身、意处清**净**故大慈清**净**。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò ěr bí shé shēn
何以故？若一切智智清**净**，若耳、鼻、舌、身、
yì chùqīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
意处清**净**，若大慈清**净**，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè chùqīngjìng sè chù
“善现，一切智智清**净**故色处清**净**，色处

qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清**净**故大慈清**净**。何以故？若一切智智清**净**，若
sè chùqīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
色处清**净**，若大慈清**净**，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng xiāng wèi chù fǎ
无断故。一切智智清**净**故声、香、味、触、法
chùqīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng gù dà cí qīng
处清**净**，声、香、味、触、法处清**净**故大慈清

jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shēng xiāng wèi
净。何以故？若一切智智清净，若声、香、味、
chù fǎ chù qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
触、法处清净，若大慈清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè
“善现，一切智智清净故眼界清净，眼界
qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大慈清净。何以故？若一切智智清净，若
yǎn jiè qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
眼界清净，若大慈清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù
无断故。一切智智清净故色界、眼识界及眼触、
yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuán
眼触为缘所生诸受清净，色界乃至眼触为缘
suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故大慈清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng
智清净，若色界乃至眼触为缘所生诸受清净，
ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若大慈清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr jiè qīngjìng ěr jiè
“善现，一切智智清净故耳界清净，耳界
qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大慈清净。何以故？若一切智智清净，若
ěr jiè qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
耳界清净，若大慈清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
无断故。一切智智清净故声界、耳识界及耳触、
ěr chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéiyuán
耳触为缘所生诸受清净，声界乃至耳触为缘
suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故大慈清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng
智清净，若声界乃至耳触为缘所生诸受清净，
ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若大慈清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bí jiè qīngjìng bí jiè
“善现，一切智智清净故鼻界清净，鼻界

qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大慈清净。何以故？若一切智智清净，若

bí jiè qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
鼻界清净，若大慈清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
无断故。一切智智清净故香界、鼻识界及鼻触、

bí chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéiyuán
鼻触为缘所生诸受清净，香界乃至鼻触为缘

suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故大慈清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng
智清净，若香界乃至鼻触为缘所生诸受清净，

ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若大慈清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shé jiè qīngjìng shé jiè
“善现，一切智智清净故舌界清净，舌界

qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大慈清净。何以故？若一切智智清净，若

shé jiè qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
舌界清净，若大慈清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wèi jiè shé shí jiè jí shé chù
无断故。一切智智清净故味界、舌识界及舌触、

shé chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng wèi jiè nǎi zhì shé chù wéiyuán
舌触为缘所生诸受清净，味界乃至舌触为缘

suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故大慈清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò wèi jiè nǎi zhì shé chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng
智清净，若味界乃至舌触为缘所生诸受清净，

ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若大慈清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēn jiè qīngjìng shēn jiè
“善现，一切智智清净故身界清净，身界

qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大慈清净。何以故？若一切智智清净，若

shēn jiè qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
身界清净，若大慈清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù
无断故。一切智智清净故触界、身识界及身触、
shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán
身触为缘所生诸受清净，触界乃至身触为缘
suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù dà cí qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故大慈清净。何以故？若一切智
zhì qīng jìng ruò chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng
智清净，若触界乃至身触为缘所生诸受清净，
ruò dà cí qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若大慈清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yì jiè qīng jìng yì jiè
“善现，一切智智清净故意界清净，意界
qīng jìng gù dà cí qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清净故大慈清净。何以故？若一切智智清净，若
yì jiè qīng jìng ruò dà cí qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
意界清净，若大慈清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù
无断故。一切智智清净故法界、意识界及意触、
yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán
意触为缘所生诸受清净，法界乃至意触为缘
suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù dà cí qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故大慈清净。何以故？若一切智
zhì qīng jìng ruò fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng
智清净，若法界乃至意触为缘所生诸受清净，
ruò dà cí qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若大慈清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù dì jiè qīng jìng dì jiè
“善现，一切智智清净故地界清净，地界
qīng jìng gù dà cí qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清净故大慈清净。何以故？若一切智智清净，若
dì jiè qīng jìng ruò dà cí qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
地界清净，若大慈清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shuǐ huǒ fēng kōng shí
无断故。一切智智清净故水、火、风、空、识
jiè qīng jìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīng jìng gù dà cí qīng
界清净，水、火、风、空、识界清净故大慈清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò shuǐ huǒ fēng
净。何以故？若一切智智清净，若水、火、风、

kōng shí jiè qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
空、识界清净，若大慈清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú míngqīngjìng wú míng
“善现，一切智智清净故无明清净，无明

qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大慈清净。何以故？若一切智智清净，若

wú míngqīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
无明清净，若大慈清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù xíng shí míng sè liù chù
无断故。一切智智清净故行、识、名色、六处、

chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqīng
触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼清

jìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng gù dà cí qīngjìng
净，行乃至老死愁叹苦忧恼清净故大慈清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn
何以故？若一切智智清净，若行乃至老死愁叹

kǔ yōunǎoqīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
苦忧恼清净，若大慈清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bù shī bō luó mì duōqīng
“善现，一切智智清净故布施波罗蜜多清

jìng bù shī bō luó mì duōqīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò
净，布施波罗蜜多清净故大慈清净。何以故？若

yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò bù shī bō luó mì duōqīngjìng ruò dà cí qīng
一切智智清净，若布施波罗蜜多清净，若大慈清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清

jìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duōqīng
净故净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多清

jìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng gù dà cí qīngjìng hé
净，净戒乃至般若波罗蜜多清净故大慈清净。何

yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì
以故？若一切智智清净，若净戒乃至般若波罗蜜

duōqīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
多清净，若大慈清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù
断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù nèikōngqīngjìng nèikōng
“善现，一切智智清净故内空清净，内空
qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大慈清净。何以故？若一切智智清净，若
nèikōngqīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
内空清净，若大慈清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wàikōng nèi wàikōng kōngkōng
无断故。一切智智清净故外空、内外空、空空、
dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng
大空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、
wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng
无际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìng kōng wú xìng zì xìng kōng qīngjìng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng
性空、无性自性空清净，外空乃至无性自性空
qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大慈清净。何以故？若一切智智清净，若
wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr
外空乃至无性自性空清净，若大慈清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhēn rú qīngjìng zhēn rú
“善现，一切智智清净故真如清净，真如
qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大慈清净。何以故？若一切智智清净，若
zhēn rú qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
真如清净，若大慈清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng
无断故。一切智智清净故法界、法性、不虚妄
xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù
性、不变异性、平等性、离生性、法定、法住、
shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīngjìng fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì
实际、虚空界、不思議界清净，法界乃至不思議
jiè qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
界清净故大慈清净。何以故？若一切智智清净，

ruò fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr
若法界乃至不思議界清淨，若大慈清淨，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kǔ shèng dì qīngjìng kǔ
“善现，一切智智清淨故苦圣谛清淨，苦
shèng dì qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
圣谛清淨故大慈清淨。何以故？若一切智智清
jìng ruò kǔ shèng dì qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr
淨，若苦圣谛清淨，若大慈清淨，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù jí miè dào
分、无别、无断故。一切智智清淨故集、灭、道
shèng dì qīngjìng jí miè dàoshèng dì qīngjìng gù dà cí qīngjìng
圣谛清淨，集、灭、道圣谛清淨故大慈清淨。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò jí miè dàoshèng dì
何以故？若一切智智清淨，若集、灭、道圣谛
qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
清淨，若大慈清淨，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì jìng lǜ qīngjìng sì jìng
“善现，一切智智清淨故四静虑清淨，四静
lǜ qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
虑清淨故大慈清淨。何以故？若一切智智清淨，
ruò sì jìng lǜ qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若四静虑清淨，若大慈清淨，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú liàng sì wú sè
别、无断故。一切智智清淨故四无量、四无色
dìngqīngjìng sì wú liàng sì wú sè dìngqīngjìng gù dà cí qīngjìng
定清淨，四无量、四无色定清淨故大慈清淨。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì wú liàng sì wú sè dìng
何以故？若一切智智清淨，若四无量、四无色定
qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
清淨，若大慈清淨，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā jiě tuō qīngjìng bā jiě
“善现，一切智智清淨故八解脱清淨，八解

tuō qīng jìng gù dà cí qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
脱清净故大慈清净。何以故？若一切智智清净，
ruò bā jiě tuō qīng jìng ruò dà cí qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
若八解脱清净，若大慈清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bā shèng chù jiǔ cì dì
别、无断故。一切智智清净故八胜处、九次第
dìng shí biàn chù qīng jìng bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù
定、十遍处清净，八胜处、九次第定、十遍处
qīng jìng gù dà cí qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清净故大慈清净。何以故？若一切智智清净，若
bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù qīng jìng ruò dà cí qīng jìng
八胜处、九次第定、十遍处清净，若大慈清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì niàn zhù qīng jìng sì
“善现，一切智智清净故四念住清净，四
niàn zhù qīng jìng gù dà cí qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
念住清净故大慈清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò sì niàn zhù qīng jìng ruò dà cí qīng jìng wú èr wú èr fēn
净，若四念住清净，若大慈清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì zhèng duàn sì shén
无别、无断故。一切智智清净故四正断、四神
zú wǔ gēn wǔ lì qī dēng jué zhī bā shèng dào zhī qīng jìng
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支清净，
sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī qīng jìng gù dà cí qīng jìng hé yǐ
四正断乃至八圣道支清净故大慈清净。何以
gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào
故？若一切智智清净，若四正断乃至八圣道
zhī qīng jìng ruò dà cí qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
支清净，若大慈清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù kōng jiě tuō mén qīng jìng
“善现，一切智智清净故空解脱门清净，
kōng jiě tuō mén qīng jìng gù dà cí qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
空解脱门清净故大慈清净。何以故？若一切智
zhì qīng jìng ruò kōng jiě tuō mén qīng jìng ruò dà cí qīng jìng wú èr
智清净，若空解脱门清净，若大慈清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú xiàng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故无相、
wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng gù
无愿解脱门清净，无相、无愿解脱门清净故
dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wú xiàng
大慈清净。何以故？若一切智智清净，若无相、
wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn
无愿解脱门清净，若大慈清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng pú
“善现，一切智智清净故菩萨十地清净，菩
sà shí dì qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
萨十地清净故大慈清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú
清净，若菩萨十地清净，若大慈清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wǔ yǎn qīngjìng wǔ yǎn
“善现，一切智智清净故五眼清净，五眼
qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大慈清净。何以故？若一切智智清净，若
wǔ yǎn qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
五眼清净，若大慈清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù liù shéntōng qīngjìng liù shéntōng
无断故。一切智智清净故六神通清净，六神通
qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大慈清净。何以故？若一切智智清净，若
liù shéntōng qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
六神通清净，若大慈清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng fó shí
“善现，一切智智清净故佛十力清净，佛十
lì qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
力清净故大慈清净。何以故？若一切智智清净，
ruò fó shí lì qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若佛十力清净，若大慈清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú suǒ wèi sì wú ài
别、无断故。一切智智清净故四无所畏、四无碍
jiě dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng sì
解、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法清净，四
wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé
无所畏乃至十八佛不共法清净故大慈清净。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó
以故？若一切智智清净，若四无所畏乃至十八佛
bú gòng fǎ qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
不共法清净，若大慈清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng
“善现，一切智智清净故无忘失法清净，
wú wàng shī fǎ qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
无忘失法清净故大慈清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr
智清净，若无忘失法清净，若大慈清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù héngzhù
无二分、无别、无断故。一切智智清净故恒住
shěxìngqīngjìng héngzhù shěxìngqīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù
舍性清净，恒住舍性清净故大慈清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng ruò dà cí qīng
若一切智智清净，若恒住舍性清净，若大慈清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng yī qiè
“善现，一切智智清净故一切智清净，一切
zhì qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
智清净故大慈清净。何以故？若一切智智清净，
ruò yī qiè zhì qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若一切智清净，若大慈清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dào xiàng zhì yī qiè xiàng
别、无断故。一切智智清净故道相智、一切相
zhì qīngjìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng gù dà cí qīngjìng
智清净，道相智、一切相智清净故大慈清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò dào xiàng zhì yī qiè xiàng
何以故？若一切智智清净，若道相智、一切相

zhì qīng jìng ruò dà cí qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
智 清 净， 若 大 慈 清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、 无
duàn gù
断 故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī qiè tuó luó ní mén qīng
“ 善 现， 一 切 智 智 清 净 故 一 切 陀 罗 尼 门 清
jìng yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng gù dà cí qīng jìng hé yǐ gù ruò
净， 一 切 陀 罗 尼 门 清 净 故 大 慈 清 净。 何 以 故？ 若
yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng ruò dà cí qīng
一 切 智 智 清 净， 若 一 切 陀 罗 尼 门 清 净， 若 大 慈 清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净， 无 二、 无 二 分、 无 别、 无 断 故。 一 切 智 智 清
jìng gù yī qiè sān mó dì mén qīng jìng yī qiè sān mó dì mén qīng jìng gù
净 故 一 切 三 摩 地 门 清 净， 一 切 三 摩 地 门 清 净 故
dà cí qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò yī qiè sān
大 慈 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清 净， 若 一 切 三
mó dì mén qīng jìng ruò dà cí qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
摩 地 门 清 净， 若 大 慈 清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、
wú duàn gù
无 断 故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yù liú guǒ qīng jìng yù liú
“ 善 现， 一 切 智 智 清 净 故 预 流 果 清 净， 预 流
guǒ qīng jìng gù dà cí qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
果 清 净 故 大 慈 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清 净，
ruò yù liú guǒ qīng jìng ruò dà cí qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
若 预 流 果 清 净， 若 大 慈 清 净， 无 二、 无 二 分、 无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī lái bù huán ā
别、 无 断 故。 一 切 智 智 清 净 故 一 来、 不 还、 阿
luó hàn guǒ qīng jìng yī lái bù huán ā luó hàn guǒ qīng jìng gù dà
罗 汉 果 清 净， 一 来、 不 还、 阿 罗 汉 果 清 净 故 大
cí qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò yī lái bù
慈 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清 净， 若 一 来、 不
huán ā luó hàn guǒ qīng jìng ruò dà cí qīng jìng wú èr wú èr
还、 阿 罗 汉 果 清 净， 若 大 慈 清 净， 无 二、 无 二
fēn wú bié wú duàn gù
分、 无 别、 无 断 故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù dú jué pú tí qīng jìng dú
“ 善 现， 一 切 智 智 清 净 故 独 觉 菩 提 清 净， 独

jué pú tí qīngjìng gù dà cí qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
觉菩提清净故大慈清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò dú jué pú tí qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú
清净，若独觉菩提清净，若大慈清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè pú sà mó hē sà
“善现，一切智智清净故一切菩萨摩诃萨

xíngqīngjìng yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng gù dà cí qīngjìng hé
行清净，一切菩萨摩诃萨行清净故大慈清净。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè pú sà mó hē sà xíng
以故？若一切智智清净，若一切菩萨摩诃萨行
qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
清净，若大慈清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhū fó wú shàngzhèngděng
“善现，一切智智清净故诸佛无上正等

pú tí qīngjìng zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng gù dà cí qīng
菩提清净，诸佛无上正等菩提清净故大慈清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò zhū fó wú shàngzhèng
净。何以故？若一切智智清净，若诸佛无上正
děng pú tí qīngjìng ruò dà cí qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
等菩提清净，若大慈清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

fù cì shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè qīngjìng sè
“复次，善现，一切智智清净故色清净，色

qīngjìng gù dà bēiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大悲清净。何以故？若一切智智清净，若
sè qīngjìng ruò dà bēiqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
色清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shòu xiǎng xíng shí qīngjìng
断故。一切智智清净故受、想、行、识清净，
shòu xiǎng xíng shí qīngjìng gù dà bēiqīngjìng hé yǐ gù ruò
受、想、行、识清净故大悲清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shòu xiǎng xíng shí qīngjìng ruò dà
一切智智清净，若受、想、行、识清净，若大

bēi qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
悲清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yǎn chù qīng jìng yǎn chù
“善现，一切智智清净故眼处清净，眼处

qīng jìng gù dà bēi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清净故大悲清净。何以故？若一切智智清净，若

yǎn chù qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
眼处清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù ěr bí shé shēn yì
无断故。一切智智清净故耳、鼻、舌、身、意

chù qīng jìng ěr bí shé shēn yì chù qīng jìng gù dà bēi qīng jìng
处清净，耳、鼻、舌、身、意处清净故大悲清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò ěr bí shé shēn
何以故？若一切智智清净，若耳、鼻、舌、身、

yì chù qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
意处清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sè chù qīng jìng sè chù
“善现，一切智智清净故色处清净，色处

qīng jìng gù dà bēi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清净故大悲清净。何以故？若一切智智清净，若

sè chù qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
色处清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shēng xiāng wèi chù fǎ
无断故。一切智智清净故声、香、味、触、法

chù qīng jìng shēng xiāng wèi chù fǎ chù qīng jìng gù dà bēi qīng
处清净，声、香、味、触、法处清净故大悲清

jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò shēng xiāng wèi
净。何以故？若一切智智清净，若声、香、味、

chù fǎ chù qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
触、法处清净，若大悲清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù
别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yǎn jiè qīng jìng yǎn jiè
“善现，一切智智清净故眼界清净，眼界

qīng jìng gù dà bēi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清净故大悲清净。何以故？若一切智智清净，若

yǎn jiè qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
眼界清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù
无断故。一切智智清净故色界、眼识界及眼触、
yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán
眼触为缘所生诸受清净，色界乃至眼触为缘
suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù dà bēi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故大悲清净。何以故？若一切智
zhì qīng jìng ruò sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng
智清净，若色界乃至眼触为缘所生诸受清净，
ruò dà bēi qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若大悲清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù ěr jiè qīng jìng ěr jiè
“善现，一切智智清净故耳界清净，耳界
qīng jìng gù dà bēi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清净故大悲清净。何以故？若一切智智清净，若
ěr jiè qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
耳界清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
无断故。一切智智清净故声界、耳识界及耳触、
ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán
耳触为缘所生诸受清净，声界乃至耳触为缘
suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù dà bēi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故大悲清净。何以故？若一切智
zhì qīng jìng ruò shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng
智清净，若声界乃至耳触为缘所生诸受清净，
ruò dà bēi qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若大悲清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bí jiè qīng jìng bí jiè
“善现，一切智智清净故鼻界清净，鼻界
qīng jìng gù dà bēi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清净故大悲清净。何以故？若一切智智清净，若
bí jiè qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
鼻界清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
无断故。一切智智清净故香界、鼻识界及鼻触、
bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán
鼻触为缘所生诸受清净，香界乃至鼻触为缘

suǒshēngzhūshòuqīngjìng gù dà bēiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故大悲清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò xiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
智清净，若香界乃至鼻触为缘所生诸受清净，
ruò dà bēiqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若大悲清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shé jiè qīngjìng shé jiè
“善现，一切智智清净故舌界清净，舌界

qīngjìng gù dà bēiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大悲清净。何以故？若一切智智清净，若
shé jiè qīngjìng ruò dà bēiqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
舌界清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wèi jiè shé shí jiè jí shé chù
无断故。一切智智清净故味界、舌识界及舌触、

shé chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng wèi jiè nǎi zhì shé chùwéiyuán
舌触为缘所生诸受清净，味界乃至舌触为缘

suǒshēngzhūshòuqīngjìng gù dà bēiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故大悲清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò wèi jiè nǎi zhì shé chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
智清净，若味界乃至舌触为缘所生诸受清净，

ruò dà bēiqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若大悲清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēn jiè qīngjìng shēn jiè
“善现，一切智智清净故身界清净，身界

qīngjìng gù dà bēiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大悲清净。何以故？若一切智智清净，若

shēn jiè qīngjìng ruò dà bēiqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
身界清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù
无断故。一切智智清净故触界、身识界及身触、

shēn chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng chù jiè nǎi zhì shēn chùwéiyuán
身触为缘所生诸受清净，触界乃至身触为缘

suǒshēngzhūshòuqīngjìng gù dà bēiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故大悲清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò chù jiè nǎi zhì shēn chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
智清净，若触界乃至身触为缘所生诸受清净，

ruò dà bēiqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若大悲清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yì jiè qīngjìng yì jiè
“善现，一切智智清净故意界清净，意界

qīngjìng gù dà bēiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大悲清净。何以故？若一切智智清净，若

yì jiè qīngjìng ruò dà bēiqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
意界清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù
无断故。一切智智清净故法界、意识界及意触、

yì chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuán
意触为缘所生诸受清净，法界乃至意触为缘

suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù dà bēiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故大悲清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng
智清净，若法界乃至意触为缘所生诸受清净，

ruò dà bēiqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若大悲清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dì jiè qīngjìng dì jiè
“善现，一切智智清净故地界清净，地界

qīngjìng gù dà bēiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大悲清净。何以故？若一切智智清净，若

dì jiè qīngjìng ruò dà bēiqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
地界清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shuǐ huǒ fēng kōng shí
无断故。一切智智清净故水、火、风、空、识

jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng gù dà bēiqīng
界清净，水、火、风、空、识界清净故大悲清

jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shuǐ huǒ fēng
净。何以故？若一切智智清净，若水、火、风、

kōng shí jiè qīngjìng ruò dà bēiqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
空、识界清净，若大悲清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù
别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú míngqīngjìng wú míng
“善现，一切智智清净故无明清净，无明

qīngjìng gù dà bēiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大悲清净。何以故？若一切智智清净，若

wú míngqīngjìng ruò dà bēiqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
无明清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù xíng shí míng sè liù chù
无断故。一切智智清净故行、识、名色、六处、
chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo qīng
触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼清
jìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo qīng jìng gù dà bēi qīng jìng
净，行乃至老死愁叹苦忧恼清净故大悲清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
何以故？若一切智智清净，若行乃至老死愁叹
kǔ yōunǎo qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
苦忧恼清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bù shī bō luó mì duō qīng
“善现，一切智智清净故布施波罗蜜多清
jìng bù shī bō luó mì duō qīng jìng gù dà bēi qīng jìng hé yǐ gù ruò
净，布施波罗蜜多清净故大悲清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò bù shī bō luó mì duō qīng jìng ruò dà bēi qīng
一切智智清净，若布施波罗蜜多清净，若大悲清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清
jìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō qīng
净故净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多清
jìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō qīng jìng gù dà bēi qīng jìng hé
净，净戒乃至般若波罗蜜多清净故大悲清净。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì
以故？若一切智智清净，若净戒乃至般若波罗蜜
duō qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
多清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù nèi kōng qīng jìng nèi kōng
“善现，一切智智清净故内空清净，内空
qīng jìng gù dà bēi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清净故大悲清净。何以故？若一切智智清净，若
nèi kōng qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
内空清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wài kōng nèi wài kōng kōng kōng
无断故。一切智智清净故外空、内外空、空空、

dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng
大空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、
wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng
无际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìng kōng wú xìng zì xìng kōng qīng jìng wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng
性空、无性自性空清净，外空乃至无性自性空
qīng jìng gù dà bēi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清净故大悲清净。何以故？若一切智智清净，若
wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng wú èr
外空乃至无性自性空清净，若大悲清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù zhēn rú qīng jìng zhēn rú
“善现，一切智智清净故真如清净，真如

qīng jìng gù dà bēi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清净故大悲清净。何以故？若一切智智清净，若
zhēn rú qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
真如清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng
无断故。一切智智清净故法界、法性、不虚妄
xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù
性、不变异性、平等性、离生性、法定、法住、
shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīng jìng fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì
实际、虚空界、不思議界清净，法界乃至不思議
jiè qīng jìng gù dà bēi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
界清净故大悲清净。何以故？若一切智智清净，
ruò fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng wú èr
若法界乃至不思議界清净，若大悲清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù kǔ shèng dì qīng jìng kǔ
“善现，一切智智清净故苦圣谛清净，苦

shèng dì qīng jìng gù dà bēi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
圣谛清净故大悲清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò kǔ shèng dì qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng wú èr wú èr
净，若苦圣谛清净，若大悲清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù jí miè dào
分、无别、无断故。一切智智清净故集、灭、道

shèng dì qīng jìng jí miè dào shèng dì qīng jìng gù dà bēi qīng jìng
圣谛清净，集、灭、道圣谛清净故大悲清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò jí miè dào shèng dì
何以故？若一切智智清净，若集、灭、道圣谛

qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、无断

gù
故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì jìng lǜ qīng jìng sì jìng
“善现，一切智智清净故四静虑清净，四静

lǜ qīng jìng gù dà bēi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
虑清净故大悲清净。何以故？若一切智智清净，

ruò sì jìng lǜ qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
若四静虑清净，若大悲清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì wú liàng sì wú sè
别、无断故。一切智智清净故四无量、四无色

dìng qīng jìng sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng gù dà bēi qīng jìng
定清净，四无量、四无色定清净故大悲清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò sì wú liàng sì wú sè dìng
何以故？若一切智智清净，若四无量、四无色定

qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、无断

gù
故。

大般若波罗蜜多经卷第二百七十六

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì èr bǎi qī shí qī
大般若波罗蜜多经卷第二百七十七

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn nán xìn jiě pǐn dì sān shí sì zhī jiǔ shí liù
初分难信解品第三十四之九十六

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bā jiě tuō qīng jìng bā jiě
“善现，一切智智清净故八解脱清净，八解

tuō qīng jìng gù dà bēi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
脱清净故大悲清净。何以故？若一切智智清净，

ruò bā jiě tuō qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
若八解脱清净，若大悲清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bā shèng chù jiǔ cì dì
别、无断故。一切智智清净故八胜处、九次第

dìng shí biàn chù qīng jìng bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù
定、十遍处清净，八胜处、九次第定、十遍处

qīng jìng gù dà bēi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清净故大悲清净。何以故？若一切智智清净，若

bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng
八胜处、九次第定、十遍处清净，若大悲清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì niàn zhù qīng jìng sì
“善现，一切智智清净故四念住清净，四

niàn zhù qīng jìng gù dà bēi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
念住清净故大悲清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò sì niàn zhù qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng wú èr wú èr fēn
净，若四念住清净，若大悲清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì zhèng duàn sì shén
无别、无断故。一切智智清净故四正断、四神

zú wǔ gēn wǔ lì qī dēng jué zhī bā shèng dào zhī qīng jìng
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支清净，

sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī qīng jìng gù dà bēi qīng jìng hé yǐ
四正断乃至八圣道支清净故大悲清净。何以

gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào
故？若一切智智清净，若四正断乃至八圣道
zhī qīngjìng ruò dà bēi qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
支清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng
“善现，一切智智清净故空解脱门清净，
kōng jiě tuō mén qīngjìng gù dà bēi qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
空解脱门清净故大悲清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng ruò dà bēi qīngjìng wú èr
智清净，若空解脱门清净，若大悲清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú xiàng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故无相、
wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng gù
无愿解脱门清净，无相、无愿解脱门清净故
dà bēi qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wú xiàng
大悲清净。何以故？若一切智智清净，若无相、
wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng ruò dà bēi qīngjìng wú èr wú èr fēn
无愿解脱门清净，若大悲清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng pú
“善现，一切智智清净故菩萨十地清净，菩
sà shí dì qīngjìng gù dà bēi qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
萨十地清净故大悲清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng ruò dà bēi qīngjìng wú èr wú
清净，若菩萨十地清净，若大悲清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wǔ yǎn qīngjìng wǔ yǎn
“善现，一切智智清净故五眼清净，五眼
qīngjìng gù dà bēi qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大悲清净。何以故？若一切智智清净，若
wǔ yǎn qīngjìng ruò dà bēi qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
五眼清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù liù shéntōng qīngjìng liù shéntōng
无断故。一切智智清净故六神通清净，六神通

qīngjìng gù dà bēiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清 净 故 大 悲 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清 净， 若
liù shéntōngqīngjìng ruò dà bēiqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
六 神 通 清 净， 若 大 悲 清 净， 无 二、 无 二 分、 无
bié wú duàn gù
别、 无 断 故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng fó shí
“ 善 现， 一 切 智 智 清 净 故 佛 十 力 清 净， 佛 十

lì qīngjìng gù dà bēiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
力 清 净 故 大 悲 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清 净，
ruò fó shí lì qīngjìng ruò dà bēiqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若 佛 十 力 清 净， 若 大 悲 清 净， 无 二、 无 二 分、 无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú suǒ wèi sì wú ài
别、 无 断 故。 一 切 智 智 清 净 故 四 无 所 畏、 四 无 碍

jiě dà cí dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng sì
解、 大 慈、 大 喜、 大 舍、 十 八 佛 不 共 法 清 净， 四

wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng gù dà bēiqīngjìng hé
无 所 畏 乃 至 十 八 佛 不 共 法 清 净 故 大 悲 清 净。 何

yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó
以 故？ 若 一 切 智 智 清 净， 若 四 无 所 畏 乃 至 十 八 佛

bú gòng fǎ qīngjìng ruò dà bēiqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
不 共 法 清 净， 若 大 悲 清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、

wú duàn gù
无 断 故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng
“ 善 现， 一 切 智 智 清 净 故 无 忘 失 法 清 净，

wú wàng shī fǎ qīngjìng gù dà bēiqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
无 忘 失 法 清 净 故 大 悲 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智

zhì qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng ruò dà bēiqīngjìng wú èr
智 清 净， 若 无 忘 失 法 清 净， 若 大 悲 清 净， 无 二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù héngzhù
无 二 分、 无 别、 无 断 故。 一 切 智 智 清 净 故 恒 住

shěxìngqīngjìng héngzhù shěxìngqīngjìng gù dà bēiqīngjìng hé yǐ gù
舍 性 清 净， 恒 住 舍 性 清 净 故 大 悲 清 净。 何 以 故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng ruò dà bēiqīng
若 一 切 智 智 清 净， 若 恒 住 舍 性 清 净， 若 大 悲 清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净， 无 二、 无 二 分、 无 别、 无 断 故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè zhì zhì qīngjìng yī qiè
“善现，一切智智清净故一切智清净，一切

zhì qīngjìng gù dà bēi qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
智清净故大悲清净。何以故？若一切智智清净，

ruò yī qiè zhì qīngjìng ruò dà bēi qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若一切智清净，若大悲清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dào xiàng zhì yī qiè xiàng
别、无断故。一切智智清净故道相智、一切相

zhì qīngjìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng gù dà bēi qīngjìng
智清净，道相智、一切相智清净故大悲清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò dào xiàng zhì yī qiè xiàng
何以故？若一切智智清净，若道相智、一切相

zhì qīngjìng ruò dà bēi qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
智清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù
断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè tuó luó ní ménqīng
“善现，一切智智清净故一切陀罗尼门清

jìng yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng gù dà bēi qīngjìng hé yǐ gù ruò
净，一切陀罗尼门清净故大悲清净。何以故？若

yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng ruò dà bēi qīng
一切智智清净，若一切陀罗尼门清净，若大悲清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清

jìng gù yī qiè sān mó dì ménqīngjìng yī qiè sān mó dì ménqīngjìng gù
净故一切三摩地门清净，一切三摩地门清净故

dà bēi qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè sān
大悲清净。何以故？若一切智智清净，若一切三

mó dì ménqīngjìng ruò dà bēi qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
摩地门清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yù liú guǒqīngjìng yù liú
“善现，一切智智清净故预流果清净，预流

guǒqīngjìng gù dà bēi qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
果清净故大悲清净。何以故？若一切智智清净，

ruò yù liú guǒqīngjìng ruò dà bēi qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若预流果清净，若大悲清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī lái bù huán ā
别、无断故。一切智智清净故一来、不还、阿
luó hàn guǒ qīng jìng yī lái bù huán ā luó hàn guǒ qīng jìng gù dà
罗汉果清净，一来、不还、阿罗汉果清净故大
bēi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò yī lái bù
悲清净。何以故？若一切智智清净，若一来、不
huán ā luó hàn guǒ qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng wú èr wú èr
还、阿罗汉果清净，若大悲清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù dú jué pú tí qīng jìng dú
“善现，一切智智清净故独觉菩提清净，独
jué pú tí qīng jìng gù dà bēi qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
觉菩提清净故大悲清净。何以故？若一切智智
qīng jìng ruò dú jué pú tí qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng wú èr wú
清净，若独觉菩提清净，若大悲清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī qiè pú sà mó hē sà
“善现，一切智智清净故一切菩萨摩诃萨
xíng qīng jìng yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng gù dà bēi qīng jìng hé
行清净，一切菩萨摩诃萨行清净故大悲清净。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò yī qiè pú sà mó hē sà xíng
以故？若一切智智清净，若一切菩萨摩诃萨行
qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù zhū fó wú shàng zhèng děng
“善现，一切智智清净故诸佛无上正等
pú tí qīng jìng zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng gù dà bēi qīng
菩提清净，诸佛无上正等菩提清净故大悲清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò zhū fó wú shàng zhèng
净。何以故？若一切智智清净，若诸佛无上正
děng pú tí qīng jìng ruò dà bēi qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
等菩提清净，若大悲清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

fù cì shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè qīngjìng sè
“复次，善现，一切智智清净故色清净，色
qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大喜清净。何以故？若一切智智清净，若
sè qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
色清净，若大喜清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shòu xiǎng xíng shí qīngjìng
断故。一切智智清净故受、想、行、识清净，
shòu xiǎng xíng shí qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù ruò
受、想、行、识清净故大喜清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shòu xiǎng xíng shí qīngjìng ruò dà
一切智智清净，若受、想、行、识清净，若大
xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
喜清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎnchùqīngjìng yǎnchù
“善现，一切智智清净故眼处清净，眼处
qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大喜清净。何以故？若一切智智清净，若
yǎnchùqīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
眼处清净，若大喜清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr bí shé shēn yì
无断故。一切智智清净故耳、鼻、舌、身、意
chùqīngjìng ěr bí shé shēn yì chùqīngjìng gù dà xǐ qīngjìng
处清净，耳、鼻、舌、身、意处清净故大喜清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò ěr bí shé shēn
何以故？若一切智智清净，若耳、鼻、舌、身、
yì chùqīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
意处清净，若大喜清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè chùqīngjìng sè chù
“善现，一切智智清净故色处清净，色处
qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大喜清净。何以故？若一切智智清净，若
sè chùqīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
色处清净，若大喜清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng xiāng wèi chù fǎ
无断故。一切智智清净故声、香、味、触、法

chù qīng jìng shēng xiāng wèi chù fǎ chù qīng jìng gù dà xǐ qīng
处 清 净， 声、 香、 味、 触、 法 处 清 净 故 大 喜 清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò shēng xiāng wèi
净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清 净， 若 声、 香、 味、
chù fǎ chù qīng jìng ruò dà xǐ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
触、 法 处 清 净， 若 大 喜 清 净， 无 二、 无 二 分、 无
bié wú duàn gù
别、 无 断 故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yǎn jiè qīng jìng yǎn jiè
“ 善 现， 一 切 智 智 清 净 故 眼 界 清 净， 眼 界
qīng jìng gù dà xǐ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清 净 故 大 喜 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清 净， 若
yǎn jiè qīng jìng ruò dà xǐ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
眼 界 清 净， 若 大 喜 清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù
无 断 故。 一 切 智 智 清 净 故 色 界、 眼 识 界 及 眼 触、
yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán
眼 触 为 缘 所 生 诸 受 清 净， 色 界 乃 至 眼 触 为 缘
suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù dà xǐ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所 生 诸 受 清 净 故 大 喜 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智
zhì qīng jìng ruò sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng
智 清 净， 若 色 界 乃 至 眼 触 为 缘 所 生 诸 受 清 净，
ruò dà xǐ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若 大 喜 清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、 无 断 故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù ěr jiè qīng jìng ěr jiè
“ 善 现， 一 切 智 智 清 净 故 耳 界 清 净， 耳 界
qīng jìng gù dà xǐ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清 净 故 大 喜 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清 净， 若
ěr jiè qīng jìng ruò dà xǐ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
耳 界 清 净， 若 大 喜 清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
无 断 故。 一 切 智 智 清 净 故 声 界、 耳 识 界 及 耳 触、
ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán
耳 触 为 缘 所 生 诸 受 清 净， 声 界 乃 至 耳 触 为 缘
suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù dà xǐ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所 生 诸 受 清 净 故 大 喜 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智
zhì qīng jìng ruò shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng
智 清 净， 若 声 界 乃 至 耳 触 为 缘 所 生 诸 受 清 净，

ruò dà xǐ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若大喜清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bí jiè qīng jìng bí jiè
“善现，一切智智清净故鼻界清净，鼻界

qīng jìng gù dà xǐ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清净故大喜清净。何以故？若一切智智清净，若

bí jiè qīng jìng ruò dà xǐ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
鼻界清净，若大喜清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
无断故。一切智智清净故香界、鼻识界及鼻触、

bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán
鼻触为缘所生诸受清净，香界乃至鼻触为缘

suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù dà xǐ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故大喜清净。何以故？若一切智

zhì qīng jìng ruò xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng
智清净，若香界乃至鼻触为缘所生诸受清净，

ruò dà xǐ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若大喜清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shé jiè qīng jìng shé jiè
“善现，一切智智清净故舌界清净，舌界

qīng jìng gù dà xǐ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清净故大喜清净。何以故？若一切智智清净，若

shé jiè qīng jìng ruò dà xǐ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
舌界清净，若大喜清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wèi jiè shé shí jiè jí shé chù
无断故。一切智智清净故味界、舌识界及舌触、

shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán
舌触为缘所生诸受清净，味界乃至舌触为缘

suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù dà xǐ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故大喜清净。何以故？若一切智

zhì qīng jìng ruò wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng
智清净，若味界乃至舌触为缘所生诸受清净，

ruò dà xǐ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若大喜清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shēn jiè qīng jìng shēn jiè
“善现，一切智智清净故身界清净，身界

qīng jìng gù dà xǐ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清净故大喜清净。何以故？若一切智智清净，若

shēn jiè qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
身界清净，若大喜清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù
无断故。一切智智清净故触界、身识界及身触、
shēnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng chù jiè nǎi zhì shēnchù wéiyuán
身触为缘所生诸受清净，触界乃至身触为缘
suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故大喜清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò chù jiè nǎi zhì shēnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng
智清净，若触界乃至身触为缘所生诸受清净，
ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若大喜清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yì jiè qīngjìng yì jiè
“善现，一切智智清净故意界清净，意界
qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大喜清净。何以故？若一切智智清净，若
yì jiè qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
意界清净，若大喜清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù
无断故。一切智智清净故法界、意识界及意触、
yì chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuán
意触为缘所生诸受清净，法界乃至意触为缘
suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故大喜清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng
智清净，若法界乃至意触为缘所生诸受清净，
ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若大喜清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dì jiè qīngjìng dì jiè
“善现，一切智智清净故地界清净，地界
qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大喜清净。何以故？若一切智智清净，若
dì jiè qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
地界清净，若大喜清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shuǐ huǒ fēng kōng shí
无断故。一切智智清净故水、火、风、空、识
jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng gù dà xǐ qīng
界清净，水、火、风、空、识界清净故大喜清

jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò shuǐ huǒ fēng
净。何以故？若一切智智清净，若水、火、风、
kōng shí jiè qīng jìng ruò dà xǐ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
空、识界清净，若大喜清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wú míng qīng jìng wú míng
“善现，一切智智清净故无明清净，无明
qīng jìng gù dà xǐ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清净故大喜清净。何以故？若一切智智清净，若
wú míng qīng jìng ruò dà xǐ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
无明清净，若大喜清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù xíng shí míng sè liù chù
无断故。一切智智清净故行、识、名色、六处、
chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo qīng
触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼清
jìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo qīng jìng gù dà xǐ qīng jìng
净，行乃至老死愁叹苦忧恼清净故大喜清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
何以故？若一切智智清净，若行乃至老死愁叹
kǔ yōu nǎo qīng jìng ruò dà xǐ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
苦忧恼清净，若大喜清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bù shī bō luó mì duō qīng
“善现，一切智智清净故布施波罗蜜多清
jìng bù shī bō luó mì duō qīng jìng gù dà xǐ qīng jìng hé yǐ gù ruò
净，布施波罗蜜多清净故大喜清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò bù shī bō luó mì duō qīng jìng ruò dà xǐ qīng
一切智智清净，若布施波罗蜜多清净，若大喜清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清
jìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō qīng
净故净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多清
jìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō qīng jìng gù dà xǐ qīng jìng hé
净，净戒乃至般若波罗蜜多清净故大喜清净。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì
以故？若一切智智清净，若净戒乃至般若波罗蜜

duō qīng jìng ruò dà xǐ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
多清静，若大喜清静，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù nèi kōng qīng jìng nèi kōng
“善现，一切智智清静故内空清静，内空

qīng jìng gù dà xǐ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清静故大喜清静。何以故？若一切智智清静，若

nèi kōng qīng jìng ruò dà xǐ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
内空清静，若大喜清静，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wài kōng nèi wài kōng kōng kōng
无断故。一切智智清静故外空、内外空、空空、

dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng
大空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、

wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng
无际空、散空、无变异空、本性空、自相空、

gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自

xìng kōng wú xìng zì xìng kōng qīng jìng wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng
性空、无性自性空清静，外空乃至无性自性空

qīng jìng gù dà xǐ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清静故大喜清静。何以故？若一切智智清静，若

wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng qīng jìng ruò dà xǐ qīng jìng wú èr
外空乃至无性自性空清静，若大喜清静，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù zhēn rú qīng jìng zhēn rú
“善现，一切智智清静故真如清静，真如

qīng jìng gù dà xǐ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清静故大喜清静。何以故？若一切智智清静，若

zhēn rú qīng jìng ruò dà xǐ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
真如清静，若大喜清静，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng
无断故。一切智智清静故法界、法性、不虚妄

xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù
性、不变异性、平等性、离生性、法定、法住、

shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīng jìng fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì
实际、虚空界、不思議界清静，法界乃至不思議

jiè qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
界清净故大喜清净。何以故？若一切智智清净，
ruò fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr
若法界乃至不思議界清净，若大喜清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kǔ shèng dì qīngjìng kǔ
“善现，一切智智清净故苦圣谛清净，苦
shèng dì qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
圣谛清净故大喜清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò kǔ shèng dì qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr
净，若苦圣谛清净，若大喜清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù jí miè dào
分、无别、无断故。一切智智清净故集、灭、道
shèng dì qīngjìng jí miè dàoshèng dì qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng
圣谛清净，集、灭、道圣谛清净故大喜清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò jí miè dàoshèng dì
何以故？若一切智智清净，若集、灭、道圣谛
qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
清净，若大喜清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì jìng lǜ qīngjìng sì jìng
“善现，一切智智清净故四静虑清净，四静
lǜ qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
虑清净故大喜清净。何以故？若一切智智清净，
ruò sì jìng lǜ qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若四静虑清净，若大喜清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú liàng sì wú sè
别、无断故。一切智智清净故四无量、四无色
dìngqīngjìng sì wú liàng sì wú sè dìngqīngjìng gù dà xǐ qīngjìng
定清净，四无量、四无色定清净故大喜清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì wú liàng sì wú sè dìng
何以故？若一切智智清净，若四无量、四无色定
qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
清净，若大喜清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā jiě tuō qīngjìng bā jiě
“善现，一切智智清净故八解脱清净，八解

tuō qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
脱清净故大喜清净。何以故？若一切智智清净，

ruò bā jiě tuō qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若八解脱清净，若大喜清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā shèngchù jiǔ cì dì
别、无断故。一切智智清净故八胜处、九次第

dìng shí biànchù qīngjìng bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
定、十遍处清净，八胜处、九次第定、十遍处

qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大喜清净。何以故？若一切智智清净，若

bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng
八胜处、九次第定、十遍处清净，若大喜清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì niànzhù qīngjìng sì
“善现，一切智智清净故四念住清净，四

niànzhù qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
念住清净故大喜清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò sì niànzhù qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn
净，若四念住清净，若大喜清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì zhèngduàn sì shén
无别、无断故。一切智智清净故四正断、四神

zú wǔ gēn wǔ lì qī dēngjué zhī bā shèngdào zhī qīngjìng
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支清净，

sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ
四正断乃至八圣道支清净故大喜清净。何以

gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào
故？若一切智智清净，若四正断乃至八圣道

zhī qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
支清净，若大喜清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù
断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng
“善现，一切智智清净故空解脱门清净，

kōng jiě tuō mén qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
空解脱门清净故大喜清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr
智清净，若空解脱门清净，若大喜清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú xiàng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故无相、
wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng gù
无愿解脱门清净，无相、无愿解脱门清净故
dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wú xiàng
大喜清净。何以故？若一切智智清净，若无相、
wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn
无愿解脱门清净，若大喜清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng pú
“善现，一切智智清净故菩萨十地清净，菩
sà shí dì qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
萨十地清净故大喜清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú
清净，若菩萨十地清净，若大喜清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wǔ yǎn qīngjìng wǔ yǎn
“善现，一切智智清净故五眼清净，五眼
qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大喜清净。何以故？若一切智智清净，若
wǔ yǎn qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
五眼清净，若大喜清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù liù shéntōng qīngjìng liù shéntōng
无断故。一切智智清净故六神通清净，六神通
qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大喜清净。何以故？若一切智智清净，若
liù shéntōng qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
六神通清净，若大喜清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng fó shí
“善现，一切智智清净故佛十力清净，佛十
lì qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
力清净故大喜清净。何以故？若一切智智清净，

ruò fó shí lì qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若佛十力清净，若大喜清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú suǒ wèi sì wú ài
别、无断故。一切智智清净故四无所畏、四无碍
jiě dà cí dà bēi dà shě shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng sì
解、大慈、大悲、大舍、十八佛不共法清净，四
wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé
无所畏乃至十八佛不共法清净故大喜清净。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó
以故？若一切智智清净，若四无所畏乃至十八佛
bú gòng fǎ qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
不共法清净，若大喜清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng
“善现，一切智智清净故无忘失法清净，
wú wàng shī fǎ qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
无忘失法清净故大喜清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr
智清净，若无忘失法清净，若大喜清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù héngzhù
无二分、无别、无断故。一切智智清净故恒住
shěxìngqīngjìng héngzhù shěxìngqīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù
舍性清净，恒住舍性清净故大喜清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng ruò dà xǐ qīng
若一切智智清净，若恒住舍性清净，若大喜清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng yī qiè
“善现，一切智智清净故一切智清净，一切
zhì qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
智清净故大喜清净。何以故？若一切智智清净，
ruò yī qiè zhì qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若一切智清净，若大喜清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dào xiàng zhì yī qiè xiàng
别、无断故。一切智智清净故道相智、一切相
zhì qīngjìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng
智清净，道相智、一切相智清净故大喜清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò dào xiàng zhì yī qiè xiàng
何以故？若一切智智清净，若道相智、一切相
zhì qīng jìng ruò dà xǐ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
智清净，若大喜清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī qiè tuó luó ní mén qīng
“善现，一切智智清净故一切陀罗尼门清
jìng yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng gù dà xǐ qīng jìng hé yǐ gù ruò
净，一切陀罗尼门清净故大喜清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng ruò dà xǐ qīng
一切智智清净，若一切陀罗尼门清净，若大喜清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清
jìng gù yī qiè sān mó dì mén qīng jìng yī qiè sān mó dì mén qīng jìng gù
净故一切三摩地门清净，一切三摩地门清净故
dà xǐ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò yī qiè sān
大喜清净。何以故？若一切智智清净，若一切三
mó dì mén qīng jìng ruò dà xǐ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
摩地门清净，若大喜清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yù liú guǒ qīng jìng yù liú
“善现，一切智智清净故预流果清净，预流
guǒ qīng jìng gù dà xǐ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
果清净故大喜清净。何以故？若一切智智清净，
ruò yù liú guǒ qīng jìng ruò dà xǐ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
若预流果清净，若大喜清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī lái bù huán ā
别、无断故。一切智智清净故一来、不还、阿
luó hàn guǒ qīng jìng yī lái bù huán ā luó hàn guǒ qīng jìng gù dà
罗汉果清净，一来、不还、阿罗汉果清净故大
xǐ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò yī lái bù
喜清净。何以故？若一切智智清净，若一来、不
huán ā luó hàn guǒ qīng jìng ruò dà xǐ qīng jìng wú èr wú èr
还、阿罗汉果清净，若大喜清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dú jué pú tí qīngjìng dú
“善现，一切智智清净故独觉菩提清净，独

jué pú tí qīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
觉菩提清净故大喜清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò dú jué pú tí qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú
清净，若独觉菩提清净，若大喜清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè pú sà mó hē sà
“善现，一切智智清净故一切菩萨摩诃萨

xíngqīngjìng yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng gù dà xǐ qīngjìng hé
行清净，一切菩萨摩诃萨行清净故大喜清净。何

yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè pú sà mó hē sà xíng
以故？若一切智智清净，若一切菩萨摩诃萨行

qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
清净，若大喜清净，无二、无二分、无别、无断

gù
故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhū fó wú shàngzhèngděng
“善现，一切智智清净故诸佛无上正等

pú tí qīngjìng zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng gù dà xǐ qīng
菩提清净，诸佛无上正等菩提清净故大喜清

jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò zhū fó wú shàngzhèng
净。何以故？若一切智智清净，若诸佛无上正

děng pú tí qīngjìng ruò dà xǐ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
等菩提清净，若大喜清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

fù cì shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè qīngjìng sè
“复次，善现，一切智智清净故色清净，色

qīngjìng gù dà shěqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大舍清净。何以故？若一切智智清净，若

sè qīngjìng ruò dà shěqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
色清净，若大舍清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shòu xiǎng xíng shí qīngjìng
断故。一切智智清净故受、想、行、识清净，

shòu xiǎng xíng shí qīngjìng gù dà shěqīngjìng hé yǐ gù ruò
受、想、行、识清净故大舍清净。何以故？若

yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shòu xiǎng xíng shí qīngjìng ruò dà
一切智智清净，若受、想、行、识清净，若大
shě qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
舍清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎnchù qīngjìng yǎnchù
“善现，一切智智清净故眼处清净，眼处

qīngjìng gù dà shě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大舍清净。何以故？若一切智智清净，若

yǎnchù qīngjìng ruò dà shě qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
眼处清净，若大舍清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr bí shé shēn yì
无断故。一切智智清净故耳、鼻、舌、身、意

chù qīngjìng ěr bí shé shēn yì chù qīngjìng gù dà shě qīngjìng
处清净，耳、鼻、舌、身、意处清净故大舍清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò ěr bí shé shēn
何以故？若一切智智清净，若耳、鼻、舌、身、

yì chù qīngjìng ruò dà shě qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
意处清净，若大舍清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè chù qīngjìng sè chù
“善现，一切智智清净故色处清净，色处

qīngjìng gù dà shě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大舍清净。何以故？若一切智智清净，若

sè chù qīngjìng ruò dà shě qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
色处清净，若大舍清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng xiāng wèi chù fǎ
无断故。一切智智清净故声、香、味、触、法

chù qīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ chù qīngjìng gù dà shě qīng
处清净，声、香、味、触、法处清净故大舍清

jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shēng xiāng wèi
净。何以故？若一切智智清净，若声、香、味、

chù fǎ chù qīngjìng ruò dà shě qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
触、法处清净，若大舍清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù
别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè
“善现，一切智智清净故眼界清净，眼界

qīngjìng gù dà shě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清**净**故大舍清**净**。何以故？若一切智智清**净**，若
yǎn jiè qīngjìng ruò dà shě qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
眼**界**清**净**，若大舍清**净**，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù
无断故。一切智智清**净**故色**界**、眼识**界**及眼触、
yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán
眼触为缘所生诸受清**净**，色**界**乃至眼触为缘
suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù dà shě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清**净**故大舍清**净**。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng
智清**净**，若色**界**乃至眼触为缘所生诸受清**净**，
ruò dà shě qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若大舍清**净**，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr jiè qīngjìng ěr jiè
“善现，一切智智清**净**故耳**界**清**净**，耳**界**

qīngjìng gù dà shě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清**净**故大舍清**净**。何以故？若一切智智清**净**，若
ěr jiè qīngjìng ruò dà shě qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
耳**界**清**净**，若大舍清**净**，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
无断故。一切智智清**净**故声**界**、耳识**界**及耳触、
ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán
耳触为缘所生诸受清**净**，声**界**乃至耳触为缘
suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù dà shě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清**净**故大舍清**净**。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng
智清**净**，若声**界**乃至耳触为缘所生诸受清**净**，
ruò dà shě qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若大舍清**净**，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bí jiè qīngjìng bí jiè
“善现，一切智智清**净**故鼻**界**清**净**，鼻**界**

qīngjìng gù dà shě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清**净**故大舍清**净**。何以故？若一切智智清**净**，若
bí jiè qīngjìng ruò dà shě qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
鼻**界**清**净**，若大舍清**净**，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
无断故。一切智智清**净**故香**界**、鼻识**界**及鼻触、

bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng xiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuán
鼻触为缘所生诸受清净，香界乃至鼻触为缘
suǒshēngzhūshòuqīngjìng gù dà shěqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故大舍清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò xiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
智清净，若香界乃至鼻触为缘所生诸受清净，
ruò dà shěqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若大舍清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shé jiè qīngjìng shé jiè
“善现，一切智智清净故舌界清净，舌界
qīngjìng gù dà shěqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大舍清净。何以故？若一切智智清净，若
shé jiè qīngjìng ruò dà shěqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
舌界清净，若大舍清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wèi jiè shé shí jiè jí shé chù
无断故。一切智智清净故味界、舌识界及舌触、
shé chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng wèi jiè nǎi zhì shé chùwéiyuán
舌触为缘所生诸受清净，味界乃至舌触为缘
suǒshēngzhūshòuqīngjìng gù dà shěqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故大舍清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò wèi jiè nǎi zhì shé chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
智清净，若味界乃至舌触为缘所生诸受清净，
ruò dà shěqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若大舍清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēn jiè qīngjìng shēn jiè
“善现，一切智智清净故身界清净，身界
qīngjìng gù dà shěqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大舍清净。何以故？若一切智智清净，若
shēn jiè qīngjìng ruò dà shěqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
身界清净，若大舍清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù
无断故。一切智智清净故触界、身识界及身触、
shēn chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng chù jiè nǎi zhì shēn chùwéiyuán
身触为缘所生诸受清净，触界乃至身触为缘
suǒshēngzhūshòuqīngjìng gù dà shěqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故大舍清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò chù jiè nǎi zhì shēn chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
智清净，若触界乃至身触为缘所生诸受清净，

ruò dà shě qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若大舍清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yì jiè qīng jìng yì jiè
“善现，一切智智清净故意界清净，意界

qīng jìng gù dà shě qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清净故大舍清净。何以故？若一切智智清净，若

yì jiè qīng jìng ruò dà shě qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
意界清净，若大舍清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù
无断故。一切智智清净故法界、意识界及意触、

yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán
意触为缘所生诸受清净，法界乃至意触为缘

suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù dà shě qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
所生诸受清净故大舍清净。何以故？若一切智

zhì qīng jìng ruò fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng
智清净，若法界乃至意触为缘所生诸受清净，

ruò dà shě qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若大舍清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù dì jiè qīng jìng dì jiè
“善现，一切智智清净故地界清净，地界

qīng jìng gù dà shě qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清净故大舍清净。何以故？若一切智智清净，若

dì jiè qīng jìng ruò dà shě qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
地界清净，若大舍清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shuǐ huǒ fēng kōng shí
无断故。一切智智清净故水、火、风、空、识

jiè qīng jìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīng jìng gù dà shě qīng
界清净，水、火、风、空、识界清净故大舍清

jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò shuǐ huǒ fēng
净。何以故？若一切智智清净，若水、火、风、

kōng shí jiè qīng jìng ruò dà shě qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
空、识界清净，若大舍清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù
别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wú míng qīng jìng wú míng
“善现，一切智智清净故无明清净，无明

qīng jìng gù dà shě qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清净故大舍清净。何以故？若一切智智清净，若

wú míngqīngjìng ruò dà shěqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
无明 清净，若大舍 清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù xíng shí míng sè liù chù
无断故。一切智智 清净故行、识、名色、六处、
chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqing
触、受、爱、取、有、生、老死 愁叹 苦忧恼清
jìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqingjìng gù dà shěqīngjìng
净，行乃至老死 愁叹 苦忧恼 清净故大舍 清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn
何以故？若一切智智 清净，若行乃至老死 愁叹
kǔ yōunǎoqingjìng ruò dà shěqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
苦忧恼 清净，若大舍 清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bù shī bō luó mì duōqing
“善现，一切智智 清净故 布施波罗蜜多清
jìng bù shī bō luó mì duōqingjìng gù dà shěqīngjìng hé yǐ gù ruò
净，布施波罗蜜多 清净故大舍 清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò bù shī bō luó mì duōqingjìng ruò dà shěqīng
一切智智 清净，若布施波罗蜜多 清净，若大舍清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清
jìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duōqing
净故 净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多清
jìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqingjìng gù dà shěqīngjìng hé
净，净戒乃至般若波罗蜜多 清净故大舍 清净。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì
以故？若一切智智 清净，若净戒乃至般若波罗蜜
duōqingjìng ruò dà shěqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
多 清净，若大舍 清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù nèi kōngqīngjìng nèi kōng
“善现，一切智智 清净故 内空 清净，内空
qīngjìng gù dà shěqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大舍 清净。何以故？若一切智智 清净，若
nèi kōngqīngjìng ruò dà shěqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
内空 清净，若大舍 清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wài kōng nèi wài kōng kōng kōng
无断故。一切智智清净故外空、内外空、空空、
dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng
大空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、
wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng
无际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìng kōng wú xìng zì xìng kōng qīng jìng wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng
性空、无性自性空清净，外空乃至无性自性空
qīng jìng gù dà shě qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清净故大舍清净。何以故？若一切智智清净，若
wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng qīng jìng ruò dà shě qīng jìng wú èr
外空乃至无性自性空清净，若大舍清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù zhēn rú qīng jìng zhēn rú
“善现，一切智智清净故真如清净，真如
qīng jìng gù dà shě qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
清净故大舍清净。何以故？若一切智智清净，若
zhēn rú qīng jìng ruò dà shě qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
真如清净，若大舍清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng
无断故。一切智智清净故法界、法性、不虚妄
xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù
性、不变异性、平等性、离生性、法定、法住、
shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīng jìng fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì
实际、虚空界、不思議界清净，法界乃至不
jiè qīng jìng gù dà shě qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
界清净故大舍清净。何以故？若一切智智清
ruò fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīng jìng ruò dà shě qīng jìng wú èr
若法界乃至不
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù kǔ shèng dì qīng jìng kǔ
“善现，一切智智清净故苦圣谛清净，苦
shèng dì qīng jìng gù dà shě qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
圣谛清净故大舍清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò kǔ shèng dì qīngjìng ruò dà shěqīngjìng wú èr wú èr
净，若苦圣谛清净，若大舍清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù jí miè dào
分、无别、无断故。一切智智清净故集、灭、道
shèng dì qīngjìng jí miè dàoshèng dì qīngjìng gù dà shěqīngjìng
圣谛清净，集、灭、道圣谛清净故大舍清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò jí miè dàoshèng dì
何以故？若一切智智清净，若集、灭、道圣谛
qīngjìng ruò dà shěqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
清净，若大舍清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì jìng lǜ qīngjìng sì jìng
“善现，一切智智清净故四静虑清净，四静

lǜ qīngjìng gù dà shěqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
虑清净故大舍清净。何以故？若一切智智清净，
ruò sì jìng lǜ qīngjìng ruò dà shěqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若四静虑清净，若大舍清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú liàng sì wú sè
别、无断故。一切智智清净故四无量、四无色

dìngqīngjìng sì wú liàng sì wú sè dìngqīngjìng gù dà shěqīngjìng
定清净，四无量、四无色定清净故大舍清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì wú liàng sì wú sè dìng
何以故？若一切智智清净，若四无量、四无色定
qīngjìng ruò dà shěqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
清净，若大舍清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā jiě tuōqīngjìng bā jiě
“善现，一切智智清净故八解脱清净，八解

tuōqīngjìng gù dà shěqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
脱清净故大舍清净。何以故？若一切智智清净，
ruò bā jiě tuōqīngjìng ruò dà shěqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若八解脱清净，若大舍清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā shèngchù jiǔ cì dì
别、无断故。一切智智清净故八胜处、九次第

dìng shí biànchùqīngjìng bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
定、十遍处清净，八胜处、九次第定、十遍处

qīngjìng gù dà shě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清 净 故 大 舍 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一 切 智 智 清 净 ， 若
bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù qīngjìng ruò dà shě qīngjìng
八 胜 处 、 九 次 第 定 、 十 遍 处 清 净 ， 若 大 舍 清 净 ，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì niànzhù qīngjìng sì
“ 善 现 ， 一 切 智 智 清 净 故 四 念 住 清 净 ， 四

niànzhù qīngjìng gù dà shě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
念 住 清 净 故 大 舍 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一 切 智 智 清
jìng ruò sì niànzhù qīngjìng ruò dà shě qīngjìng wú èr wú èr fēn
净 ， 若 四 念 住 清 净 ， 若 大 舍 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì zhèngduàn sì shén
无 别 、 无 断 故 。 一 切 智 智 清 净 故 四 正 断 、 四 神
zú wǔ gēn wǔ lì qī dēngjué zhī bā shèngdào zhī qīngjìng
足 、 五 根 、 五 力 、 七 等 觉 支 、 八 圣 道 支 清 净 ，
sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng gù dà shě qīngjìng hé yǐ
四 正 断 乃 至 八 圣 道 支 清 净 故 大 舍 清 净 。 何 以
gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào
故 ？ 若 一 切 智 智 清 净 ， 若 四 正 断 乃 至 八 圣 道
zhī qīngjìng ruò dà shě qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
支 清 净 ， 若 大 舍 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无
duàn gù
断 故 。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng
“ 善 现 ， 一 切 智 智 清 净 故 空 解 脱 门 清 净 ，

kōng jiě tuō mén qīngjìng gù dà shě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
空 解 脱 门 清 净 故 大 舍 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一 切 智
zhì qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng ruò dà shě qīngjìng wú èr
智 清 净 ， 若 空 解 脱 门 清 净 ， 若 大 舍 清 净 ， 无 二 、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú xiàng
无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。 一 切 智 智 清 净 故 无 相 、
wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng gù
无 愿 解 脱 门 清 净 ， 无 相 、 无 愿 解 脱 门 清 净 故
dà shě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wú xiàng
大 舍 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一 切 智 智 清 净 ， 若 无 相 、
wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng ruò dà shě qīngjìng wú èr wú èr fēn
无 愿 解 脱 门 清 净 ， 若 大 舍 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、

wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng pú
“善现，一切智智清净故菩萨十地清净，菩
sà shí dì qīngjìng gù dà shě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
萨十地清净故大舍清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng ruò dà shě qīngjìng wú èr wú
清净，若菩萨十地清净，若大舍清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wǔ yǎn qīngjìng wǔ yǎn
“善现，一切智智清净故五眼清净，五眼
qīngjìng gù dà shě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大舍清净。何以故？若一切智智清净，若
wǔ yǎn qīngjìng ruò dà shě qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
五眼清净，若大舍清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù liù shéntōng qīngjìng liù shéntōng
无断故。一切智智清净故六神通清净，六神通
qīngjìng gù dà shě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
清净故大舍清净。何以故？若一切智智清净，若
liù shéntōng qīngjìng ruò dà shě qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
六神通清净，若大舍清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng fó shí
“善现，一切智智清净故佛十力清净，佛十
lì qīngjìng gù dà shě qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
力清净故大舍清净。何以故？若一切智智清净，
ruò fó shí lì qīngjìng ruò dà shě qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若佛十力清净，若大舍清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú suǒ wèi sì wú ài
别、无断故。一切智智清净故四无所畏、四无碍
jiě dà cí dà bēi dà xǐ shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng sì
解、大慈、大悲、大喜、十八佛不共法清净，四
wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng gù dà shě qīngjìng hé
无所畏乃至十八佛不共法清净故大舍清净。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó
以故？若一切智智清净，若四无所畏乃至十八佛

bú gòng fǎ qīng jìng ruò dà shě qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
不共法清净，若大舍清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wú wàng shī fǎ qīng jìng
“善现，一切智智清净故无忘失法清净，

wú wàng shī fǎ qīng jìng gù dà shě qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
无忘失法清净故大舍清净。何以故？若一切智

zhì qīng jìng ruò wú wàng shī fǎ qīng jìng ruò dà shě qīng jìng wú èr
智清净，若无忘失法清净，若大舍清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù héng zhù
无二分、无别、无断故。一切智智清净故恒住

shě xìng qīng jìng héng zhù shě xìng qīng jìng gù dà shě qīng jìng hé yǐ gù
舍性清净，恒住舍性清净故大舍清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò héng zhù shě xìng qīng jìng ruò dà shě qīng
若一切智智清净，若恒住舍性清净，若大舍清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī qiè zhì qīng jìng yī qiè
“善现，一切智智清净故一切智清净，一切

zhì qīng jìng gù dà shě qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
智清净故大舍清净。何以故？若一切智智清净，

ruò yī qiè zhì qīng jìng ruò dà shě qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
若一切智清净，若大舍清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù dào xiàng zhì yī qiè xiàng
别、无断故。一切智智清净故道相智、一切相

zhì qīng jìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng jìng gù dà shě qīng jìng
智清净，道相智、一切相智清净故大舍清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò dào xiàng zhì yī qiè xiàng
何以故？若一切智智清净，若道相智、一切相

zhì qīng jìng ruò dà shě qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
智清净，若大舍清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù
断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī qiè tuó luó ní mén qīng
“善现，一切智智清净故一切陀罗尼门清

jìng yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng gù dà shě qīng jìng hé yǐ gù ruò
净，一切陀罗尼门清净故大舍清净。何以故？若

yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng ruò dà shěqīng
一切智智清净，若一切陀罗尼门清净，若大舍清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清
jìng gù yī qiè sān mó dì ménqīngjìng yī qiè sān mó dì ménqīngjìng gù
净故一切三摩地门清净，一切三摩地门清净故
dà shěqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè sān
大舍清净。何以故？若一切智智清净，若一切三
mó dì ménqīngjìng ruò dà shěqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
摩地门清净，若大舍清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yù liú guǒqīngjìng yù liú
“善现，一切智智清净故预流果清净，预流
guǒqīngjìng gù dà shěqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
果清净故大舍清净。何以故？若一切智智清净，
ruò yù liú guǒqīngjìng ruò dà shěqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若预流果清净，若大舍清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī lái bù huán ā
别、无断故。一切智智清净故一来、不还、阿
luó hàn guǒqīngjìng yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng gù dà
罗汉果清净，一来、不还、阿罗汉果清净故大
shěqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī lái bù
舍清净。何以故？若一切智智清净，若一来、不
huán ā luó hàn guǒqīngjìng ruò dà shěqīngjìng wú èr wú èr
还、阿罗汉果清净，若大舍清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dú jué pú tí qīngjìng dú
“善现，一切智智清净故独觉菩提清净，独
jué pú tí qīngjìng gù dà shěqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
觉菩提清净故大舍清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò dú jué pú tí qīngjìng ruò dà shěqīngjìng wú èr wú
清净，若独觉菩提清净，若大舍清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè pú sà mó hē sà
“善现，一切智智清净故一切菩萨摩诃萨

xíngqīngjìng yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng gù dà shěqīngjìng hé
行清净，一切菩萨摩诃萨行清净故大舍清净。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè pú sà mó hē sà xíng
以故？若一切智智清净，若一切菩萨摩诃萨行
qīngjìng ruò dà shěqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
清净，若大舍清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhū fó wú shàngzhèngděng
“善现，一切智智清净故诸佛无上正等
pú tí qīngjìng zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng gù dà shěqīng
菩提清净，诸佛无上正等菩提清净故大舍清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò zhū fó wú shàngzhèng
净。何以故？若一切智智清净，若诸佛无上正
děng pú tí qīngjìng ruò dà shěqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
等菩提清净，若大舍清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

大般若波罗蜜多经卷第二百七十七

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì èr bǎi qī shí bā
大般若波罗蜜多经卷第二百七十八

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn nán xìn jiě pǐn dì sān shí sì zhī jiǔ shí qī
初分难信解品第三十四之九十七

fù cì shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sè qīng jìng sè
“复次，善现，一切智智清净故色清净，色
qīng jìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
清净故十八佛不共法清净。何以故？若一切智
zhì qīng jìng ruò sè qīng jìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng wú
智清净，若色清净，若十八佛不共法清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shòu
二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故受、
xiǎng xíng shí qīng jìng shòu xiǎng xíng shí qīng jìng gù shí bā
想、行、识清净，受、想、行、识清净故十八
fó bú gòng fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
佛不共法清净。何以故？若一切智智清净，若
shòu xiǎng xíng shí qīng jìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng
受、想、行、识清净，若十八佛不共法清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yǎn chù qīng jìng yǎn chù
“善现，一切智智清净故眼处清净，眼处
qīng jìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
清净故十八佛不共法清净。何以故？若一切智
zhì qīng jìng ruò yǎn chù qīng jìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng
智清净，若眼处清净，若十八佛不共法清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故
ěr bí shé shēn yì chù qīng jìng ěr bí shé shēn
耳、鼻、舌、身、意处清净，耳、鼻、舌、身、
yì chù qīng jìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī
意处清净故十八佛不共法清净。何以故？若一

qiè zhì zhì qīng jìng ruò ěr bí shé shēn yì chù qīng jìng ruò
切智智清净，若耳、鼻、舌、身、意处清净，若
shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
十八佛不共法清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sè chù qīng jìng sè chù
“善现，一切智智清净故色处清净，色处
qīng jìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
清净故十八佛不共法清净。何以故？若一切智
zhì qīng jìng ruò sè chù qīng jìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng
智清净，若色处清净，若十八佛不共法清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故
shēng xiāng wèi chù fǎ chù qīng jìng shēng xiāng wèi
声、香、味、触、法处清净，声、香、味、
chù fǎ chù qīng jìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò
触、法处清净故十八佛不共法清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò shēng xiāng wèi chù fǎ chù qīng jìng
一切智智清净，若声、香、味、触、法处清净，
ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
若十八佛不共法清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yǎn jiè qīng jìng yǎn jiè
“善现，一切智智清净故眼界清净，眼界
qīng jìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
清净故十八佛不共法清净。何以故？若一切智
zhì qīng jìng ruò yǎn jiè qīng jìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng
智清净，若眼界清净，若十八佛不共法清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故
sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng
色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生诸受清净，
sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù shí bā fó bú
色界乃至眼触为缘所生诸受清净故十八佛不
gòng fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò sè jiè nǎi
共法清净。何以故？若一切智智清净，若色界乃

zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ
至眼触为缘所生诸受清净，若十八佛不共法
qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr jiè qīngjìng ěr jiè
“善现，一切智智清净故耳界清净，耳界

qīngjìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
清净故十八佛不共法清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò ěr jiè qīngjìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng
智清净，若耳界清净，若十八佛不共法清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故

shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīng
声界、耳识界及耳触、耳触为缘所生诸受清
jìng shēng jiè nǎi zhì ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù shí bā
净，声界乃至耳触为缘所生诸受清净故十八

fó bú gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
佛不共法清净。何以故？若一切智智清净，若

shēng jiè nǎi zhì ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng ruò shí bā fó
声界乃至耳触为缘所生诸受清净，若十八佛

bú gòng fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
不共法清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bí jiè qīngjìng bí jiè
“善现，一切智智清净故鼻界清净，鼻界

qīngjìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
清净故十八佛不共法清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò bí jiè qīngjìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng
智清净，若鼻界清净，若十八佛不共法清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故

xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，

xiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù shí bā fó bú
香界乃至鼻触为缘所生诸受清净故十八佛不

gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò xiāng jiè
共法清净。何以故？若一切智智清净，若香界

nǎi zhì bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng ruò shí bā fó bú gòng
乃至鼻触为缘所生诸受清净，若十八佛不共

fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
法清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shé jiè qīng jìng shé jiè
“善现，一切智智清净故舌界清净，舌界

qīng jìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
清净故十八佛不共法清净。何以故？若一切智

zhì qīng jìng ruò shé jiè qīng jìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng
智清净，若舌界清净，若十八佛不共法清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故

wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng
味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生诸受清净，

wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù shí bā fó bú
味界乃至舌触为缘所生诸受清净故十八佛不

gòng fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò wèi jiè nǎi
共法清净。何以故？若一切智智清净，若味界乃

zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ
至舌触为缘所生诸受清净，若十八佛不共法

qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shēn jiè qīng jìng shēn jiè
“善现，一切智智清净故身界清净，身界

qīng jìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
清净故十八佛不共法清净。何以故？若一切智

zhì qīng jìng ruò shēn jiè qīng jìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng
智清净，若身界清净，若十八佛不共法清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故

chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng
触界、身识界及身触、身触为缘所生诸受清

jìng chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù shí bā
净，触界乃至身触为缘所生诸受清净故十八

fó bú gòng fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò chù
佛不共法清净。何以故？若一切智智清净，若触

jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò shí bā fó bú
界乃至身触为缘所生诸受清净，若十八佛不

gòng fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
共法清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yì jiè qīngjìng yì jiè
“善现，一切智智清净故意界清净，意界
qīngjìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
清净故十八佛不共法清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò yì jiè qīngjìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng
智清净，若意界清净，若十八佛不共法清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故
fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng
法界、意识界及意触、意触为缘所生诸受清净，
fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù shí bā fó bú
法界乃至意触为缘所生诸受清净故十八佛不
gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi
共法清净。何以故？若一切智智清净，若法界乃
zhì yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ
至意触为缘所生诸受清净，若十八佛不共法
qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dì jiè qīngjìng dì jiè
“善现，一切智智清净故地界清净，地界
qīngjìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
清净故十八佛不共法清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò dì jiè qīngjìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng
智清净，若地界清净，若十八佛不共法清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故
shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng
水、火、风、空、识界清净，水、火、风、空、
shí jiè qīngjìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī
识界清净故十八佛不共法清净。何以故？若一
qiè zhì zhì qīngjìng ruò shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng
切智智清净，若水、火、风、空、识界清净，
ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
若十八佛不共法清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú míngqīngjìng wú míng
“善现，一切智智清净故无明清净，无明

qīngjìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
清 净 故 十 八 佛 不 共 法 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一 切 智
zhì qīngjìng ruò wú míng qīngjìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng
智 清 净 ， 若 无 明 清 净 ， 若 十 八 佛 不 共 法 清 净 ，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù
无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。 一 切 智 智 清 净 故
xíng shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
行 、 识 、 名 色 、 六 处 、 触 、 受 、 爱 、 取 、 有 、 生 、
lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo qīngjìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo
老 死 愁 叹 苦 忧 恼 清 净 ， 行 乃 至 老 死 愁 叹 苦 忧 恼
qīngjìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
清 净 故 十 八 佛 不 共 法 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一 切 智
zhì qīngjìng ruò xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo qīngjìng ruò shí
智 清 净 ， 若 行 乃 至 老 死 愁 叹 苦 忧 恼 清 净 ， 若 十
bā fó bú gòng fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
八 佛 不 共 法 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断
gù
故 。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bù shī bō luó mì duōqīng
“ 善 现 ， 一 切 智 智 清 净 故 布 施 波 罗 蜜 多 清

jìng bù shī bō luó mì duōqīngjìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng hé
净 ， 布 施 波 罗 蜜 多 清 净 故 十 八 佛 不 共 法 清 净 。 何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò bù shī bō luó mì duōqīngjìng
以 故 ？ 若 一 切 智 智 清 净 ， 若 布 施 波 罗 蜜 多 清 净 ，
ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
若 十 八 佛 不 共 法 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无
duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ
断 故 。 一 切 智 智 清 净 故 净 戒 、 安 忍 、 精 进 、 静 虑 、

bō rě bō luó mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīng
般 若 波 罗 蜜 多 清 净 ， 净 戒 乃 至 般 若 波 罗 蜜 多 清
jìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
净 故 十 八 佛 不 共 法 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一 切 智 智
qīngjìng ruò jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng ruò shí bā fó
清 净 ， 若 净 戒 乃 至 般 若 波 罗 蜜 多 清 净 ， 若 十 八 佛
bú gòng fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
不 共 法 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù nèi kōng qīngjìng nèi kōng
“ 善 现 ， 一 切 智 智 清 净 故 内 空 清 净 ， 内 空

qīngjìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
清静故十八佛不共法清静。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò nèi kōng qīngjìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng
智清静，若内空清静，若十八佛不共法清静，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清静故
wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi
外空、内外空、空空、大空、胜义空、有为
kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì
空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异
kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng
空、本性空、自相空、共相空、一切法空、
bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng qīngjìng
不可得空、无性空、自性空、无性自性空清静，
wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng qīngjìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīng
外空乃至无性自性空清静故十八佛不共法清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wàikōng nǎi zhì wú xìng
静。何以故？若一切智智清静，若外空乃至无性
zì xìng kōng qīngjìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng wú èr wú
自性空清静，若十八佛不共法清静，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhēn rú qīngjìng zhēn rú
“善现，一切智智清静故真如清静，真如

qīngjìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
清静故十八佛不共法清静。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò zhēn rú qīngjìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng
智清静，若真如清静，若十八佛不共法清静，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清静故
fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng
法界、法性、不虚妄性、不变异性、平等性、
lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì
离生性、法定、法住、实际、虚空界、不思议
jiè qīngjìng fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng gù shí bā fó bú gòng
界清静，法界乃至不思议界清静故十八佛不共
fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì
法清静。何以故？若一切智智清静，若法界乃至

bù sī yì jiè qīngjìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng wú èr wú
不 思 议 界 清 净 ， 若 十 八 佛 不 共 法 清 净 ， 无 二 、 无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kǔ shèng dì qīngjìng kǔ
“ 善 现 ， 一 切 智 智 清 净 故 苦 圣 谛 清 净 ， 苦

shèng dì qīngjìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī
圣 谛 清 净 故 十 八 佛 不 共 法 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一

qiè zhì zhì qīngjìng ruò kǔ shèng dì qīngjìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ
切 智 智 清 净 ， 若 苦 圣 谛 清 净 ， 若 十 八 佛 不 共 法

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì
清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。 一 切 智 智

qīngjìng gù jí miè dào shèng dì qīngjìng jí miè dào shèng dì
清 净 故 集 、 灭 、 道 圣 谛 清 净 ， 集 、 灭 、 道 圣 谛

qīngjìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
清 净 故 十 八 佛 不 共 法 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一 切 智

zhì qīngjìng ruò jí miè dào shèng dì qīngjìng ruò shí bā fó bú
智 清 净 ， 若 集 、 灭 、 道 圣 谛 清 净 ， 若 十 八 佛 不

gòng fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
共 法 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì jìng lǜ qīngjìng sì jìng
“ 善 现 ， 一 切 智 智 清 净 故 四 静 虑 清 净 ， 四 静

lǜ qīngjìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
虑 清 净 故 十 八 佛 不 共 法 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一 切

zhì zhì qīngjìng ruò sì jìng lǜ qīngjìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīng
智 智 清 净 ， 若 四 静 虑 清 净 ， 若 十 八 佛 不 共 法 清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。 一 切 智 智 清

jìng gù sì wú liàng sì wú sè dìng qīngjìng sì wú liàng sì wú sè
净 故 四 无 量 、 四 无 色 定 清 净 ， 四 无 量 、 四 无 色

dìng qīngjìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
定 清 净 故 十 八 佛 不 共 法 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一 切

zhì zhì qīngjìng ruò sì wú liàng sì wú sè dìng qīngjìng ruò shí bā fó
智 智 清 净 ， 若 四 无 量 、 四 无 色 定 清 净 ， 若 十 八 佛

bú gòng fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
不 共 法 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā jiě tuō qīngjìng bā jiě
“ 善 现 ， 一 切 智 智 清 净 故 八 解 脱 清 净 ， 八 解

tuō qīng jìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè
脱清净故十八佛不共法清净。何以故？若一切
zhì zhì qīng jìng ruò bā jiě tuō qīng jìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīng
智智清净，若八解脱清净，若十八佛不共法清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清
jìng gù bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù qīng jìng bā shèng chù
净故八胜处、九次第定、十遍处清净，八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù qīng jìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng
九次第定、十遍处清净故十八佛不共法清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò bā shèng chù jiǔ cì dì
何以故？若一切智智清净，若八胜处、九次第
dìng shí biàn chù qīng jìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng wú èr
定、十遍处清净，若十八佛不共法清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì niàn zhù qīng jìng sì
“善现，一切智智清净故四念住清净，四
niàn zhù qīng jìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī
念住清净故十八佛不共法清净。何以故？若一
qiè zhì zhì qīng jìng ruò sì niàn zhù qīng jìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ
切智智清净，若四念住清净，若十八佛不共法
qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì
清净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智
qīng jìng gù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēng
清净故四正断、四神足、五根、五力、七等
jué zhī bā shèng dào zhī qīng jìng sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī
觉支、八圣道支清净，四正断乃至八圣道支
qīng jìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
清净故十八佛不共法清净。何以故？若一切智
zhì qīng jìng ruò sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī qīng jìng ruò shí
智清净，若四正断乃至八圣道支清净，若十
bā fó bú gòng fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
八佛不共法清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù kōng jiě tuō mén qīng jìng
“善现，一切智智清净故空解脱门清净，

kōng jiě tuō mén qīng jìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng hé yǐ gù
空解脱门清净故十八佛不共法清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò kōng jiě tuō mén qīng jìng ruò shí bā fó
若一切智智清净，若空解脱门清净，若十八佛
bú gòng fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
不共法清净，无二、无二分、无别、无断故。

yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng wú xiàng
一切智智清净故无相、无愿解脱门清净，无相、
wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng hé yǐ gù
无愿解脱门清净故十八佛不共法清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīng jìng
若一切智智清净，若无相、无愿解脱门清净，
ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
若十八佛不共法清净，无二、无二分、无别、无
duàn gù
断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù pú sà shí dì qīng jìng pú
“善现，一切智智清净故菩萨十地清净，菩
sà shí dì qīng jìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò
萨十地清净故十八佛不共法清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò pú sà shí dì qīng jìng ruò shí bā fó bú gòng
一切智智清净，若菩萨十地清净，若十八佛不共
fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
法清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wǔ yǎn qīng jìng wǔ yǎn
“善现，一切智智清净故五眼清净，五眼
qīng jìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
清净故十八佛不共法清净。何以故？若一切智
zhì qīng jìng ruò wǔ yǎn qīng jìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng
智清净，若五眼清净，若十八佛不共法清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故
liù shéntōng qīng jìng liù shéntōng qīng jìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīng
六神通清净，六神通清净故十八佛不共法清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò liù shéntōng qīng jìng
净。何以故？若一切智智清净，若六神通清净，
ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
若十八佛不共法清净，无二、无二分、无别、无

duàn gù
断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng fó shí
“善现，一切智智清净故佛十力清净，佛十
lì qīngjìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
力清净故十八佛不共法清净。何以故？若一切
zhì zhì qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīng
智智清净，若佛十力清净，若十八佛不共法清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清
jìng gù sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
净故四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、
dà shě qīngjìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì dà shě qīngjìng gù shí bā fó bú
大舍清净，四无所畏乃至大舍清净故十八佛不
gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì wú suǒ
共法清净。何以故？若一切智智清净，若四无所
wèi nǎi zhì dà shě qīngjìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng wú èr
畏乃至大舍清净，若十八佛不共法清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng
“善现，一切智智清净故无忘失法清净，
wú wàng shī fǎ qīngjìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù
无忘失法清净故十八佛不共法清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng ruò shí bā fó
若一切智智清净，若无忘失法清净，若十八佛
bú gòng fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
不共法清净，无二、无二分、无别、无断故。
yī qiè zhì zhì qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng héngzhù shěxìngqīngjìng
一切智智清净故恒住舍性清净，恒住舍性清
gù shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
故十八佛不共法清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng
净，若恒住舍性清净，若十八佛不共法清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng yī qiè
“善现，一切智智清净故一切智清净，一切

zhì qīngjìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
智 清 净 故 十 八 佛 不 共 法 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一 切

zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīng
智 智 清 净 ， 若 一 切 智 清 净 ， 若 十 八 佛 不 共 法 清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。 一 切 智 智 清

jìng gù dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng
净 故 道 相 智 、 一 切 相 智 清 净 ， 道 相 智 、 一 切 相

zhì qīngjìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
智 清 净 故 十 八 佛 不 共 法 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一 切

zhì zhì qīngjìng ruò dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīngjìng ruò shí bā
智 智 清 净 ， 若 道 相 智 、 一 切 相 智 清 净 ， 若 十 八

fó bú gòng fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
佛 不 共 法 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè tuó luó ní ménqīng
“ 善 现 ， 一 切 智 智 清 净 故 一 切 陀 罗 尼 门 清

jìng yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng
净 ， 一 切 陀 罗 尼 门 清 净 故 十 八 佛 不 共 法 清 净 。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè tuó luó ní ménqīng
何 以 故 ？ 若 一 切 智 智 清 净 ， 若 一 切 陀 罗 尼 门 清

jìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
净 ， 若 十 八 佛 不 共 法 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、

wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè sān mó dì ménqīngjìng
无 断 故 。 一 切 智 智 清 净 故 一 切 三 摩 地 门 清 净 ，

yī qiè sān mó dì ménqīngjìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng hé yǐ
一 切 三 摩 地 门 清 净 故 十 八 佛 不 共 法 清 净 。 何 以

gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè sān mó dì ménqīngjìng ruò
故 ？ 若 一 切 智 智 清 净 ， 若 一 切 三 摩 地 门 清 净 ， 若

shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
十 八 佛 不 共 法 清 净 ， 无 二 、 无 二 分 、 无 别 、 无 断

gù
故 。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yù liú guǒqīngjìng yù liú
“ 善 现 ， 一 切 智 智 清 净 故 预 流 果 清 净 ， 预 流

guǒqīngjìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
果 清 净 故 十 八 佛 不 共 法 清 净 。 何 以 故 ？ 若 一 切

zhì zhì qīngjìng ruò yù liú guǒqīngjìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīng
智 智 清 净 ， 若 预 流 果 清 净 ， 若 十 八 佛 不 共 法 清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清

jìng gù yī lái bù huán ā luó hàn guǒ qīng jìng yī lái bù huán
净故一来、不还、阿罗汉果清净，一来、不还、

ā luó hàn guǒ qīng jìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng hé yǐ gù
阿罗汉果清净故十八佛不共法清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò yī lái bù huán ā luó hàn guǒ qīng
若一切智智清净，若一来、不还、阿罗汉果清

jìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
净，若十八佛不共法清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù dú jué pú tí qīng jìng dú
“善现，一切智智清净故独觉菩提清净，独

jué pú tí qīng jìng gù shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò
觉菩提清净故十八佛不共法清净。何以故？若

yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò dú jué pú tí qīng jìng ruò shí bā fó bú gòng
一切智智清净，若独觉菩提清净，若十八佛不共

fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
法清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī qiè pú sà mó hē sà
“善现，一切智智清净故一切菩萨摩诃萨

xíng qīng jìng yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng gù shí bā fó bú gòng
行清净，一切菩萨摩诃萨行清净故十八佛不共

fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò yī qiè pú sà
法清净。何以故？若一切智智清净，若一切菩萨

mó hē sà xíng qīng jìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng wú èr wú
摩诃萨行清净，若十八佛不共法清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù zhū fó wú shàng zhèng děng
“善现，一切智智清净故诸佛无上正等

pú tí qīng jìng zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng gù shí bā fó
菩提清净，诸佛无上正等菩提清净故十八佛

bú gòng fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò zhū fó
不共法清净。何以故？若一切智智清净，若诸佛

wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng ruò shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng
无上正等菩提清净，若十八佛不共法清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

fù cì shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè qīngjìng sè
“复次，善现，一切智智清净故色清净，色

qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故无忘失法清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò sè qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng wú èr wú èr
净，若色清净，若无忘失法清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shòu xiǎng
分、无别、无断故。一切智智清净故受、想、

xíng shí qīngjìng shòu xiǎng xíng shí qīngjìng gù wú wàng shī fǎ
行、识清净，受、想、行、识清净故无忘失法

qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shòu xiǎng
清净。何以故？若一切智智清净，若受、想、

xíng shí qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn
行、识清净，若无忘失法清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎnchùqīngjìng yǎnchù
“善现，一切智智清净故眼处清净，眼处

qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故无忘失法清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò yǎnchùqīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng wú èr wú
净，若眼处清净，若无忘失法清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr bí
二分、无别、无断故。一切智智清净故耳、鼻、

shé shēn yì chùqīngjìng ěr bí shé shēn yì chùqīng
舌、身、意处清净，耳、鼻、舌、身、意处清

jìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
净故无忘失法清净。何以故？若一切智智清净，

ruò ěr bí shé shēn yì chùqīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīng
若耳、鼻、舌、身、意处清净，若无忘失法清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè chùqīngjìng sè chù
“善现，一切智智清净故色处清净，色处

qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故无忘失法清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò sè chùqīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng wú èr wú
净，若色处清净，若无忘失法清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng xiāng
二分、无别、无断故。一切智智清净故声、香、
wèi chù fǎ chùqīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīng
味、触、法处清净，声、香、味、触、法处清
jìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
净故无忘失法清净。何以故？若一切智智清净，
ruò shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīng
若声、香、味、触、法处清净，若无忘失法清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè
“善现，一切智智清净故眼界清净，眼界
qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故无忘失法清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò yǎn jiè qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng wú èr wú
净，若眼界清净，若无忘失法清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè jiè yǎn
二分、无别、无断故。一切智智清净故色界、眼
shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng sè jiè nǎi
识界及眼触、眼触为缘所生诸受清净，色界乃
zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng
至眼触为缘所生诸受清净故无忘失法清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéi
何以故？若一切智智清净，若色界乃至眼触为
yuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng wú èr
缘所生诸受清净，若无忘失法清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr jiè qīngjìng ěr jiè
“善现，一切智智清净故耳界清净，耳界
qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故无忘失法清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò ěr jiè qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng wú èr wú
净，若耳界清净，若无忘失法清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng jiè
二分、无别、无断故。一切智智清净故声界、

ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng shēng
耳识界及耳触、耳触为缘所生诸受清净，声
jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù wú wàng shī fǎ
界乃至耳触为缘所生诸受清净故无忘失法
qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò shēng jiè nǎi zhì
清净。何以故？若一切智智清净，若声界乃至
ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò wú wàng shī fǎ qīng jìng
耳触为缘所生诸受清净，若无忘失法清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bí jiè qīng jìng bí jiè
“善现，一切智智清净故鼻界清净，鼻界
qīng jìng gù wú wàng shī fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故无忘失法清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò bí jiè qīng jìng ruò wú wàng shī fǎ qīng jìng wú èr wú
净，若鼻界清净，若无忘失法清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù xiāng jiè
二分、无别、无断故。一切智智清净故香界、
bí shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng xiāng jiè
鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，香界
nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù wú wàng shī fǎ qīng
乃至鼻触为缘所生诸受清净故无忘失法清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò xiāng jiè nǎi zhì bí chù
净。何以故？若一切智智清净，若香界乃至鼻触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò wú wàng shī fǎ qīng jìng wú èr
为缘所生诸受清净，若无忘失法清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shé jiè qīng jìng shé jiè
“善现，一切智智清净故舌界清净，舌界
qīng jìng gù wú wàng shī fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故无忘失法清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò shé jiè qīng jìng ruò wú wàng shī fǎ qīng jìng wú èr wú
净，若舌界清净，若无忘失法清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wèi jiè shé
二分、无别、无断故。一切智智清净故味界、舌
shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng wèi jiè nǎi
识界及舌触、舌触为缘所生诸受清净，味界乃

zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù wú wàng shī fǎ qīng jìng
至舌触为缘所生诸受清净故无忘失法清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi
何以故？若一切智智清净，若味界乃至舌触为

yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò wú wàng shī fǎ qīng jìng wú èr
缘所生诸受清净，若无忘失法清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shēn jiè qīng jìng shēn jiè
“善现，一切智智清净故身界清净，身界

qīng jìng gù wú wàng shī fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故无忘失法清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò shēn jiè qīng jìng ruò wú wàng shī fǎ qīng jìng wú èr wú
净，若身界清净，若无忘失法清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù chù jiè shēn
二分、无别、无断故。一切智智清净故触界、身

shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng chù jiè
识界及身触、身触为缘所生诸受清净，触界

nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù wú wàng shī fǎ qīng
乃至身触为缘所生诸受清净故无忘失法清

jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò chù jiè nǎi zhì shēn chù
净。何以故？若一切智智清净，若触界乃至身触

wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò wú wàng shī fǎ qīng jìng wú èr
为缘所生诸受清净，若无忘失法清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yì jiè qīng jìng yì jiè
“善现，一切智智清净故意界清净，意界

qīng jìng gù wú wàng shī fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故无忘失法清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò yì jiè qīng jìng ruò wú wàng shī fǎ qīng jìng wú èr wú
净，若意界清净，若无忘失法清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù fǎ jiè yì
二分、无别、无断故。一切智智清净故法界、意

shí jiè jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng fǎ jiè nǎi
识界及意触、意触为缘所生诸受清净，法界乃

zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù wú wàng shī fǎ qīng jìng
至意触为缘所生诸受清净故无忘失法清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi
何以故？若一切智智清净，若法界乃至意触为
yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò wú wàng shī fǎ qīng jìng wú èr
缘所生诸受清净，若无忘失法清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù dì jiè qīng jìng dì jiè
“善现，一切智智清净故地界清净，地界
qīng jìng gù wú wàng shī fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故无忘失法清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò dì jiè qīng jìng ruò wú wàng shī fǎ qīng jìng wú èr wú
净，若地界清净，若无忘失法清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shuǐ huǒ
二分、无别、无断故。一切智智清净故水、火、
fēng kōng shí jiè qīng jìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīng
风、空、识界清净，水、火、风、空、识界清
jìng gù wú wàng shī fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
净故无忘失法清净。何以故？若一切智智清净，
ruò shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīng jìng ruò wú wàng shī fǎ qīng
若水、火、风、空、识界清净，若无忘失法清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wú míng qīng jìng wú míng
“善现，一切智智清净故无明清净，无明
qīng jìng gù wú wàng shī fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故无忘失法清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò wú míng qīng jìng ruò wú wàng shī fǎ qīng jìng wú èr wú
净，若无明清净，若无忘失法清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù xíng shí
二分、无别、无断故。一切智智清净故行、识、
míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ
名色、六处、触、受、爱、取、有、生、老死
chóu tàn kǔ yōu nǎo qīng jìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo qīng jìng
愁叹苦忧恼清净，行乃至老死愁叹苦忧恼清
gù wú wàng shī fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
净故无忘失法清净。何以故？若一切智智清净，
ruò xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo qīng jìng ruò wú wàng shī fǎ
若行乃至老死愁叹苦忧恼清净，若无忘失法

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清静，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bù shī bō luó mì duōqīng
“善现，一切智智清静故布施波罗蜜多清

jìng bù shī bō luó mì duōqīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ
净，布施波罗蜜多清静故无忘失法清静。何以

gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò bù shī bō luó mì duōqīngjìng ruò
故？若一切智智清静，若布施波罗蜜多清静，若

wú wàng shī fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无忘失法清静，无二、无二分、无别、无断故。

yī qiè zhì zhì qīngjìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě
一切智智清静故净戒、安忍、精进、静虑、般若

bō luó mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng gù
波罗蜜多清静，净戒乃至般若波罗蜜多清静故

wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
无忘失法清静。何以故？若一切智智清静，若

jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng
净戒乃至般若波罗蜜多清静，若无忘失法清静，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù nèi kōng qīngjìng nèi kōng
“善现，一切智智清静故内空清静，内空

qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清静故无忘失法清静。何以故？若一切智智清

jìng ruò nèi kōng qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng wú èr wú
净，若内空清静，若无忘失法清静，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wài kōng
二分、无别、无断故。一切智智清静故外空、

nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无

wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn
为无空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本

xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性空、自相空、共相空、一切法空、不可得

kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng qīngjìng wài kōng
空、无性空、自性空、无性自性空清静，外空

nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù
乃至无性自性空清静故无忘失法清静。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng
若一切智智清净，若外空乃至无性自性空清净，
ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
若无忘失法清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhēn rú qīngjìng zhēn rú
“善现，一切智智清净故真如清净，真如

qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故无忘失法清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò zhēn rú qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng wú èr wú
净，若真如清净，若无忘失法清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè fǎ
二分、无别、无断故。一切智智清净故法界、法

xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng píngděngxìng lí shēngxìng
性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、

fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīngjìng fǎ
法定、法住、实际、虚空界、不思議界清净，法

jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù
界乃至不思議界清净故无忘失法清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng ruò
若一切智智清净，若法界乃至不思議界清净，若

wú wàng shī fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无忘失法清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kǔ shèng dì qīngjìng kǔ
“善现，一切智智清净故苦圣谛清净，苦

shèng dì qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
圣谛清净故无忘失法清净。何以故？若一切

zhì zhì qīngjìng ruò kǔ shèng dì qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng
智智清净，若苦圣谛清净，若无忘失法清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故

jí miè dào shèng dì qīngjìng jí miè dào shèng dì qīngjìng gù
集、灭、道圣谛清净，集、灭、道圣谛清净故

wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
无忘失法清净。何以故？若一切智智清净，若

jí miè dào shèng dì qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng wú èr
集、灭、道圣谛清净，若无忘失法清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì jìng lǜ qīngjìng sì jìng
“善现，一切智智清净故四静虑清净，四静

lǜ qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
虑清净故无忘失法清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò sì jìng lǜ qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng wú èr
清净，若四静虑清净，若无忘失法清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú liàng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故四无量、

sì wú sè dìngqīngjìng sì wú liàng sì wú sè dìngqīngjìng gù wú wàng
四无色定清净，四无量、四无色定清净故无忘

shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì wú liàng
失法清净。何以故？若一切智智清净，若四无量、

sì wú sè dìngqīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng wú èr wú èr
四无色定清净，若无忘失法清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā jiě tuō qīngjìng bā jiě
“善现，一切智智清净故八解脱清净，八解

tuō qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
脱清净故无忘失法清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò bā jiě tuō qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng wú èr
清净，若八解脱清净，若无忘失法清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā shèng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù qīngjìng bā shèngchù jiǔ cì dì
处、九次第定、十遍处清净，八胜处、九次第

dìng shí biànchù qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò
定、十遍处清净故无忘失法清净。何以故？若

yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
一切智智清净，若八胜处、九次第定、十遍处

qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净，若无忘失法清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì niànzhù qīngjìng sì
“善现，一切智智清净故四念住清净，四

niànzhù qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
念住清净故无忘失法清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò sì niànzhù qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng wú
智清净，若四念住清净，若无忘失法清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì
二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故四
zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēng jué zhī bā shèng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣
dào zhī qīngjìng sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèng dào zhī qīngjìng gù wú
道支清净，四正断乃至八圣道支清净故无
wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì
忘失法清净。何以故？若一切智智清净，若四
zhèngduàn nǎi zhì bā shèng dào zhī qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng
正断乃至八圣道支清净，若无忘失法清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng
“善现，一切智智清净故空解脱门清净，
kōng jiě tuō mén qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò
空解脱门清净故无忘失法清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ
一切智智清净，若空解脱门清净，若无忘失法
qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì
清净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智
qīngjìng gù wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú xiàng wú yuàn
清净故无相、无愿解脱门清净，无相、无愿
jiě tuō mén qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
解脱门清净故无忘失法清净。何以故？若一切
zhì zhì qīngjìng ruò wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng ruò wú wàng
智智清净，若无相、无愿解脱门清净，若无忘
shī fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
失法清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng pú
“善现，一切智智清净故菩萨十地清净，菩
sà shí dì qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
萨十地清净故无忘失法清净。何以故？若一切
zhì zhì qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng
智智清净，若菩萨十地清净，若无忘失法清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng wǔ yǎn
“善现，一切智智清净故五眼清净，五眼
qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故无忘失法清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò wǔ yǎnqīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng wú èr wú
净，若五眼清净，若无忘失法清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù liù shéntōng
二分、无别、无断故。一切智智清净故六神通
qīngjìng liù shéntōngqīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù
清净，六神通清净故无忘失法清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng ruò wú wàng shī fǎ
若一切智智清净，若六神通清净，若无忘失法
qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng fó shí
“善现，一切智智清净故佛十力清净，佛十
lì qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
力清净故无忘失法清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng wú èr
清净，若佛十力清净，若无忘失法清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú suǒ
无二分、无别、无断故。一切智智清净故四无所
wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā
畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八
fó bú gòng fǎ qīngjìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng
佛不共法清净，四无所畏乃至十八佛不共法清
jìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
净故无忘失法清净。何以故？若一切智智清净，
ruò sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng ruò wú wàng shī
若四无所畏乃至十八佛不共法清净，若无忘失
fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
法清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng
“善现，一切智智清净故恒住舍性清净，
héngzhù shěxìngqīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī
恒住舍性清净故无忘失法清净。何以故？若一

qiè zhì zhì qīng jìng ruò héng zhù shě xìng qīng jìng ruò wú wàng shī fǎ qīng
切智智清净，若恒住舍性清净，若无忘失法清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī qiè zhì qīng jìng yī qiè
“善现，一切智智清净故一切智清净，一切

zhì qīng jìng gù wú wàng shī fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
智清净故无忘失法清净。何以故？若一切智智

qīng jìng ruò yī qiè zhì qīng jìng ruò wú wàng shī fǎ qīng jìng wú èr
清净，若一切智清净，若无忘失法清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù dào xiàng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故道相

zhì yī qiè xiàng zhì qīng jìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng jìng gù
智、一切相智清净，道相智、一切相智清净故

wú wàng shī fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
无忘失法清净。何以故？若一切智智清净，若

dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng jìng ruò wú wàng shī fǎ qīng jìng wú
道相智、一切相智清净，若无忘失法清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī qiè tuó luó ní mén qīng
“善现，一切智智清净故一切陀罗尼门清

jìng yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng gù wú wàng shī fǎ qīng jìng hé yǐ
净，一切陀罗尼门清净故无忘失法清净。何以

gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng ruò
故？若一切智智清净，若一切陀罗尼门清净，若

wú wàng shī fǎ qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无忘失法清净，无二、无二分、无别、无断故。

yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī qiè sān mó dì mén qīng jìng yī qiè sān mó
一切智智清净故一切三摩地门清净，一切三摩

dì mén qīng jìng gù wú wàng shī fǎ qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
地门清净故无忘失法清净。何以故？若一切智

zhì qīng jìng ruò yī qiè sān mó dì mén qīng jìng ruò wú wàng shī fǎ qīng
智清净，若一切三摩地门清净，若无忘失法清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yù liú guǒ qīng jìng yù liú
“善现，一切智智清净故预流果清净，预流

guǒqīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
果清净故无忘失法清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò yù liú guǒqīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng wú èr
清净，若预流果清净，若无忘失法清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī lái
无二分、无别、无断故。一切智智清净故一来、
bù huán ā luó hàn guǒ qīngjìng yī lái bù huán ā luó hàn guǒ
不还、阿罗汉果清净，一来、不还、阿罗汉果
qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故无忘失法清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò yī lái bù huán ā luó hàn guǒ qīngjìng ruò wú wàng shī
净，若一来、不还、阿罗汉果清净，若无忘失
fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
法清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dú jué pú tí qīngjìng dú
“善现，一切智智清净故独觉菩提清净，独
jué pú tí qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
觉菩提清净故无忘失法清净。何以故？若一切
zhì zhì qīngjìng ruò dú jué pú tí qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng
智智清净，若独觉菩提清净，若无忘失法清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè pú sà mó hē sà
“善现，一切智智清净故一切菩萨摩訶萨
xíngqīngjìng yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīng
行清净，一切菩萨摩訶萨行清净故无忘失法清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè pú sà mó hē
净。何以故？若一切智智清净，若一切菩萨摩訶
sà xíngqīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng wú èr wú èr fēn
萨行清净，若无忘失法清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhū fó wú shàngzhèngděng
“善现，一切智智清净故诸佛无上正等
pú tí qīngjìng zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng gù wú wàng
菩提清净，诸佛无上正等菩提清净故无忘
shī fǎ qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò zhū fó wú
失法清净。何以故？若一切智智清净，若诸佛无

shàngzhèngděng pú tí qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng wú èr
上 正 等 菩 提 清 净 ， 若 无 忘 失 法 清 净 ， 无 二 、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

大般若波罗蜜多经卷第二百七十八

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì èr bǎi qī shí jiǔ
大般若波罗蜜多经卷第二百七十九

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn nán xìn jiě pǐn dì sān shí sì zhī jiǔ shí bā
初分难信解品第三十四之九十八

fù cì shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sè qīng jìng sè
“复次，善现，一切智智清净故色清净，色
qīng jìng gù héng zhù shě xìng qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故恒住舍性清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò sè qīng jìng ruò héng zhù shě xìng qīng jìng wú èr wú èr fēn
净，若色清净，若恒住舍性清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shòu xiǎng xíng
无别、无断故。一切智智清净故受、想、行、
shí qīng jìng shòu xiǎng xíng shí qīng jìng gù héng zhù shě xìng qīng jìng
识清净，受、想、行、识清净故恒住舍性清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò shòu xiǎng xíng shí
何以故？若一切智智清净，若受、想、行、识
qīng jìng ruò héng zhù shě xìng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净，若恒住舍性清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yǎn chù qīng jìng yǎn chù
“善现，一切智智清净故眼处清净，眼处
qīng jìng gù héng zhù shě xìng qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故恒住舍性清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò yǎn chù qīng jìng ruò héng zhù shě xìng qīng jìng wú èr wú èr
净，若眼处清净，若恒住舍性清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù ěr bí shé
分、无别、无断故。一切智智清净故耳、鼻、舌、
shēn yì chù qīng jìng ěr bí shé shēn yì chù qīng jìng gù
身、意处清净，耳、鼻、舌、身、意处清净故
héng zhù shě xìng qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò ěr
恒住舍性清净。何以故？若一切智智清净，若耳、

bí shé shēn yì chùqīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú
鼻、舌、身、意处清净，若恒住舍性清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè chùqīngjìng sè chù
“善现，一切智智清净故色处清净，色处
qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故恒住舍性清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò sè chùqīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr wú èr
净，若色处清净，若恒住舍性清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng xiāng
分、无别、无断故。一切智智清净故声、香、
wèi chù fǎ chùqīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīng
味、触、法处清净，声、香、味、触、法处清
jìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
净故恒住舍性清净。何以故？若一切智智清净，
ruò shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīng
若声、香、味、触、法处清净，若恒住舍性清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè
“善现，一切智智清净故眼界清净，眼界
qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故恒住舍性清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò yǎn jiè qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr wú èr
净，若眼界清净，若恒住舍性清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè jiè yǎn shí
分、无别、无断故。一切智智清净故色界、眼识
jiè jí yǎnchù yǎnchù wéiyuánsuǒ shēngzhū shòuqīngjìng sè jiè nǎi zhì
界及眼触、眼触为缘所生诸受清净，色界乃至
yǎnchù wéiyuánsuǒ shēngzhū shòuqīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé
眼触为缘所生诸受清净故恒住舍性清净。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuán
以故？若一切智智清净，若色界乃至眼触为缘
suǒ shēngzhū shòuqīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr wú èr
所生诸受清净，若恒住舍性清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr jiè qīngjìng ěr jiè
“善现，一切智智清净故耳界清净，耳界

qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故恒住舍性清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò ěr jiè qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr wú èr
净，若耳界清净，若恒住舍性清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng jiè ěr
分、无别、无断故。一切智智清净故声界、耳

shí jiè jí ěr chù ěr chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng shēng jiè
识界及耳触、耳触为缘所生诸受清净，声界

nǎi zhì ěr chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīng
乃至耳触为缘所生诸受清净故恒住舍性清

jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shēng jiè nǎi zhì ěr
净。何以故？若一切智智清净，若声界乃至耳

chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú
触为缘所生诸受清净，若恒住舍性清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bí jiè qīngjìng bí jiè
“善现，一切智智清净故鼻界清净，鼻界

qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故恒住舍性清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò bí jiè qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr wú èr
净，若鼻界清净，若恒住舍性清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù xiāng jiè bí
分、无别、无断故。一切智智清净故香界、鼻

shí jiè jí bí chù bí chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng xiāng jiè nǎi
识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，香界乃

zhì bí chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng
至鼻触为缘所生诸受清净故恒住舍性清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi
何以故？若一切智智清净，若香界乃至鼻触为

yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr
缘所生诸受清净，若恒住舍性清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shé jiè qīngjìng shé jiè
“善现，一切智智清净故舌界清净，舌界

qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清静故恒住舍性清静。何以故？若一切智智清
jìng ruò shé jiè qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr wú èr
净，若舌界清静，若恒住舍性清静，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wèi jiè shé shí
分、无别、无断故。一切智智清静故味界、舌识
jiè jí shé chù shé chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng wèi jiè nǎi zhì
界及舌触、舌触为缘所生诸受清静，味界乃至
shé chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé
舌触为缘所生诸受清静故恒住舍性清静。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wèi jiè nǎi zhì shé chù wéiyuán
以故？若一切智智清静，若味界乃至舌触为缘
suǒ shēng zhū shòu qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr wú èr
所生诸受清静，若恒住舍性清静，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēn jiè qīngjìng shēn jiè
“善现，一切智智清静故身界清静，身界
qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清静故恒住舍性清静。何以故？若一切智智清
jìng ruò shēn jiè qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr wú
净，若身界清静，若恒住舍性清静，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù chù jiè shēn
二分、无别、无断故。一切智智清静故触界、身
shí jiè jí shēn chù shēn chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng chù jiè
识界及身触、身触为缘所生诸受清静，触界
nǎi zhì shēn chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīng
乃至身触为缘所生诸受清静故恒住舍性清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò chù jiè nǎi zhì shēn chù
净。何以故？若一切智智清静，若触界乃至身触
wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr
为缘所生诸受清静，若恒住舍性清静，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yì jiè qīngjìng yì jiè
“善现，一切智智清静故意界清静，意界
qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清静故恒住舍性清静。何以故？若一切智智清

jìng ruò yì jiè qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr wú èr
净，若意界清净，若恒住舍性清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè yì shí
分、无别、无断故。一切智智清净故法界、意识
jiè jí yì chù yì chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng fǎ jiè nǎi zhì
界及意触、意触为缘所生诸受清净，法界乃至
yì chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé
意触为缘所生诸受清净故恒住舍性清净。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuán
以故？若一切智智清净，若法界乃至意触为缘
suǒ shēng zhū shòu qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr wú èr
所生诸受清净，若恒住舍性清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dì jiè qīngjìng dì jiè
“善现，一切智智清净故地界清净，地界
qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故恒住舍性清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò dì jiè qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr wú èr
净，若地界清净，若恒住舍性清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shuǐ huǒ fēng
分、无别、无断故。一切智智清净故水、火、风、
kōng shí jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng gù
空、识界清净，水、火、风、空、识界清净故
héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shuǐ
恒住舍性清净。何以故？若一切智智清净，若水、
huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú
火、风、空、识界清净，若恒住舍性清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú míngqīngjìng wú míng
“善现，一切智智清净故无明清净，无明
qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故恒住舍性清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò wú míngqīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr wú
净，若无明清净，若恒住舍性清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù xíng shí
二分、无别、无断故。一切智智清净故行、识、

míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ
名色、六处、触、受、爱、取、有、生、老死
chóu tàn kǔ yōunǎoqīngjìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoqīngjìng
愁叹苦忧恼清净，行乃至老死愁叹苦忧恼清净
gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
故恒住舍性清净。何以故？若一切智智清净，若
xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoqīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng
行乃至老死愁叹苦忧恼清净，若恒住舍性清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bù shī bō luó mì duōqīng
“善现，一切智智清净故布施波罗蜜多清
jìng bù shī bō luó mì duōqīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù
净，布施波罗蜜多清净故恒住舍性清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò bù shī bō luó mì duōqīngjìng ruò héngzhù
若一切智智清净，若布施波罗蜜多清净，若恒住
shěxìngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè
舍性清净，无二、无二分、无别、无断故。一切
zhì zhì qīngjìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó
智智清净故净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗
mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng gù héngzhù
蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清净故恒住
shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò jìng jiè nǎi
舍性清净。何以故？若一切智智清净，若净戒乃
zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr
至般若波罗蜜多清净，若恒住舍性清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù nèi kōngqīngjìng nèi kōng
“善现，一切智智清净故内空清净，内空
qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故恒住舍性清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò nèi kōngqīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr wú
净，若内空清净，若恒住舍性清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wàikōng
二分、无别、无断故。一切智智清净故外空、
nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无

wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn
为 空、 毕 竟 空、 无 际 空、 散 空、 无 变 异 空、 本
xìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性 空、 自 相 空、 共 相 空、 一 切 法 空、 不 可 得
kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wàikōng
空、 无 性 空、 自 性 空、 无 性 自 性 空 清 净， 外 空
nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù
乃 至 无 性 自 性 空 清 净 故 恒 住 舍 性 清 净。 何 以 故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng
若 一 切 智 智 清 净， 若 外 空 乃 至 无 性 自 性 空 清 净，
ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
若 恒 住 舍 性 清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、 无 断
gù
故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhēn rú qīngjìng zhēn rú
“ 善 现， 一 切 智 智 清 净 故 真 如 清 净， 真 如
qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清 净 故 恒 住 舍 性 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清
jìng ruò zhēn rú qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr wú
净， 若 真 如 清 净， 若 恒 住 舍 性 清 净， 无 二、 无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè fǎ
二 分、 无 别、 无 断 故。 一 切 智 智 清 净 故 法 界、 法
xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng píngděngxìng lí shēngxìng
性、 不 虚 妄 性、 不 变 异 性、 平 等 性、 离 生 性、
fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīngjìng fǎ
法 定、 法 住、 实 际、 虚 空 界、 不 思 议 界 清 净， 法
jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù
界 乃 至 不 思 议 界 清 净 故 恒 住 舍 性 清 净。 何 以 故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng ruò
若 一 切 智 智 清 净， 若 法 界 乃 至 不 思 议 界 清 净， 若
héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
恒 住 舍 性 清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、 无 断 故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kǔ shèng dì qīngjìng kǔ
“ 善 现， 一 切 智 智 清 净 故 苦 圣 谛 清 净， 苦
shèng dì qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
圣 谛 清 净 故 恒 住 舍 性 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智
zhì qīngjìng ruò kǔ shèng dì qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú
智 清 净， 若 苦 圣 谛 清 净， 若 恒 住 舍 性 清 净， 无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù jí
二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故集、
miè dào shèng dì qīng jìng jí miè dào shèng dì qīng jìng gù héng
灭、道圣谛清净，集、灭、道圣谛清净故恒
zhù shě xìng qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò jí
住舍性清净。何以故？若一切智智清净，若集、
miè dào shèng dì qīng jìng ruò héng zhù shě xìng qīng jìng wú èr wú
灭、道圣谛清净，若恒住舍性清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì jìng lǜ qīng jìng sì jìng
“善现，一切智智清净故四静虑清净，四静

lǜ qīng jìng gù héng zhù shě xìng qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
虑清净故恒住舍性清净。何以故？若一切智智
qīng jìng ruò sì jìng lǜ qīng jìng ruò héng zhù shě xìng qīng jìng wú èr
清净，若四静虑清净，若恒住舍性清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì wú liàng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故四无量、
sì wú sè dìng qīng jìng sì wú liàng sì wú sè dìng qīng jìng gù héng zhù
四无色定清净，四无量、四无色定清净故恒住
shě xìng qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò sì wú liàng
舍性清净。何以故？若一切智智清净，若四无量、
sì wú sè dìng qīng jìng ruò héng zhù shě xìng qīng jìng wú èr wú èr
四无色定清净，若恒住舍性清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bā jiě tuō qīng jìng bā jiě
“善现，一切智智清净故八解脱清净，八解

tuō qīng jìng gù héng zhù shě xìng qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
脱清净故恒住舍性清净。何以故？若一切智智
qīng jìng ruò bā jiě tuō qīng jìng ruò héng zhù shě xìng qīng jìng wú èr
清净，若八解脱清净，若恒住舍性清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bā shèng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù qīng jìng bā shèng chù jiǔ cì dì
处、九次第定、十遍处清净，八胜处、九次第
dìng shí biàn chù qīng jìng gù héng zhù shě xìng qīng jìng hé yǐ gù ruò
定、十遍处清净故恒住舍性清净。何以故？若

yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
一切智智清净，若八胜处、九次第定、十遍处
qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净，若恒住舍性清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì niànzhù qīngjìng sì
“善现，一切智智清净故四念住清净，四
niànzhù qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
念住清净故恒住舍性清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò sì niànzhù qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú
智清净，若四念住清净，若恒住舍性清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì
二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故四
zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēngjué zhī bā shèng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣
dào zhī qīngjìng sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng gù héng
道支清净，四正断乃至八圣道支清净故恒
zhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì
住舍性清净。何以故？若一切智智清净，若四
zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng
正断乃至八圣道支清净，若恒住舍性清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng
“善现，一切智智清净故空解脱门清净，
kōng jiě tuō mén qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī
空解脱门清净故恒住舍性清净。何以故？若一
qiè zhì zhì qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīng
切智智清净，若空解脱门清净，若恒住舍性清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清
jìng gù wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú xiàng wú yuàn jiě
净故无相、无愿解脱门清净，无相、无愿解
tuō mén qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
解脱门清净故恒住舍性清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng ruò héngzhù shě
智清净，若无相、无愿解脱门清净，若恒住舍

xìngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
性清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng pú
“善现，一切智智清净故菩萨十地清净，菩
sà shí dì qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
萨十地清净故恒住舍性清净。何以故？若一切
zhì zhì qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng
智智清净，若菩萨十地清净，若恒住舍性清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng wǔ yǎn
“善现，一切智智清净故五眼清净，五眼
qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故恒住舍性清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò wǔ yǎnqīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr wú èr
净，若五眼清净，若恒住舍性清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù liù shéntōngqīng
分、无别、无断故。一切智智清净故六神通清
jìng liù shéntōngqīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò
净，六神通清净故恒住舍性清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīng
一切智智清净，若六神通清净，若恒住舍性清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng fó shí
“善现，一切智智清净故佛十力清净，佛十
lì qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
力清净故恒住舍性清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò fó shí lì qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr
清净，若佛十力清净，若恒住舍性清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú suǒ
无二分、无别、无断故。一切智智清净故四无所
wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā
畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八
fó bú gòng fǎ qīngjìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng
佛不共法清净，四无所畏乃至十八佛不共法清
jìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
净故恒住舍性清净。何以故？若一切智智清净，

ruò sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng ruò héng zhù shě
若四无所畏乃至十八佛不共法清净，若恒住舍

xìng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
性清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wú wàng shī fǎ qīng jìng
“善现，一切智智清净故无忘失法清净，

wú wàng shī fǎ qīng jìng gù héng zhù shě xìng qīng jìng hé yǐ gù ruò yī
无忘失法清净故恒住舍性清净。何以故？若一

qiè zhì zhì qīng jìng ruò wú wàng shī fǎ qīng jìng ruò héng zhù shě xìng qīng
切智智清净，若无忘失法清净，若恒住舍性清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī qiè zhì qīng jìng yī qiè
“善现，一切智智清净故一切智清净，一切

zhì qīng jìng gù héng zhù shě xìng qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
智清净故恒住舍性清净。何以故？若一切智智

qīng jìng ruò yī qiè zhì qīng jìng ruò héng zhù shě xìng qīng jìng wú èr
清净，若一切智清净，若恒住舍性清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

yī qiè zhì zhì qīng jìng gù dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng
“一切²智智清净故道相智、一切相智清

jìng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì qīng jìng gù héng zhù shě xìng qīng jìng
净，道相智、一切相智清净故恒住舍性清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò dào xiàng zhì yī qiè xiàng
何以故？若一切智智清净，若道相智、一切相

zhì qīng jìng ruò héng zhù shě xìng qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
智清净，若恒住舍性清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī qiè tuó luó ní mén qīng
“善现，一切智智清净故一切陀罗尼门清

jìng yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng gù héng zhù shě xìng qīng jìng hé yǐ
净，一切陀罗尼门清净故恒住舍性清净。何以

gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng ruò
故？若一切智智清净，若一切陀罗尼门清净，若

² 大正藏：善现，一切；永乐北藏及龙藏：一切

héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
恒住舍性清净，无二、无二分、无别、无断故。

yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè sān mó dì ménqīngjìng yī qiè sān mó
一切智智清净故一切三摩地门清净，一切三摩

dì ménqīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
地门清净故恒住舍性清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò yī qiè sān mó dì ménqīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīng
智清净，若一切三摩地门清净，若恒住舍性清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yù liú guǒqīngjìng yù liú
“善现，一切智智清净故预流果清净，预流

guǒqīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
果清净故恒住舍性清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò yù liú guǒqīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng wú èr
清净，若预流果清净，若恒住舍性清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī lái
无二分、无别、无断故。一切智智清净故一来、

bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng yī lái bù huán ā luó hàn guǒ
不还、阿罗汉果清净，一来、不还、阿罗汉果

qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故恒住舍性清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīngjìng ruò héngzhù shě
净，若一来、不还、阿罗汉果清净，若恒住舍

xìngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
性清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dú jué pú tí qīngjìng dú
“善现，一切智智清净故独觉菩提清净，独

jué pú tí qīngjìng gù héngzhù shěxìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
觉菩提清净故恒住舍性清净。何以故？若一切

zhì zhì qīngjìng ruò dú jué pú tí qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng
智智清净，若独觉菩提清净，若恒住舍性清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè pú sà mó hē sà
“善现，一切智智清净故一切菩萨摩诃萨

xíngqīngjìng yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng gù héngzhù shěxìngqīng
行清净，一切菩萨摩诃萨行清净故恒住舍性清

jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè pú sà mó hē
净。何以故？若一切智智清净，若一切菩萨摩诃
sà xíngqīngjìng ruò héngzhù shě xìngqīngjìng wú èr wú èr fēn wú
萨行清净，若恒住舍性清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhū fó wú shàngzhèngděng
“善现，一切智智清净故诸佛无上正等

pú tí qīngjìng zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng gù héngzhù shě
菩提清净，诸佛无上正等菩提清净故恒住舍
xìngqīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò zhū fó wú
性清净。何以故？若一切智智清净，若诸佛无
shàngzhèngděng pú tí qīngjìng ruò héngzhù shě xìngqīngjìng wú èr
上正等菩提清净，若恒住舍性清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

fù cì shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè qīngjìng sè
“复次，善现，一切智智清净故色清净，色

qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故一切智清净。何以故？若一切智智清净，
ruò sè qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
若色清净，若一切智清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shòu xiǎng xíng shí qīngjìng
无断故。一切智智清净故受、想、行、识清净，
shòu xiǎng xíng shí qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù
受、想、行、识清净故一切智清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shòu xiǎng xíng shí qīngjìng ruò
若一切智智清净，若受、想、行、识清净，若
yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
一切智清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎnchùqīngjìng yǎnchù
“善现，一切智智清净故眼处清净，眼处

qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故一切智清净。何以故？若一切智智清净，
ruò yǎnchùqīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若眼处清净，若一切智清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr bí shé shēn
别、无断故。一切智智清净故耳、鼻、舌、身、

yì chù qīng jìng ěr bí shé shēn yì chù qīng jìng gù yī qiè zhì
意处清净，耳、鼻、舌、身、意处清净故一切智
qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò ěr bí shé
清净。何以故？若一切智智清净，若耳、鼻、舌、
shēn yì chù qīng jìng ruò yī qiè zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn
身、意处清净，若一切智清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sè chù qīng jìng sè chù
“善现，一切智智清净故色处清净，色处
qīng jìng gù yī qiè zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
清净故一切智清净。何以故？若一切智智清净，
ruò sè chù qīng jìng ruò yī qiè zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
若色处清净，若一切智清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shēng xiāng wèi chù
别、无断故。一切智智清净故声、香、味、触、
fǎ chù qīng jìng shēng xiāng wèi chù fǎ chù qīng jìng gù yī qiè
法处清净，声、香、味、触、法处清净故一切
zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò shēng xiāng
智清净。何以故？若一切智智清净，若声、香、
wèi chù fǎ chù qīng jìng ruò yī qiè zhì qīng jìng wú èr wú èr
味、触、法处清净，若一切智清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yǎn jiè qīng jìng yǎn jiè
“善现，一切智智清净故眼界清净，眼界
qīng jìng gù yī qiè zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
清净故一切智清净。何以故？若一切智智清净，
ruò yǎn jiè qīng jìng ruò yī qiè zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
若眼界清净，若一切智清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn
别、无断故。一切智智清净故色界、眼识界及眼
chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi
触、眼触为缘所生诸受清净，色界乃至眼触为
yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù yī qiè zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò
缘所生诸受清净故一切智清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū
一切智智清净，若色界乃至眼触为缘所生诸

shòuqīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
受 清 净， 若 一 切 智 清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、
wú duàn gù
无 断 故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr jiè qīngjìng ěr jiè
“ 善 现， 一 切 智 智 清 净 故 耳 界 清 净， 耳 界

qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清 净 故 一 切 智 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清 净，

ruò ěr jiè qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若 耳 界 清 净， 若 一 切 智 清 净， 无 二、 无 二 分、 无

bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng jiè ěr shí jiè jí
别、 无 断 故。 一 切 智 智 清 净 故 声 界、 耳 识 界 及

ěr chù ěr chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng shēng jiè nǎi zhì ěr
耳 触、 耳 触 为 缘 所 生 诸 受 清 净， 声 界 乃 至 耳

chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù
触 为 缘 所 生 诸 受 清 净 故 一 切 智 清 净。 何 以 故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéiyuánsuǒshēng
若 一 切 智 智 清 净， 若 声 界 乃 至 耳 触 为 缘 所 生

zhūshòuqīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
诸 受 清 净， 若 一 切 智 清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、

wú duàn gù
无 断 故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bí jiè qīngjìng bí jiè
“ 善 现， 一 切 智 智 清 净 故 鼻 界 清 净， 鼻 界

qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清 净 故 一 切 智 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清 净，

ruò bí jiè qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若 鼻 界 清 净， 若 一 切 智 清 净， 无 二、 无 二 分、 无

bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù xiāng jiè bí shí jiè jí
别、 无 断 故。 一 切 智 智 清 净 故 香 界、 鼻 识 界 及

bí chù bí chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng xiāng jiè nǎi zhì bí
鼻 触、 鼻 触 为 缘 所 生 诸 受 清 净， 香 界 乃 至 鼻

chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù
触 为 缘 所 生 诸 受 清 净 故 一 切 智 清 净。 何 以 故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéiyuánsuǒshēng
若 一 切 智 智 清 净， 若 香 界 乃 至 鼻 触 为 缘 所 生

zhūshòuqīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
诸 受 清 净， 若 一 切 智 清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、

wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shé jiè qīngjìng shé jiè
“善现，一切智智清净故舌界清净，舌界
qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故一切智清净。何以故？若一切智智清净，
ruò shé jiè qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若舌界清净，若一切智清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wèi jiè shé shí jiè jí shé
别、无断故。一切智智清净故味界、舌识界及舌
chù shé chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi
触、舌触为缘所生诸受清净，味界乃至舌触为
yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò
缘所生诸受清净故一切智清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū
一切智智清净，若味界乃至舌触为缘所生诸
shòu qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
受清净，若一切智清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēn jiè qīngjìng shēn jiè
“善现，一切智智清净故身界清净，身界
qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故一切智清净。何以故？若一切智智清净，
ruò shēn jiè qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若身界清净，若一切智清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù chù jiè shēn shí jiè jí
别、无断故。一切智智清净故触界、身识界及
shēn chù shēn chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng chù jiè nǎi zhì shēn
身触、身触为缘所生诸受清净，触界乃至身
chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù
触为缘所生诸受清净故一切智清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò chù jiè nǎi zhì shēn chù wéiyuán suǒ shēng
若一切智智清净，若触界乃至身触为缘所生
zhū shòu qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
诸受清净，若一切智清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yì jiè qīngjìng yì jiè
“善现，一切智智清净故意界清净，意界

qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故一切智清净。何以故？若一切智智清净，
ruò yì jiè qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若意界清净，若一切智清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè yì shí jiè jí yì
别、无断故。一切智智清净故法界、意识界及意
chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi
触、意触为缘所生诸受清净，法界乃至意触为
yuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò
缘所生诸受清净故一切智清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū
一切智智清净，若法界乃至意触为缘所生诸
shòu qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
受清净，若一切智清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dì jiè qīngjìng dì jiè
“善现，一切智智清净故地界清净，地界

qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故一切智清净。何以故？若一切智智清净，
ruò dì jiè qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若地界清净，若一切智清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shuǐ huǒ fēng kōng
别、无断故。一切智智清净故水、火、风、空、
shí jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng gù yī qiè
识界清净，水、火、风、空、识界清净故一切
zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shuǐ huǒ
智清净。何以故？若一切智智清净，若水、火、
fēng kōng shí jiè qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú
风、空、识界清净，若一切智清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú míng qīngjìng wú míng
“善现，一切智智清净故无明清净，无明

qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故一切智清净。何以故？若一切智智清净，

ruò wú míngqīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若无明 清净，若一切智 清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù xíng shí míng sè
别、无断故。一切智智 清净故行、识、名色、
liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ
六处、触、受、爱、取、有、生、老死 愁叹苦
yōunǎoqīngjìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoqīngjìng gù yī qiè
烦恼 清净，行乃至老死 愁叹苦 烦恼 清净故一切
zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò xíng nǎi zhì lǎo
智 清净。何以故？若一切智智 清净，若行乃至老
sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoqīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú
死 愁叹苦 烦恼 清净，若一切智 清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bù shī bō luó mì duōqīng
“善现，一切智智 清净故 布施波罗蜜多清
jìng bù shī bō luó mì duōqīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù
净，布施波罗蜜多 清净故一切智 清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò bù shī bō luó mì duōqīngjìng ruò yī qiè
若一切智智 清净，若布施波罗蜜多 清净，若一切
zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì
智 清净，无二、无二分、无别、无断故。一切智
zhì qīngjìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì
智 清净故 净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜
duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng gù yī qiè zhì
多 清净，净戒乃至般若波罗蜜多 清净故一切智
qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò jìng jiè nǎi zhì bō
清净。何以故？若一切智智 清净，若净戒乃至般
rě bō luó mì duōqīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn
若波罗蜜多 清净，若一切智 清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù nèi kōngqīngjìng nèi kōng
“善现，一切智智 清净故 内空 清净，内空
qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故一切智 清净。何以故？若一切智智 清净，
ruò nèi kōngqīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若内空 清净，若一切智 清净，无二、无二分、无

bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wài kōng nèi wài kōng
别、无断故。一切智智清净故外空、内外空、
kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕
jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自
xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性
kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng qīng jìng wài kōng nǎi zhì wú xìng
空、自性空、无性自性空清净，外空乃至无性
zì xìng kōng qīng jìng gù yī qiè zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
自性空清净故一切智清净。何以故？若一切智
zhì qīng jìng ruò wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng qīng jìng ruò yī qiè
智清净，若外空乃至无性自性空清净，若一切
zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
智清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù zhēn rú qīng jìng zhēn rú
“善现，一切智智清净故真如清净，真如
qīng jìng gù yī qiè zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
清净故一切智清净。何以故？若一切智智清净，
ruò zhēn rú qīng jìng ruò yī qiè zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
若真如清净，若一切智清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù fǎ jiè fǎ xìng bù xū
别、无断故。一切智智清净故法界、法性、不虛
wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
妄性、不变异性、平等性、离生性、法定、
fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīng jìng fǎ jiè nǎi zhì
法住、实际、虚空界、不思議界清净，法界乃至
bù sī yì jiè qīng jìng gù yī qiè zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè
不思議界清净故一切智清净。何以故？若一切
zhì zhì qīng jìng ruò fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīng jìng ruò yī qiè zhì
智智清净，若法界乃至不思議界清净，若一切智
qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù kǔ shèng dì qīng jìng kǔ
“善现，一切智智清净故苦圣谛清净，苦
shèng dì qīng jìng gù yī qiè zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
圣谛清净故一切智清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò kǔ shèng dì qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr
清静，若苦圣谛清静，若一切智清静，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù jí miè
无二分、无别、无断故。一切智智清静故集、灭、
dàoshèng dì qīngjìng jí miè dàoshèng dì qīngjìng gù yī qiè zhì qīng
道圣谛清静，集、灭、道圣谛清静故一切智清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò jí miè dàoshèng
净。何以故？若一切智智清静，若集、灭、道圣
dì qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
谛清静，若一切智清静，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì jìng lǜ qīngjìng sì jìng
“善现，一切智智清静故四静虑清静，四静
lǜ qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
虑清静故一切智清静。何以故？若一切智智清
jìng ruò sì jìng lǜ qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr
净，若四静虑清静，若一切智清静，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú liàng
分、无别、无断故。一切智智清静故四无量、
sì wú sè dìngqīngjìng sì wú liàng sì wú sè dìngqīngjìng gù yī qiè
四无色定清静，四无量、四无色定清静故一切
zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì wú liàng
智清静。何以故？若一切智智清静，若四无量、
sì wú sè dìngqīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn
四无色定清静，若一切智清静，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā jiě tuō qīngjìng bā jiě
“善现，一切智智清静故八解脱清静，八解
tuō qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
脱清静故一切智清静。何以故？若一切智智清
jìng ruò bā jiě tuō qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr
净，若八解脱清静，若一切智清静，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā shèngchù
分、无别、无断故。一切智智清静故八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biànchù qīngjìng bā shèngchù jiǔ cì dì dìng
九次第定、十遍处清静，八胜处、九次第定、

shí biànchùqīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
十遍处清净故一切智清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchùqīngjìng
智清净，若八胜处、九次第定、十遍处清净，
ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若一切智清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì niànzhùqīngjìng sì
“善现，一切智智清净故四念住清净，四
niànzhùqīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
念住清净故一切智清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò sì niànzhùqīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú
清净，若四念住清净，若一切智清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì zhèngduàn
二分、无别、无断故。一切智智清净故四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēngjué zhī bā shèngdào zhī qīng
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支清
jìng sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng
净，四正断乃至八圣道支清净故一切智清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì zhèngduàn nǎi zhì bā
何以故？若一切智智清净，若四正断乃至八
shèngdào zhī qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn
圣道支清净，若一切智清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kōng jiě tuōménqīngjìng
“善现，一切智智清净故空解脱门清净，
kōng jiě tuōménqīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
空解脱门清净故一切智清净。何以故？若一切
zhì zhì qīngjìng ruò kōng jiě tuōménqīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng
智智清净，若空解脱门清净，若一切智清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故
wú xiàng wú yuàn jiě tuōménqīngjìng wú xiàng wú yuàn jiě tuōmén
无相、无愿解脱门清净，无相、无愿解脱门
qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故一切智清净。何以故？若一切智智清净，
ruò wú xiàng wú yuàn jiě tuōménqīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú
若无相、无愿解脱门清净，若一切智清净，无

èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng pú
“善现，一切智智清净故菩萨十地清净，菩
sà shí dì qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
萨十地清净故一切智清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr
智清净，若菩萨十地清净，若一切智清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wǔ yǎnqīngjìng wǔ yǎn
“善现，一切智智清净故五眼清净，五眼
qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故一切智清净。何以故？若一切智智清净，
ruò wǔ yǎnqīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
若五眼清净，若一切智清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù liù shéntōngqīngjìng liù
别、无断故。一切智智清净故六神通清净，六
shéntōngqīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
神通清净故一切智清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr
清净，若六神通清净，若一切智清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng fó shí
“善现，一切智智清净故佛十力清净，佛十
lì qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
力清净故一切智清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò fó shí lì qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng wú èr wú èr
净，若佛十力清净，若一切智清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú suǒ wèi
分、无别、无断故。一切智智清净故四无所畏、
sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú
四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不
gòng fǎ qīngjìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng gù
共法清净，四无所畏乃至十八佛不共法清净故
yī qiè zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì wú
一切智清净。何以故？若一切智智清净，若四无

suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng ruò yī qiè zhì qīng jìng wú
所畏乃至十八佛不共法清净，若一切智清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wú wàng shī fǎ qīng jìng
“善现，一切智智清净故无忘失法清净，

wú wàng shī fǎ qīng jìng gù yī qiè zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè
无忘失法清净故一切智清净。何以故？若一切

zhì zhì qīng jìng ruò wú wàng shī fǎ qīng jìng ruò yī qiè zhì qīng jìng
智智清净，若无忘失法清净，若一切智清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故

héng zhù shě xìng qīng jìng héng zhù shě xìng qīng jìng gù yī qiè zhì qīng jìng
恒住舍性清净，恒住舍性清净故一切智清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò héng zhù shě xìng qīng jìng ruò
何以故？若一切智智清净，若恒住舍性清净，若

yī qiè zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
一切智清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù dào xiàng zhì qīng jìng dào
“善现，一切智智清净故道相智清净，道

xiàng zhì qīng jìng gù yī qiè zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
相智清净故一切智清净。何以故？若一切智智

qīng jìng ruò dào xiàng zhì qīng jìng ruò yī qiè zhì qīng jìng wú èr
清净，若道相智清净，若一切智清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī qiè xiàng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故一切相

zhì qīng jìng yī qiè xiàng zhì qīng jìng gù yī qiè zhì qīng jìng hé yǐ gù
智清净，一切相智清净故一切智清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò yī qiè xiàng zhì qīng jìng ruò yī qiè zhì
若一切智智清净，若一切相智清净，若一切智

qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

大般若波罗蜜多经卷第二百七十九

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì èr bǎi bā shí
大般若波罗蜜多经卷第二百八十

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn nán xìn jiě pǐn dì sān shí sì zhī jiǔ shí jiǔ
初分难信解品第三十四之九十九

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī qiè tuó luó ní mén qīng
“善现，一切智智清净故一切陀罗尼门清

jìng yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng gù yī qiè zhì qīng jìng hé yǐ gù
净，一切陀罗尼门清净故一切智清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò yī qiè tuó luó ní mén qīng jìng ruò yī qiè
若一切智智清净，若一切陀罗尼门清净，若一切

zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì
智清净，无二、无二分、无别、无断故。一切智

zhì qīng jìng gù yī qiè sān mó dì mén qīng jìng yī qiè sān mó dì mén qīng
智清净故一切三摩地门清净，一切三摩地门清

jìng gù yī qiè zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò
净故一切智清净。何以故？若一切智智清净，若

yī qiè sān mó dì mén qīng jìng ruò yī qiè zhì qīng jìng wú èr wú èr
一切三摩地门清净，若一切智清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yù liú guǒ qīng jìng yù liú
“善现，一切智智清净故预流果清净，预流

guǒ qīng jìng gù yī qiè zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
果清净故一切智清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò yù liú guǒ qīng jìng ruò yī qiè zhì qīng jìng wú èr wú èr
净，若预流果清净，若一切智清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī lái bù huán
分、无别、无断故。一切智智清净故一来、不还、

ā luó hàn guǒ qīng jìng yī lái bù huán ā luó hàn guǒ qīng jìng gù
阿罗汉果清净，一来、不还、阿罗汉果清净故

yī qiè zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò yī lái
一切智清净。何以故？若一切智智清净，若一来、

bù huán ā luó hàn guǒ qīng jìng ruò yī qiè zhì qīng jìng wú èr
不 还、阿 罗 汉 果 清 净， 若 一 切 智 清 净， 无 二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无 二 分、无 别、无 断 故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù dú jué pú tí qīng jìng dú
“ 善 现， 一 切 智 智 清 净 故 独 觉 菩 提 清 净， 独
jué pú tí qīng jìng gù yī qiè zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
觉 菩 提 清 净 故 一 切 智 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智
zhì qīng jìng ruò dú jué pú tí qīng jìng ruò yī qiè zhì qīng jìng wú èr
智 清 净， 若 独 觉 菩 提 清 净， 若 一 切 智 清 净， 无 二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无 二 分、无 别、无 断 故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī qiè pú sà mó hē sà
“ 善 现， 一 切 智 智 清 净 故 一 切 菩 萨 摩 诃 萨
xíng qīng jìng yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng gù yī qiè zhì qīng jìng
行 清 净， 一 切 菩 萨 摩 诃 萨 行 清 净 故 一 切 智 清 净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò yī qiè pú sà mó hē sà xíng
何 以 故？ 若 一 切 智 智 清 净， 若 一 切 菩 萨 摩 诃 萨 行
qīng jìng ruò yī qiè zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú
清 净， 若 一 切 智 清 净， 无 二、无 二 分、无 别、无
duàn gù
断 故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù zhū fó wú shàng zhèng děng
“ 善 现， 一 切 智 智 清 净 故 诸 佛 无 上 正 等
pú tí qīng jìng zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng gù yī qiè zhì
菩 提 清 净， 诸 佛 无 上 正 等 菩 提 清 净 故 一 切 智
qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò zhū fó wú shàng
清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清 净， 若 诸 佛 无 上
zhèng děng pú tí qīng jìng ruò yī qiè zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn
正 等 菩 提 清 净， 若 一 切 智 清 净， 无 二、无 二 分、
wú bié wú duàn gù
无 别、无 断 故。

fù cì shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sè qīng jìng sè
“ 复 次， 善 现， 一 切 智 智 清 净 故 色 清 净， 色
qīng jìng gù dào xiàng zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
清 净 故 道 相 智 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清 净，
ruò sè qīng jìng ruò dào xiàng zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
若 色 清 净， 若 道 相 智 清 净， 无 二、无 二 分、无

bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shòu xiǎng xíng shí
别、无断故。一切智智清净故受、想、行、识
qīng jìng shòu xiǎng xíng shí qīng jìng gù dào xiàng zhì qīng jìng hé
清净，受、想、行、识清净故道相智清净。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò shòu xiǎng xíng shí qīng
以故？若一切智智清净，若受、想、行、识清
jìng ruò dào xiàng zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
净，若道相智清净，无二、无二分、无别、无断
gù
故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yǎn chù qīng jìng yǎn chù
“善现，一切智智清净故眼处清净，眼处
qīng jìng gù dào xiàng zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
清净故道相智清净。何以故？若一切智智清净，
ruò yǎn chù qīng jìng ruò dào xiàng zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn
若眼处清净，若道相智清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù ěr bí shé shēn
无别、无断故。一切智智清净故耳、鼻、舌、身、
yì chù qīng jìng ěr bí shé shēn yì chù qīng jìng gù dào xiàng
意处清净，耳、鼻、舌、身、意处清净故道相
zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò ěr bí
智清净。何以故？若一切智智清净，若耳、鼻、
shé shēn yì chù qīng jìng ruò dào xiàng zhì qīng jìng wú èr wú
舌、身、意处清净，若道相智清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sè chù qīng jìng sè chù
“善现，一切智智清净故色处清净，色处
qīng jìng gù dào xiàng zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
清净故道相智清净。何以故？若一切智智清净，
ruò sè chù qīng jìng ruò dào xiàng zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn
若色处清净，若道相智清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shēng xiāng wèi
无别、无断故。一切智智清净故声、香、味、
chù fǎ chù qīng jìng shēng xiāng wèi chù fǎ chù qīng jìng gù
触、法处清净，声、香、味、触、法处清净故
dào xiàng zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò shēng
道相智清净。何以故？若一切智智清净，若声、

xiāng wèi chù fǎ chùqīngjìng ruò dào xiàng zhì qīngjìng wú èr
香、味、触、法处清净，若道相智清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎn jiè qīngjìng yǎn jiè
“善现，一切智智清净故眼界清净，眼界

qīngjìng gù dào xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故道相智清净。何以故？若一切智智清净，

ruò yǎn jiè qīngjìng ruò dào xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn
若眼界清净，若道相智清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè jiè yǎn shí jiè jí
无别、无断故。一切智智清净故色界、眼识界及

yǎnchù yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng sè jiè nǎi zhì yǎnchù
眼触、眼触为缘所生诸受清净，色界乃至眼触

wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù dào xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù
为缘所生诸受清净故道相智清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū
若一切智智清净，若色界乃至眼触为缘所生诸

shòu qīngjìng ruò dào xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
受清净，若道相智清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr jiè qīngjìng ěr jiè
“善现，一切智智清净故耳界清净，耳界

qīngjìng gù dào xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故道相智清净。何以故？若一切智智清净，

ruò ěr jiè qīngjìng ruò dào xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn
若耳界清净，若道相智清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng jiè ěr shí jiè
无别、无断故。一切智智清净故声界、耳识界

jí ěr chù ěr chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng shēng jiè nǎi zhì
及耳触、耳触为缘所生诸受清净，声界乃至

ěr chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu qīngjìng gù dào xiàng zhì qīngjìng hé yǐ
耳触为缘所生诸受清净故道相智清净。何以

gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéiyuán suǒ
故？若一切智智清净，若声界乃至耳触为缘所

shēng zhū shòu qīngjìng ruò dào xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn
生诸受清净，若道相智清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bí jiè qīngjìng bí jiè
“善现，一切智智清净故鼻界清净，鼻界
qīngjìng gù dàoxiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故道相智清净。何以故？若一切智智清净，
ruò bí jiè qīngjìng ruò dàoxiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn
若鼻界清净，若道相智清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù xiāng jiè bí shí jiè
无别、无断故。一切智智清净故香界、鼻识界
jí bí chù bí chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng xiāng jiè nǎi zhì bí
及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，香界乃至鼻
chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù dàoxiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù
触为缘所生诸受清净故道相智清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéiyuánsuǒshēng
若一切智智清净，若香界乃至鼻触为缘所生
zhūshòuqīngjìng ruò dàoxiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
诸受清净，若道相智清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shé jiè qīngjìng shé jiè
“善现，一切智智清净故舌界清净，舌界
qīngjìng gù dàoxiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故道相智清净。何以故？若一切智智清净，
ruò shé jiè qīngjìng ruò dàoxiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn
若舌界清净，若道相智清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wèi jiè shé shí jiè jí
无别、无断故。一切智智清净故味界、舌识界及
shé chù shé chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng wèi jiè nǎi zhì shé chù
舌触、舌触为缘所生诸受清净，味界乃至舌触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù dàoxiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù
为缘所生诸受清净故道相智清净。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wèi jiè nǎi zhì shé chù wéiyuánsuǒshēngzhū
若一切智智清净，若味界乃至舌触为缘所生诸
shòuqīngjìng ruò dàoxiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
受清净，若道相智清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēn jiè qīngjìng shēn jiè
“善现，一切智智清净故身界清净，身界

qīngjìng gù dàoxiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故道相智清净。何以故？若一切智智清净，

ruò shēn jiè qīngjìng ruò dàoxiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn
若身界清净，若道相智清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù chù jiè shēn shí jiè
无别、无断故。一切智智清净故触界、身识界

jí shēnchù shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng chù jiè nǎi zhì
及身触、身触为缘所生诸受清净，触界乃至

shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù dàoxiàng zhì qīngjìng hé yǐ
身触为缘所生诸受清净故道相智清净。何以

gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò chù jiè nǎi zhì shēnchùwéiyuánsuǒ
故？若一切智智清净，若触界乃至身触为缘所

shēngzhūshòuqīngjìng ruò dàoxiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn
生诸受清净，若道相智清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yì jiè qīngjìng yì jiè
“善现，一切智智清净故意界清净，意界

qīngjìng gù dàoxiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故道相智清净。何以故？若一切智智清净，

ruò yì jiè qīngjìng ruò dàoxiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn
若意界清净，若道相智清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè yì shí jiè jí
无别、无断故。一切智智清净故法界、意识界及

yì chù yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng fǎ jiè nǎi zhì yì chù
意触、意触为缘所生诸受清净，法界乃至意触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù dàoxiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù
为缘所生诸受清净故道相智清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì yì chùwéiyuánsuǒshēngzhū
若一切智智清净，若法界乃至意触为缘所生诸

shòuqīngjìng ruò dàoxiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
受清净，若道相智清净，无二、无二分、无别、

wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dì jiè qīngjìng dì jiè
“善现，一切智智清净故地界清净，地界

qīngjìng gù dàoxiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清**净**故**道**相**智**清**净**。何以故？若一切智智清**净**，
ruò dì jiè qīngjìng ruò dàoxiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn
若地界清**净**，若道相智清**净**，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shuǐ huǒ fēng
无别、无断故。一切智智清**净**故水、火、风、
kōng shí jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng gù
空、识界清**净**，水、火、风、空、识界清**净**故
dàoxiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shuǐ
道相智清**净**。何以故？若一切智智清**净**，若水、
huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng ruò dàoxiàng zhì qīngjìng wú èr
火、风、空、识界清**净**，若道相智清**净**，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú míngqīngjìng wú míng
“善现，一切智智清**净**故无明清**净**，无明

qīngjìng gù dàoxiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清**净**故**道**相**智**清**净**。何以故？若一切智智清**净**，
ruò wú míngqīngjìng ruò dàoxiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn
若无明清**净**，若道相智清**净**，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù xíng shí míng sè
无别、无断故。一切智智清**净**故行、识、名色、
liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ
六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦
yōunǎoqīngjìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng gù dào
忧恼清**净**，行乃至老死愁叹苦忧恼清**净**故**道**
xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò xíng nǎi zhì
相智清**净**。何以故？若一切智智清**净**，若行乃至
lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng ruò dàoxiàng zhì qīngjìng wú èr
老死愁叹苦忧恼清**净**，若道相智清**净**，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bù shī bō luó mì duōqīng
“善现，一切智智清**净**故布施波罗蜜多清

jìng bù shī bō luó mì duōqīngjìng gù dàoxiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù
净，布施波罗蜜多清**净**故**道**相**智**清**净**。何以故？
ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò bù shī bō luó mì duōqīngjìng ruò dào
若一切智智清**净**，若布施波罗蜜多清**净**，若道

xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī
相智清净，无二、无二分、无别、无断故。一

qiè zhì zhì qīngjìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō
切智智清净故净戒、安忍、精进、静虑、般若波

luó mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng gù dào
罗蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清净故道

xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò jìng jiè nǎi
相智清净。何以故？若一切智智清净，若净戒乃

zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng ruò dào xiàng zhì qīngjìng wú èr
至般若波罗蜜多清净，若道相智清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù nèi kōng qīngjìng nèi kōng
“善现，一切智智清净故内空清净，内空

qīngjìng gù dào xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故道相智清净。何以故？若一切智智清净，

ruò nèi kōng qīngjìng ruò dào xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn
若内空清净，若道相智清净，无二、无二分、

wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wài kōng nèi wài kōng
无别、无断故。一切智智清净故外空、内外空、

kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕

jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自

xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性

kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng qīngjìng wài kōng nǎi zhì wú xìng
空、自性空、无性自性空清净，外空乃至无性

zì xìng kōng qīngjìng gù dào xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
自性空清净故道相智清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng qīngjìng ruò dào xiàng
智清净，若外空乃至无性自性空清净，若道相

zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
智清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhēn rú qīngjìng zhēn rú
“善现，一切智智清净故真如清净，真如

qīngjìng gù dào xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故道相智清净。何以故？若一切智智清净，

ruò zhēn rú qīng jìng ruò dào xiàng zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn
若真如清净，若道相智清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù fǎ jiè fǎ xìng bù
无别、无断故。一切智智清净故法界、法性、不
xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
虚妄性、不变异性、平等性、离生性、法定、
fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīng jìng fǎ jiè nǎi zhì
法住、实际、虚空界、不思議界清净，法界乃至
bù sī yì jiè qīng jìng gù dào xiàng zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè
不思議界清净故道相智清净。何以故？若一切
zhì zhì qīng jìng ruò fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīng jìng ruò dào xiàng
智智清净，若法界乃至不思議界清净，若道相
zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
智清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù kǔ shèng dì qīng jìng kǔ
“善现，一切智智清净故苦圣谛清净，苦
shèng dì qīng jìng gù dào xiàng zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
圣谛清净故道相智清净。何以故？若一切智
zhì qīng jìng ruò kǔ shèng dì qīng jìng ruò dào xiàng zhì qīng jìng wú èr
智清净，若苦圣谛清净，若道相智清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù jí miè
无二分、无别、无断故。一切智智清净故集、灭、
dào shèng dì qīng jìng jí miè dào shèng dì qīng jìng gù dào xiàng zhì
道圣谛清净，集、灭、道圣谛清净故道相智
qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò jí miè dào
清净。何以故？若一切智智清净，若集、灭、道
shèng dì qīng jìng ruò dào xiàng zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú
圣谛清净，若道相智清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì jìng lǜ qīng jìng sì jìng
“善现，一切智智清净故四静虑清净，四静
lǜ qīng jìng gù dào xiàng zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
虑清净故道相智清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò sì jìng lǜ qīng jìng ruò dào xiàng zhì qīng jìng wú èr wú
净，若四静虑清净，若道相智清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì wú liàng
二分、无别、无断故。一切智智清净故四无量、

sì wú sè dìngqīngjìng sì wú liàng sì wú sè dìngqīngjìng gù dào xiàng
四无色定清净，四无量、四无色定清净故道相
zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì wú liàng
智清净。何以故？若一切智智清净，若四无量、
sì wú sè dìngqīngjìng ruò dào xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn
四无色定清净，若道相智清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù
无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā jiě tuō qīngjìng bā jiě
“善现，一切智智清净故八解脱清净，八解
tuō qīngjìng gù dào xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
脱清净故道相智清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò bā jiě tuō qīngjìng ruò dào xiàng zhì qīngjìng wú èr wú
净，若八解脱清净，若道相智清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā shèngchù
二分、无别、无断故。一切智智清净故八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biànchù qīngjìng bā shèngchù jiǔ cì dì dìng
九次第定、十遍处清净，八胜处、九次第定、
shí biànchù qīngjìng gù dào xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
十遍处清净故道相智清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù qīngjìng
智清净，若八胜处、九次第定、十遍处清净，
ruò dào xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
若道相智清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì niànzhù qīngjìng sì
“善现，一切智智清净故四念住清净，四
niànzhù qīngjìng gù dào xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
念住清净故道相智清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò sì niànzhù qīngjìng ruò dào xiàng zhì qīngjìng wú èr
清净，若四念住清净，若道相智清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì zhèng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故四正
duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dēngjué zhī bā shèngdào
断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道
zhī qīngjìng sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng gù dào xiàng
支清净，四正断乃至八圣道支清净故道相
zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì zhèngduàn
智清净。何以故？若一切智智清净，若四正断

nǎi zhì bā shèngdào zhī qīngjìng ruò dào xiàng zhì qīngjìng wú èr wú
乃至八圣道支清净，若道相智清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng
“善现，一切智智清净故空解脱门清净，
kōng jiě tuō mén qīngjìng gù dào xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī
空解脱门清净故道相智清净。何以故？若一
qiè zhì zhì qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng ruò dào xiàng zhì qīngjìng
切智智清净，若空解脱门清净，若道相智清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故
wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén
无相、无愿解脱门清净，无相、无愿解脱门
qīngjìng gù dào xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故道相智清净。何以故？若一切智智清净，
ruò wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng ruò dào xiàng zhì qīngjìng wú
若无相、无愿解脱门清净，若道相智清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng pú
“善现，一切智智清净故菩萨十地清净，菩
sà shí dì qīngjìng gù dào xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
萨十地清净故道相智清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng ruò dào xiàng zhì qīngjìng wú
智清净，若菩萨十地清净，若道相智清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wǔ yǎn qīngjìng wǔ yǎn
“善现，一切智智清净故五眼清净，五眼
qīngjìng gù dào xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng
清净故道相智清净。何以故？若一切智智清净，
ruò wǔ yǎn qīngjìng ruò dào xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn
若五眼清净，若道相智清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù liù shéntōng qīngjìng
无别、无断故。一切智智清净故六神通清净，
liù shéntōng qīngjìng gù dào xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
六神通清净故道相智清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò liù shéntōngqīngjìng ruò dào xiàng zhì qīngjìng wú èr
智清净，若六神通清净，若道相智清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fó shí lì qīngjìng fó shí
“善现，一切智智清净故佛十力清净，佛十

lì qīngjìng gù dào xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
力清净故道相智清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò fó shí lì qīngjìng ruò dào xiàng zhì qīngjìng wú èr wú
净，若佛十力清净，若道相智清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú suǒ wèi
二分、无别、无断故。一切智智清净故四无所畏、

sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú
四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不

gòng fǎ qīngjìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng gù
共法清净，四无所畏乃至十八佛不共法清净故

dào xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì
道相智清净。何以故？若一切智智清净，若四

wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīngjìng ruò dào xiàng zhì qīngjìng
无所畏乃至十八佛不共法清净，若道相智清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú wàng shī fǎ qīngjìng
“善现，一切智智清净故无忘失法清净，

wú wàng shī fǎ qīngjìng gù dào xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī
无忘失法清净故道相智清净。何以故？若一

qiè zhì zhì qīngjìng ruò wú wàng shī fǎ qīngjìng ruò dào xiàng zhì qīngjìng
切智智清净，若无忘失法清净，若道相智清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故

héngzhù shěxìngqīngjìng héngzhù shěxìngqīngjìng gù dào xiàng zhì qīngjìng
恒住舍性清净，恒住舍性清净故道相智清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò héngzhù shěxìngqīngjìng ruò
何以故？若一切智智清净，若恒住舍性清净，若

dào xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
道相智清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng yī qiè
“善现，一切智智清净故一切智清净，一切

zhì qīngjìng gù dào xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
智 清 净 故 道 相 智 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清
jìng ruò yī qiè zhì qīngjìng ruò dào xiàng zhì qīngjìng wú èr wú
净， 若 一 切 智 清 净， 若 道 相 智 清 净， 无 二、 无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè xiàng
二 分、 无 别、 无 断 故。 一 切 智 智 清 净 故 一 切 相

zhì qīngjìng yī qiè xiàng zhì qīngjìng gù dào xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù
智 清 净， 一 切 相 智 清 净 故 道 相 智 清 净。 何 以 故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng ruò dào xiàng zhì
若 一 切 智 智 清 净， 若 一 切 相 智 清 净， 若 道 相 智
qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、 无 断 故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè tuó luó ní ménqīng
“ 善 现， 一 切 智 智 清 净 故 一 切 陀 罗 尼 门 清

jìng yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng gù dào xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù
净， 一 切 陀 罗 尼 门 清 净 故 道 相 智 清 净。 何 以 故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè tuó luó ní ménqīngjìng ruò dào
若 一 切 智 智 清 净， 若 一 切 陀 罗 尼 门 清 净， 若 道
xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī
相 智 清 净， 无 二、 无 二 分、 无 别、 无 断 故。 一

qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè sān mó dì ménqīngjìng yī qiè sān mó dì
切 智 智 清 净 故 一 切 三 摩 地 门 清 净， 一 切 三 摩 地

ménqīngjìng gù dào xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
门 清 净 故 道 相 智 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清

jìng ruò yī qiè sān mó dì ménqīngjìng ruò dào xiàng zhì qīngjìng wú
净， 若 一 切 三 摩 地 门 清 净， 若 道 相 智 清 净， 无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、 无 二 分、 无 别、 无 断 故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yù liú guǒqīngjìng yù liú
“ 善 现， 一 切 智 智 清 净 故 预 流 果 清 净， 预 流

guǒqīngjìng gù dào xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
果 清 净 故 道 相 智 清 净。 何 以 故？ 若 一 切 智 智 清

jìng ruò yù liú guǒqīngjìng ruò dào xiàng zhì qīngjìng wú èr wú
净， 若 预 流 果 清 净， 若 道 相 智 清 净， 无 二、 无

èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī lái bù
二 分、 无 别、 无 断 故。 一 切 智 智 清 净 故 一 来、 不

huán ā luó hàn guǒqīngjìng yī lái bù huán ā luó hàn guǒqīng
还、 阿 罗 汉 果 清 净， 一 来、 不 还、 阿 罗 汉 果 清

jìng gù dào xiàng zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
净故道相智清净。何以故？若一切智智清净，
ruò yī lái bù huán ā luó hàn guǒ qīng jìng ruò dào xiàng zhì qīng jìng
若一来、不还、阿罗汉果清净，若道相智清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù dú jué pú tí qīng jìng dú
“善现，一切智智清净故独觉菩提清净，独
jué pú tí qīng jìng gù dào xiàng zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
觉菩提清净故道相智清净。何以故？若一切智
zhì qīng jìng ruò dú jué pú tí qīng jìng ruò dào xiàng zhì qīng jìng wú
智清净，若独觉菩提清净，若道相智清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yī qiè pú sà mó hē sà
“善现，一切智智清净故一切菩萨摩诃萨
xíng qīng jìng yī qiè pú sà mó hē sà xíng qīng jìng gù dào xiàng zhì qīng jìng
行清净，一切菩萨摩诃萨行清净故道相智清净。
hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò yī qiè pú sà mó hē sà xíng
何以故？若一切智智清净，若一切菩萨摩诃萨行
qīng jìng ruò dào xiàng zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净，若道相智清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù zhū fó wú shàng zhèng děng
“善现，一切智智清净故诸佛无上正等
pú tí qīng jìng zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí qīng jìng gù dào xiàng
菩提清净，诸佛无上正等菩提清净故道相
zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò zhū fó wú
智清净。何以故？若一切智智清净，若诸佛无
shàng zhèng děng pú tí qīng jìng ruò dào xiàng zhì qīng jìng wú èr wú
上正等菩提清净，若道相智清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

fù cì shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sè qīng jìng sè
“复次，善现，一切智智清净故色清净，色
qīng jìng gù yī qiè xiàng zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故一切相智清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò sè qīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn
净，若色清净，若一切相智清净，无二、无二分、
wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shòu xiǎng xíng
无别、无断故。一切智智清净故受、想、行、
shí qīngjìng shòu xiǎng xíng shí qīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng
识清净，受、想、行、识清净故一切相智清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shòu xiǎng xíng shí
何以故？若一切智智清净，若受、想、行、识
qīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净，若一切相智清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yǎnchùqīngjìng yǎnchù
“善现，一切智智清净故眼处清净，眼处
qīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故一切相智清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò yǎnchùqīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr
净，若眼处清净，若一切相智清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù ěr bí shé
分、无别、无断故。一切智智清净故耳、鼻、舌、
shēn yì chùqīngjìng ěr bí shé shēn yì chùqīngjìng gù
身、意处清净，耳、鼻、舌、身、意处清净故
yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò ěr
一切相智清净。何以故？若一切智智清净，若耳、
bí shé shēn yì chùqīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú
鼻、舌、身、意处清净，若一切相智清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sè chùqīngjìng sè chù
“善现，一切智智清净故色处清净，色处
qīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故一切相智清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò sè chùqīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr
净，若色处清净，若一切相智清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēng xiāng
分、无别、无断故。一切智智清净故声、香、
wèi chù fǎ chùqīngjìng shēng xiāng wèi chù fǎ chùqīng
味、触、法处清净，声、香、味、触、法处清

jìng gù yī qiè xiàng zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
净故一切相智清净。何以故？若一切智智清净，
ruò shēng xiāng wèi chù fǎ chù qīng jìng ruò yī qiè xiàng zhì qīng
若声、香、味、触、法处清净，若一切相智清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù yǎn jiè qīng jìng yǎn jiè
“善现，一切智智清净故眼界清净，眼界
qīng jìng gù yī qiè xiàng zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故一切相智清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò yǎn jiè qīng jìng ruò yī qiè xiàng zhì qīng jìng wú èr wú èr
净，若眼界清净，若一切相智清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sè jiè yǎn shí
分、无别、无断故。一切智智清净故色界、眼识
jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng sè jiè nǎi zhì
界及眼触、眼触为缘所生诸受清净，色界乃至
yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù yī qiè xiàng zhì qīng jìng hé
眼触为缘所生诸受清净故一切相智清净。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán
以故？若一切智智清净，若色界乃至眼触为缘
suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò yī qiè xiàng zhì qīng jìng wú èr wú èr
所生诸受清净，若一切相智清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù ěr jiè qīng jìng ěr jiè
“善现，一切智智清净故耳界清净，耳界
qīng jìng gù yī qiè xiàng zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故一切相智清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò ěr jiè qīng jìng ruò yī qiè xiàng zhì qīng jìng wú èr wú èr
净，若耳界清净，若一切相智清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shēng jiè ěr
分、无别、无断故。一切智智清净故声界、耳
shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng shēng jiè
识界及耳触、耳触为缘所生诸受清净，声界
nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù yī qiè xiàng zhì qīng
乃至耳触为缘所生诸受清净故一切相智清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò shēng jiè nǎi zhì ěr
净。何以故？若一切智智清净，若声界乃至耳

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò yī qiè xiàng zhì qīng jìng wú
触为缘所生诸受清净，若一切相智清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù bí jiè qīng jìng bí jiè
“善现，一切智智清净故鼻界清净，鼻界

qīng jìng gù yī qiè xiàng zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故一切相智清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò bí jiè qīng jìng ruò yī qiè xiàng zhì qīng jìng wú èr wú èr
净，若鼻界清净，若一切相智清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù xiāng jiè bí
分、无别、无断故。一切智智清净故香界、鼻

shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng xiāng jiè nǎi
识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受清净，香界乃

zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù yī qiè xiàng zhì qīng jìng
至鼻触为缘所生诸受清净故一切相智清净。

hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi
何以故？若一切智智清净，若香界乃至鼻触为

yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò yī qiè xiàng zhì qīng jìng wú èr
缘所生诸受清净，若一切相智清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù shé jiè qīng jìng shé jiè
“善现，一切智智清净故舌界清净，舌界

qīng jìng gù yī qiè xiàng zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故一切相智清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò shé jiè qīng jìng ruò yī qiè xiàng zhì qīng jìng wú èr wú èr
净，若舌界清净，若一切相智清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wèi jiè shé shí
分、无别、无断故。一切智智清净故味界、舌识

jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng wèi jiè nǎi zhì
界及舌触、舌触为缘所生诸受清净，味界乃至

shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu qīng jìng gù yī qiè xiàng zhì qīng jìng hé
舌触为缘所生诸受清净故一切相智清净。何

yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán
以故？若一切智智清净，若味界乃至舌触为缘

suǒ shēng zhū shòu qīng jìng ruò yī qiè xiàng zhì qīng jìng wú èr wú èr
所生诸受清净，若一切相智清净，无二、无二

fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shēn jiè qīngjìng shēn jiè
“善现，一切智智清净故身界清净，身界
qīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故一切相智清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò shēn jiè qīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú
净，若身界清净，若一切相智清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù chù jiè shēn
二分、无别、无断故。一切智智清净故触界、身
shí jiè jí shēnchù shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng chù jiè
识界及身触、身触为缘所生诸受清净，触界
nǎi zhì shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīng
乃至身触为缘所生诸受清净故一切相智清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò chù jiè nǎi zhì shēnchù
净。何以故？若一切智智清净，若触界乃至身触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr
为缘所生诸受清净，若一切相智清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yì jiè qīngjìng yì jiè
“善现，一切智智清净故意界清净，意界
qīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故一切相智清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò yì jiè qīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr
净，若意界清净，若一切相智清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè yì shí
分、无别、无断故。一切智智清净故法界、意识
jiè jí yì chù yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng fǎ jiè nǎi zhì
界及意触、意触为缘所生诸受清净，法界乃至
yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuqīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé
意触为缘所生诸受清净故一切相智清净。何
yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì yì chùwéiyuán
以故？若一切智智清净，若法界乃至意触为缘
suǒshēngzhūshòuqīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr
所生诸受清净，若一切相智清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù
分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dì jiè qīngjìng dì jiè
“善现，一切智智清净故地界清净，地界
qīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故一切相智清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò dì jiè qīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr
净，若地界清净，若一切相智清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù shuǐ huǒ fēng
分、无别、无断故。一切智智清净故水、火、风、
kōng shí jiè qīngjìng shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng gù
空、识界清净，水、火、风、空、识界清净故
yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò shuǐ
一切相智清净。何以故？若一切智智清净，若水、
huǒ fēng kōng shí jiè qīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú
火、风、空、识界清净，若一切相智清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wú míngqīngjìng wú míng
“善现，一切智智清净故无明清净，无明
qīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故一切相智清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò wú míngqīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú
净，若无明清净，若一切相智清净，无二、无
èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù xíng shí
二分、无别、无断故。一切智智清净故行、识、
míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ
名色、六处、触、受、爱、取、有、生、老死
chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng
愁叹苦忧恼清净，行乃至老死愁叹苦忧恼清净
gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò
故一切相智清净。何以故？若一切智智清净，若
xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoqīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng
行乃至老死愁叹苦忧恼清净，若一切相智清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bù shī bō luó mì duōqīng
“善现，一切智智清净故布施波罗蜜多清
jìng bù shī bō luó mì duōqīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ
净，布施波罗蜜多清净故一切相智清净。何以

gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò bù shī bō luó mì duōqīngjìng ruò
故？若一切智智清净，若布施波罗蜜多清净，若

yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
一切相智清净，无二、无二分、无别、无断故。

yī qiè zhì zhì qīngjìng gù jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě
一切智智清净故净戒、安忍、精进、静虑、般若

bō luó mì duōqīngjìng jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng gù
波罗蜜多清净，净戒乃至般若波罗蜜多清净故

yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò jìng
一切相智清净。何以故？若一切智智清净，若净

jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duōqīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng
戒乃至般若波罗蜜多清净，若一切相智清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù nèikōngqīngjìng nèikōng
“善现，一切智智清净故内空清净，内空

qīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故一切相智清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò nèikōngqīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú
净，若内空清净，若一切相智清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wàikōng
二分、无别、无断故。一切智智清净故外空、

nèi wàikōng kōngkōng dàkōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无

wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běn
为无空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本

xìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性空、自相空、共相空、一切法空、不可得

kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōngqīngjìng wàikōng
空、无性空、自性空、无性自性空清净，外空

nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù
乃至无性自性空清净故一切相智清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngqīngjìng
若一切智智清净，若外空乃至无性自性空清净，

ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn
若一切相智清净，无二、无二分、无别、无断

gù
故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhēn rú qīngjìng zhēn rú
“善现，一切智智清净故真如清净，真如

qīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故一切相智清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò zhēn rú qīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú
净，若真如清净，若一切相智清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù fǎ jiè fǎ
二分、无别、无断故。一切智智清净故法界、法

xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng píngděngxìng lí shēngxìng
性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、

fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè qīngjìng fǎ
法定、法住、实际、虚空界、不思議界清净，法

jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù
界乃至不思議界清净故一切相智清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè qīngjìng ruò
若一切智智清净，若法界乃至不思議界清净，若

yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
一切相智清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kǔ shèng dì qīngjìng kǔ
“善现，一切智智清净故苦圣谛清净，苦

shèng dì qīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
圣谛清净故一切相智清净。何以故？若一切

zhì zhì qīngjìng ruò kǔ shèng dì qīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng
智智清净，若苦圣谛清净，若一切相智清净，

wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù
无二、无二分、无别、无断故。一切智智清净故

jí miè dào shèng dì qīngjìng jí miè dào shèng dì qīngjìng gù
集、灭、道圣谛清净，集、灭、道圣谛清净故

yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò jí
一切相智清净。何以故？若一切智智清净，若集、

miè dào shèng dì qīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú
灭、道圣谛清净，若一切相智清净，无二、无

èr fēn wú bié wú duàn gù
二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì jìng lǜ qīngjìng sì jìng
“善现，一切智智清净故四静虑清净，四静

lǜ qīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
虑清净故一切相智清净。何以故？若一切智智

qīngjìng ruò sì jìng lǜ qīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr
清静，若四静虑清静，若一切相智清静，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì wú liàng
无二分、无别、无断故。一切智智清静故四无量、
sì wú sè dìngqīngjìng sì wú liàng sì wú sè dìngqīngjìng gù yī qiè
四无色定清静，四无量、四无色定清静故一切
xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì wú
相智清静。何以故？若一切智智清静，若四无
liàng sì wú sè dìngqīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr
量、四无色定清静，若一切相智清静，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā jiě tuō qīngjìng bā jiě
“善现，一切智智清静故八解脱清静，八解
tuō qīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
脱清静故一切相智清静。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò bā jiě tuō qīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr
清静，若八解脱清静，若一切相智清静，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù bā shèng
无二分、无别、无断故。一切智智清静故八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù qīngjìng bā shèngchù jiǔ cì dì
处、九次第定、十遍处清静，八胜处、九次第
dìng shí biànchù qīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò
定、十遍处清静故一切相智清静。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
一切智智清静，若八胜处、九次第定、十遍处
qīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清静，若一切相智清静，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì niànzhù qīngjìng sì
“善现，一切智智清静故四念住清静，四
niànzhù qīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
念住清静故一切相智清静。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò sì niànzhù qīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú
智清静，若四念住清静，若一切相智清静，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù sì
二、无二分、无别、无断故。一切智智清静故四

zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣
dào zhī qīngjìng sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèng dào zhī qīngjìng gù yī qiè
道支清净，四正断乃至八圣道支清净故一切
xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò sì zhèng
相智清净。何以故？若一切智智清净，若四正
duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī qīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú
断乃至八圣道支清净，若一切相智清净，无
èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù kōng jiě tuō mén qīngjìng
“善现，一切智智清净故空解脱门清净，
kōng jiě tuō mén qīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī
空解脱门清净故一切相智清净。何以故？若一
qiè zhì zhì qīngjìng ruò kōng jiě tuō mén qīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīng
切智智清净，若空解脱门清净，若一切相智清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清
jìng gù wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng wú xiàng wú yuàn jiě
净故无相、无愿解脱门清净，无相、无愿解
tuō mén qīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
脱门清净故一切相智清净。何以故？若一切智
zhì qīngjìng ruò wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén qīngjìng ruò yī qiè xiàng
智清净，若无相、无愿解脱门清净，若一切相
zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
智清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù pú sà shí dì qīngjìng pú
“善现，一切智智清净故菩萨十地清净，菩
sà shí dì qīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
萨十地清净故一切相智清净。何以故？若一切
zhì zhì qīngjìng ruò pú sà shí dì qīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng
智智清净，若菩萨十地清净，若一切相智清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù wǔ yǎn qīngjìng wǔ yǎn
“善现，一切智智清净故五眼清净，五眼
qīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故一切相智清净。何以故？若一切智智清

jìng ruò wǔ yǎn qīng jìng ruò yī qiè xiàng zhì qīng jìng wú èr wú èr
净，若五眼清净，若一切相智清净，无二、无二
fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù liù shéntōng qīng
分、无别、无断故。一切智智清净故六神通清
jìng liù shéntōng qīng jìng gù yī qiè xiàng zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò
净，六神通清净故一切相智清净。何以故？若
yī qiè zhì zhì qīng jìng ruò liù shéntōng qīng jìng ruò yī qiè xiàng zhì qīng
一切智智清净，若六神通清净，若一切相智清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù fó shí lì qīng jìng fó shí
“善现，一切智智清净故佛十力清净，佛十
lì qīng jìng gù yī qiè xiàng zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
力清净故一切相智清净。何以故？若一切智智
qīng jìng ruò fó shí lì qīng jìng ruò yī qiè xiàng zhì qīng jìng wú èr
清净，若佛十力清净，若一切相智清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng jìng gù sì wú suǒ
无二分、无别、无断故。一切智智清净故四无所
wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā
畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八
fó bú gòng fǎ qīng jìng sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng
佛不共法清净，四无所畏乃至十八佛不共法清
jìng gù yī qiè xiàng zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng jìng
净故一切相智清净。何以故？若一切智智清净，
ruò sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ qīng jìng ruò yī qiè xiàng
若四无所畏乃至十八佛不共法清净，若一切相
zhì qīng jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
智清净，无二、无二分、无别、无断故。

shàn xiàn yī qiè zhì zhì qīng jìng gù wú wàng shī fǎ qīng jìng
“善现，一切智智清净故无忘失法清净，
wú wàng shī fǎ qīng jìng gù yī qiè xiàng zhì qīng jìng hé yǐ gù ruò yī
无忘失法清净故一切相智清净。何以故？若一
qiè zhì zhì qīng jìng ruò wú wàng shī fǎ qīng jìng ruò yī qiè xiàng zhì qīng
切智智清净，若无忘失法清净，若一切相智清
jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīng
净，无二、无二分、无别、无断故。一切智智清
jìng gù héng zhù shě xìng qīng jìng héng zhù shě xìng qīng jìng gù yī qiè xiàng
净故恒住舍性清净，恒住舍性清净故一切相

zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò héngzhù shěxìng
智清净。何以故？若一切智智清净，若恒住舍性
qīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié
清净，若一切相智清净，无二、无二分、无别、
wú duàn gù
无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè zhì qīngjìng yī qiè
“善现，一切智智清净故一切智清净，一切

zhì qīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
智清净故一切相智清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò yī qiè zhì qīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr
清净，若一切智清净，若一切相智清净，无二、

wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dào xiàng
无二分、无别、无断故。一切智智清净故道相

zhì qīngjìng dào xiàng zhì qīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù
智清净，道相智清净故一切相智清净。何以故？

ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò dào xiàng zhì qīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì
若一切智智清净，若道相智清净，若一切相智

qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè tuó luó ní mén qīng
“善现，一切智智清净故一切陀罗尼门清

jìng yī qiè tuó luó ní mén qīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ
净，一切陀罗尼门清净故一切相智清净。何以

gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè tuó luó ní mén qīngjìng ruò
故？若一切智智清净，若一切陀罗尼门清净，若

yī qiè xiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
一切相智清净，无二、无二分、无别、无断故。

yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè sān mó dì mén qīngjìng yī qiè sān mó
一切智智清净故一切三摩地门清净，一切三摩

dì mén qīngjìng gù yī qiè xiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì
地门清净故一切相智清净。何以故？若一切智

zhì qīngjìng ruò yī qiè sān mó dì mén qīngjìng ruò yī qiè xiàng zhì qīng
智清净，若一切三摩地门清净，若一切相智清

jìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yù liú guǒ qīngjìng yù liú
“善现，一切智智清净故预流果清净，预流

guǒqīngjìng gù yī qièxiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì
果清净故一切相智清净。何以故？若一切智智
qīngjìng ruò yù liú guǒqīngjìng ruò yī qièxiàng zhì qīngjìng wú èr
清净，若预流果清净，若一切相智清净，无二、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī lái
无二分、无别、无断故。一切智智清净故一来、
bù huán ā luó hàn guǒ qīngjìng yī lái bù huán ā luó hàn guǒ
不还、阿罗汉果清净，一来、不还、阿罗汉果
qīngjìng gù yī qièxiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīng
清净故一切相智清净。何以故？若一切智智清
jìng ruò yī lái bù huán ā luó hàn guǒ qīngjìng ruò yī qièxiàng
净，若一来、不还、阿罗汉果清净，若一切相
zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
智清净，无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù dú jué pú tí qīngjìng dú
“善现，一切智智清净故独觉菩提清净，独
jué pú tí qīngjìng gù yī qièxiàng zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè
觉菩提清净故一切相智清净。何以故？若一切
zhì zhì qīngjìng ruò dú jué pú tí qīngjìng ruò yī qièxiàng zhì qīngjìng
智智清净，若独觉菩提清净，若一切相智清净，
wú èr wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无二、无二分、无别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù yī qiè pú sà mó hē sà
“善现，一切智智清净故一切菩萨摩訶萨
xíngqīngjìng yī qiè pú sà mó hē sà xíngqīngjìng gù yī qièxiàng zhì qīng
行清净，一切菩萨摩訶萨行清净故一切相智清
jìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò yī qiè pú sà mó hē
净。何以故？若一切智智清净，若一切菩萨摩訶
sà xíngqīngjìng ruò yī qièxiàng zhì qīngjìng wú èr wú èr fēn wú
萨行清净，若一切相智清净，无二、无二分、无
bié wú duàn gù
别、无断故。

shànxiàn yī qiè zhì zhì qīngjìng gù zhū fó wú shàngzhèngděng
“善现，一切智智清净故诸佛无上正等
pú tí qīngjìng zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí qīngjìng gù yī qièxiàng
菩提清净，诸佛无上正等菩提清净故一切相
zhì qīngjìng hé yǐ gù ruò yī qiè zhì zhì qīngjìng ruò zhū fó wú
智清净。何以故？若一切智智清净，若诸佛无

shàngzhèngděng pú tí qīngjìng ruò yī qièxiàng zhì qīngjìng wú èr
上 正 等 菩 提 清 净 ， 若 一 切 相 智 清 净 ， 无 二 、
wú èr fēn wú bié wú duàn gù
无 二 分 、 无 别 、 无 断 故 。

大般若波罗蜜多经卷第二百八十

bǔ quēzhēnyán
补阙真言

(三遍)

ná mó hē là dá nà duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù zhù mó
南无喝啰怛那.哆罗夜耶.佉啰佉啰.俱住俱住.摩
là mó là hǔ là hōng hè hè sū dá ná hōng pō mò ná suō pó
啰摩啰.虎啰.吽.贺贺.苏怛拿.吽.泼抹拿.娑婆
hē
诃.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南無本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

ná mó bō rě huì shàng fó pú sà
南無般若会上佛菩萨 (合掌三称)

huíxiàng jì
回向偈

(一遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德 庄严佛净土
shàngbào sì chóng ēn xià jì sān tú kǔ
上报四重恩 下济三途苦
ruò yǒu jiàn wén zhě xī fā pú tí xīn
若有见闻者 悉发菩提心
jìn cǐ yī bào shēn tóngshēng jí lè guó
尽此一报身 同生极乐国

shí fāng sān shì yí qiè fó yí qiè pú sà mó hē sà mó hē bō
十方三世一切佛.一切菩萨摩诃萨.摩诃般

rě bō luó mì
若波罗蜜

南无护法韦驮尊天菩萨

此咒置经书中可灭误跨之罪